

వ త్రి ది న ము వ్ర క టి ం వ ర బ డు ను

312356

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

నంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 4-వ తేది శుక్ర వారము } సంచిక ౪
Vol. 17 } MADRAS, FRIDAY, 4th APRIL 1930. } No. 4
శ్రీ ప్రమాదూతనామసంవత్సర చైత్రమాస శుద్ధ పంచమి

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్యును. బాదుపుబొట్ల
కావును. పాళ్ళును నొప్పుల కారణములు.
బొట్ల బోగొట్టును. బొట్లకుల భేదియను.
బాళ్ళుల రూపుమాపును. వగ్గనుతగ్గించును.
చురవను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
చురవ తగ్గించుట దుష్టదార్థములను తొ
లగించును. గొప్పల తగ్గించును. విదేశము
లో నూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్ప వారిచే
పేలకుపేలు యోగ్యత
వత్తములు పొందియున్నది

కంచభాష చీటి చూచి కొనుగ
మోసము గలుగదు.
చక్కని దబ్బితో వత్త నీసా 1-1 0-10-0
దబ్బ 1-1 రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో

6, 7 రోలు కెట్టెనీ, మద్రాసు
109, ప్రెసిడెన్సీ, శాస్త్ర, మద్రాసు.

బంగారముతో చేసినది

మ క ర ధ్వ జ ము (జర్మనీ)

"దాని ను పయోగించిన జరామరణము లుండవు"

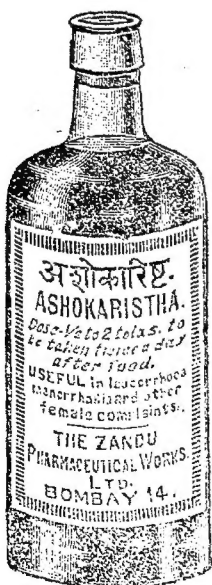
తులము గొట్టుము రు 2. ర స శాస్త్రము.

ఇండియాకు సోల్ ఏజెంట్లు: అపూర్వ యాషధముల ప్లాక్ యుంచువారలు.

ఇండో-జర్మను డ్రగ్గు స్టోరు, పోస్టుబాక్సు 10852 కలకత్తా.

జాం డూ గారి అశోకారిష్టము

(జై ష జ్య ర త్నా వ లి)

స్త్రీలకు కలిగే అన్ని విధదుర్బలములకు సుపయోగించు గొప్ప టానిక్-వంటి
దివ్యవధము. మరన్ని స్త్రీల బహిష్కారముల నన్నిటిని నివారణచేయును. కడుపు
నొప్పి ఋతుస్రావము, రక్తస్రావము, సోమరోగములు సహా నివర్తించును.

దీని సుపయోగించుటచేత గర్భవీనకను పోగొట్టి గర్భము ధరింపజేయగలదు
గాన శిశువులు పుట్టిగలవారై వ్యాధులనుండి నిర్ముక్తులగుదురు. స్త్రీలకు ప్రసవము
నకు వెనుక అడ్డుతమైన బలము కలుగజేయును.

Manufactured by:—

THE ZANDU PHARMACEUTICAL WORKS, LTD.,
Sold every where Bombay 14.

Sole Agents for Madras Presidency:—

దామోదర అందు కంపెనీ,

78, చైనాబజార్ రోడ్డు, జి. టి. మద్రాసు

బెజవాడ-శ్రీ చంద్రమోక్షేష్వర అందు కంపెనీ.

కాకినాడ-లక్ష్మీవారాయణ అందు కంపెనీ.

సహా ఏజెంట్లు:—గల్లూరు-డి ఆరియన్ ఫార్మసీ.

రాజమండ్రి-ఈశ్వరదాసు అందు కంపెనీ.

తెనాలి-వి కృష్ణ ఫాస్ఫోరస్.

రాజమోహన హోరాయిలు
శ్రేష్ఠమయిన సుహాసనగల తలనూనె

తలనొప్పి, చూడుబొట్లు, చుండ
అకాలముగా వెంట్రుకలు పెరయుట
కొరవడిది మొదలగువాటిని వారిచే
మెరుగుకు చల్లదనమును, బుద్ధి
మును, కలిగించి వెంట్రుకలును సర్వ
కరిచి వృద్ధిబోధించును.
1 నీసా రు 1. 2 నీసా రు 2-10-

వి. సి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

వి. సి. లండన్, బెజవాడ-శ్రీ చంద్రమోక్షేష్వర అందు కంపెనీ, తెలంగాణ కలెక్టరేట్.

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

గనేరియా మిక్స్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో తుదురును

(1) ఈమందు పెగరోగములను నివారించి మూత్ర
నిడుచునప్పుడు గలగు బొట్లు, మంట, చురుకును యింజన్
లతోను పిచ్చికారలతోను నిమిత్తములేకుండ తప్పక మరుగు
నీసా 1-కి రు 2-0-0.

మూర్ఖారిష్టము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్ఖత్వమును యెన్ని
వృద్ధులనుండియున్న మూర్ఖులైనను గ్యారంటీగా మరుగు
నీలకు పరిపోవుమందు రు 2-0-0.

పొడలకు తైలము

(3) ఈ తైలము తైలపొడలనే గాక యితరవిధము
గాడలను నూడ పోగొట్టును. ఇంకను తొమరు, గజ్జి, కర్ర
మొదలగువాటి అన్ని విధములైన దుర్బాధ్యములను పోగొట్టి
మును మామూలుకీటికి మారును. దబ్బి 1 కి రు 1-0-0.

నంటూరు కలెక్టరేట్ యెజెంట్లు:—

కాకినాడ మల్లికార్జునరావుగారు, గుంటూరు,

ఏజెంట్లు కావలెను.

కడప మండల సభలు

ప్రథమ రాయలసీమ రాజకీయమహాసభ
ఏప్రిల్ 13వ తేదీ బంటిమిట్టయందు
సమావేశమగును

ఏప్రిల్ 11, 12, 13 తేదీలలో బంటిమిట్టయందు
సమావేశమగుట

1930 సం॥ ఏప్రిల్ 11, 12, 13 తేదీలలో సిద్ధపటం
తాలూకా బంటిమిట్టయందు శ్రీ కోదండరామస్వామివారి
గరుడోత్సవము సామ్రాజ్య పట్టాభిషేక మహోత్సవము ఏనుగు
వాహనఉత్సవము రథోత్సవము జరుగవచ్చును. అప్పుడే మన
మండల ప్రత్యేక రాజకీయ మహాసభయును, మండల రైతు మహా
సభయును సమావేశమగును. బాటిమిట్ట తాళోత్సవము, స్వదేశ
వస్తుప్రదర్శనము ఖడ్గము ప్రదర్శనము జరుపబడును. బాటియ
ప్రచారమును నియమించుటకు గాంధీమహాత్ముని ధర్మయోధ
మునకు చేరు సేవాదళ సభ్యులకు తర్ఫీదు నొసంగుటకు దేశ
స్వాతంత్ర్యమునకై చెరసాల కేసువారి కుటుంబముల పంరక్షిం
చుటకును గాంధీ సత్యాగ్రహ ఆశ్రమ మొకటి యిచ్చుట నెల
కొల్పుటకును, మహాసభలకు భారతనాయకుల లక్ష్యక్షత వహింప
బున్నార. సత్యాగ్రహశ్రమ ప్రారంభోత్సవము 12 వ తేదీ
ఉదయము జరుపబడును.

మండల రైతు మహాసభయందు:- రయితుల యిబ్బందు
లు చెప్పింపబడును. మండలమునందలి రయితుల యిబ్బందులను
గురించి తీవ్ర ఆందోళన చేయవలయును గాన రైతులందఱు
ఆయా గ్రామముల నీటి యిబ్బందులు ఫారెస్టు యిబ్బందులను
గురించి యీ క్రింది విధునామాకు ప్రాతములకముగ తెలుపు
చు సభకు విచ్చేసి చెప్పవలయును పాల్గొని సభను జనుప్రదము
గా జరుపవలయు నని కోరుచున్నాను.

మండల ప్రత్యేక రాజకీయ మహాసభయందు:- మన
మండలమునందలి వ్యక్తి సమష్టి శాసకోల్లంపునమునకు విధానము
కాలము స్థలములు నిర్ణయింపబడును. కాన నెల్లరు తప్పక
దయచేయవలయునని నాప్రార్థన.

మ.రా:- 11, 12 తేదీలలో రాత్రిలయందు "కాకుం
తల" "రత్నావళి" నాటకములు ప్రదర్శింపబడును. శ్రీయంత
ఎడవల్లి మూర్తినారాయణరావుగారు (బెజవాడ) ముఖ్యపాత్రల
ధరింతురు. 4, 8, 2, 1, అ. 8 వంటకు టికెట్లమ్మటకును, ముం
దుగా టికెట్లు కొనగోడవాడ, మద్రాసుకోడ్డు 7 నెంబరు ఇల్లు
(కడప) యందుగాని, కడపమండల కాంగ్రెసుసంఘకార్యాల
యము (బంటిమిట్ట)యందుగాని కొనవచ్చును. గతరెడ్డిమహాజన
సభయందు కడపలో మీరు నాటకపాత్రను ధరించినపుడు చోటు
లేక చాలటిక్కట్లు పాపమచేయబడినది. కావున మున్నందు
బాగ్ర తపడవలయునని హెచ్చరించుచున్నాను.

ప్రస్తుత కార్యక్రమము

11-4-30 శుక్రవారము ఉదయము:- సీతాకల్యాణము,
స్వదేశవస్తుప్రదర్శనము.

మధ్యాహ్నము:- జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘసభ.

సాయంత్రము:- మోహినీ ఉత్సవము.

రాత్రి:- అగ్గెతుల యూరేగింపుటత్సవము.

కాకుంకల నాటక ప్రదర్శనము-దువ్వంతుడు:- ఎడవల్లి
మూర్తినారాయణరావు. శ్రీకోదండరామస్వామి గరుడోత్స
వము.

12-4-30 శనివారము ఉదయము:- బాటిమిట్టతాళో
త్సవము, ఖడ్గము ప్రదర్శనము "గాంధీసత్యాగ్రహశ్రమప్రారం
భోత్సవము.

మండలరైతు మహాసభ:- ఉపన్యాసములు.

మధ్యాహ్నము:- శ్రీకోదండరామస్వామి సామ్రాజ్య
పట్టాభిషేకము; మండలరైతు మహాసభ - "విషయనిర్ణయసభ."
సాయంత్రము:- మండలప్రత్యేక రాజకీయమహాసభ-
ఉపన్యాసములు.

రాత్రి:- రాజకీయ మహాసభ:- విషయనిర్ణయసభ.
"రత్నావళి" నాటక ప్రదర్శనము.

శ్రీకోదండరామస్వామి ఏనుగుయత్సవము.

13-4-30 ఆదివారము ఉదయము:- మండలరాజకీయ
మహాసభ- తీర్మానములు.

మధ్యాహ్నము శ్రీకోదండరామస్వామిరథోత్సవము, కడప
మండల కాంగ్రెసుసంఘము, రాష్ట్ర కాంగ్రెసుకు ఎన్నికలు.
సాయంత్రము:- మండలరైతు మహాసభ, తీర్మానములు,
అహిరంగసభ-వాయుపరిషత్సంఘము.

కె. సుబ్రహ్మణ్యం,

కార్యదర్శి, కడపమండల కాంగ్రెసుసంఘము, కడప.

కారదానవలలు

10 వేలు ఉలితేజా-కమలవస్తువులను
యీనెల 10 వ తేదీలోగా కారదానవలలకు
ఎ. సాంబమూర్తి, చికాకోల్, గంజాంజిల్లా

దేవతా విగ్రహచట్టము

ఈ క్రింది విల్లు లెజిస్లేటివు అసెంబ్లీలో 1930
వ సం॥ జనవరి 23 వ తేదీన ప్రవేశపెట్టబడినది:-

1930 వ సం॥పు నె 4 రు లెజిస్లేటివు అసెంబ్లీవిల్లు

ఇండియా దేశములోనికి దిగుమతి చేయబడు లేదా ఇం
డియా దేశములో తయారు చేయబడు ఎట్టి వస్తువుమీదనైన
గర్తులుగా లేదా వర్తకపు గర్తులుగా దేవుళ్ల యొక్కయు,
దేవతలయొక్కయు యెట్టి మతమునకైన సంబంధించిన మతగ్రం
థములనుండి లేదా పురాణములనుండియైన తీసికొనబడిన రంగ
ములయొక్కయు బొమ్మల నుపయోగించుటకు శిక్షార్హముగా
చేయుటకున విల్లు.

ఇండియా దేశములోనికి దిగుమతి చేయబడు లేదా ఇం
డియా దేశములో తయారుచేయబడు ఎట్టి వస్తువుమీదనైన
గర్తులుగా లేదా వర్తకపు గర్తులుగా దేవుళ్ల యొక్కయు,
దేవతలయొక్కయు యెట్టి మతమునకైన సంబంధించిన మతగ్రం
థములనుండి లేదా పురాణములనుండియైన తీసికొనబడిన రంగ
ములయొక్కయు బొమ్మల నుపయోగించుటకు శిక్షార్హముగా
చేయుటకు యుక్తముగా నున్నందున; ఇందువలన యీ
క్రిందివిధముగా కానించ డమైనది:-

సంగ్రహనామమును,

వ్యాప్తియును, ప్రారంభమును

1. (1) ఈ ఆక్టును 19 వ సం॥పు ఇండియా దేశపు మత
మునకు, సంబంధించిన బొమ్మల వర్తకపుగర్తుల (ఆపుటకైన)
ఆక్టు అని చెప్పవచ్చును.

(2) ఇది బ్రిటిషు ఇండియా అంతటను వ్యాపించును.

(3) ఇది 19 వ సం॥ ఏప్రిల్ మొదటి దినమున ఆరులు
లోకిని రావలెను.

దేవుళ్లు, దేవతలు మొదలైన వాటియొక్క బొమ్మలు వర్తకపు
గర్తులుగా గల వస్తువులను దిగుమతి చేసినందుకు లేదా
తయారుచేసినందుకు శిక్ష

2. బ్రిటిషు ఇండియాలోని ఎట్టి స్థలములోనైన ఎట్టి
వస్తువునైన దిగుమతి చేసినందుకు లేదా ఇండియాలో ఎట్టి
వస్తువులనైన తయారు చేసినందుకు ఎట్టి మనషినుండి కప్పము
దాసి వసూలు చేయబడుచున్నదో అట్టి మనషి, ఆట్లు దిగు

మతి చేయబడిన లేదా తయారు చేయబడిన వస్తువుల మీద గుర్తు
లుగా లేదా వర్తకపు గర్తులుగా దేవుళ్ల యొక్కయు
దేవతల యొక్కయు ఎట్టి మతము యొక్కయు
యైన మతగ్రంథములనుండి లేదా పురాణములనుండి గ్రహింపబ
డిన రంగములయొక్కయైన బొమ్మలను కలిగియున్నయెడల, అ
యివలనందల రూపాయిలకు మించని జరిమానాతో శిక్షింపబడవ
లెను.

ఉద్దేశములయొక్కయు, కారణములయొక్కయు

వివరణము

విదేశములనుండి దిగుమతి చేయబడుచున్న లేదా బ్రిటి
షు ఇండియాలో తయారు చేయబడుచున్న చాలవస్తువులమీద
గుర్తులుగా లేదా వర్తకపు గర్తులుగా హిందూమత దేవుళ్ల
యొక్కయు, దేవతలయొక్కయు మతగ్రంథములనుండి లేదా
పురాణములనుండి గ్రహింపబడిన రంగములయొక్కయు మూద్ర
లేదా బొమ్మలనుకలిగియున్నవి. అవి అట్లువాడబడుచు నిత్యవ్యా
పారజీవనపు గలభాలో చేరుటవలన అవచితము చేయబడుట
మతాభిప్రాయములకు విరుద్ధముగా నున్నది. మార్కెటులో అ
మ్మబడు ఎట్టివస్తువుమీదనైన గుర్తులుగా లేదా వర్తకపు గర్తు
లుగా దేవుళ్ల యొక్కయు, దేవతలయొక్కయు ధర్మశాస్త్రము
లనుండియు, పురాణములనుండియు గ్రహింపబడిన రంగముల
యొక్కయు బొమ్మలు ఉపయోగింపబడగూడదని హైందవము
తాభిప్రాయములందు గల గౌరవము ఆదేశించుచున్నది. అదే
విధముగా మార్కెటులో విక్రయింపబడు ఎట్టివస్తువుమీదనైన
గుర్తులుగా లేదా వర్తకపు గర్తులుగా బుద్ధుని జీవితమునుండి
యు, కొరానునుండియు, తైలినునుండియు గ్రహింపబడు బొ
మ్మలు ఉపయోగింపబడగూడదని నిబంధించుటకు ఉద్దేశింప
బడినది. ఇటీవలి సంవత్సరములలో పెరుగుచున్న దుర్వినియోగ
ము నరికట్టుటకుగాను అట్టి యావస్తువుదిగుమతులను వస్తువుల
తయారును శిక్షాపాత్రముగా చేయుట యీవిల్లుయొక్క ఉద్దేశ
మై యున్నది.

మతాభిప్రాయములను వర్తకలాభమున కుపయోగించుట
సాంప్రదాయమునందును, విజ్ఞానమునందును, అభిప్రాయమునం
దును ఇండియా దేశమునకు వ్యతిరేకముగా నున్నది.

బి. దాస్,

ఎస్. సి. గుప్త

లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీ సెక్రటరీ.

ఫార్ము నెంబుబార్ని గజెట్టు

KARAMCHAND CHABILDASS
MANUFACTURING JEWELLER
43/3 MINT STREET BOWCARPET MADRAS.
CATALAGUE FREE ON APPLICATION.

651-

మలయచందనము

గనేరియా (సెగ)కు కుతారము, 3 పూటలలో గుణము కలుగును
అనేకయోగ్యతాపత్రములను పొందినది. మొదటి 2-4-0 దీని కనుపానం చందనతైలం కొన్ని 8-0-0 రెండును ఖర్చుతో 5-12-0
సుధాసారము, సవాయికి రాజాపదము సీసా 4-0-0
గంధర్వశార్వసీ, రాయవరము, గోదావరిజిల్లా. 72

స్వల్పదర! ఫలమధికము!! పూర్తిత్వప్తి!!!

100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నారు

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిల్లలు మొదలు ముగిసిన వరకు అందరి మందము, మలబద్ధము, పడినెము, దగ్గు, గూరలు, శిశ
లముచే కాళ్లు లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కలయందు నొప్పి, ఆవారజీర్ణ కాలముందు తలనొప్పి,
చలిజ్వరము, జ్వరము, క్షేద, ఇన్ ఫ్లూయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గుణపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించిన
నాడు, స్నానమునాడు (కత్తూరికి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 2-3 తలవపాకులలో నమలి (మింగవలెను,
సాంక్రామిక రోగులతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను సేవించిన ఆరోగ్యవృధాను కలుదును.
ఈమాత్రల సీసాతోగల అనుపానపత్రమును చూడుడు. 100 మాత్రలంగల సీసా 1-కి 4 అణలవలయును ప్రతిదిన
పలకు దొరకను. పొట్టు ములకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు రు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతానందం:-

మెదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞానశక్తిని పుద్గించుచును గావున, మెదడు దుర్బ
లములను గలిగియుండు పురుషవ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచిత్రాణను,
కలుగజేయును. పరిశీలనాటకం కంఠస్థరమునకు ముప్పుదురుధరత్వికా నిచ్చును. శాడనపాదము ఉత్సాహమునింపును.
శస్త్రీలు సై తిసుము (సై లిసోరు చాల మెత్తగావుండుటవలన). మూట్టాడను పదువనుకాని పిల్లలకు సంజీవివంటిది.
6 జొన్నల సీసా 1-కి రు 1-0-0.

శ్రీ సీతారాఘవవైద్యశాల, మైసూరు.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(4-4-30)

సీమజురీ దినములు

ఇదవది గజముల కీన్ ధరలు ర.అ.కె
కొరికంబులు:—మొంగినమామిడి 22 X 22 (బి) రు 7-12-0
సాధారణకము రు 7-0-0 "సింహము" 22 X 22
(బి) రు 7-6-0 సాధారణకము రు 6-10-0 "ఇంబు" 22 X 22 (బి) రు 7-7-0 సాధారణకము రు 6-10-0
చలం:—మొంగిన 22 X 22 (బి) రు 8-12-0 సామాన్యకము రు 8-0-0 "సింహము" 22 X 22 (బి) రు 8-2-0 సామాన్యకము రు 7-8-0 "సింహము, పొమ్మ" 22 X 22 (బి) రు 8-1-0 సామాన్యకము రు 7-1-0
నలవము:—1708 (నెట్) రు 11-6-0 1702 రు 10-8-0 జి. జి. 78 రు 7-2-0 గ్లాస్ 9000 రు. 12-2-0.
9041 (నెట్) రు 10-1-0. 80 (నెట్) రు 8.
మూలు:—40 నెంబరు (సీమ 5 పా కట్టలు) ట్రాక్ రు 4-15-0 చలం (కొంగ) చలం 6-5-0 (పినిటిక్లెట్) రు 5-18-0 చలం (నాగకన్నక) రు 5-12-0 చలం (గుడ్డి) రు 6-0-0 చలం (గ్రడ్డెండా) రు 5-18-6 పచ్చగుడ్డము (ఎట్ట) రు 7-4-0 జి. రి. సి. క్లీన్ అనాస్ రు 8-4-0.

40 బహా (పదిపానులకట్ట) అయిదు నక్షత్రములు రు 10-1-0. నెమలి రు 60 సీమ (5 పానులకట్టలు) — అడక కైర జి. (ఎట్ట) "పాట్టెలకట్ట" మార్కు— 5 రుదుకారము రు 7-14-0 ఎడ్డుగడియారము రు 7-7-0
పాట్టెలు రు 7-8-0
కెన్సిల్లు రు 7-12-0
సిరాబుడి రు 7-10-0
కెల్ "కొంగ" రు 9-1-0
ఇండియా ట్రెయినియూమార్కు కెల్ రు 9-2-0
2/64's Rs. 8-1-0. 2/84's రు. 11-8-0
ఇ. క్లీరములు—(డిట్ మేక్) రు 288-0-0
డిట్ (క్రూసాండ్) రు 229-0-0
కాగితము రు 828-0-0
డిట్ రు

1. మొంటుపీపా రు 11-2-0
గోన్ హేవ్ ("చెయ్యి") రు 11-2-0
బర్మ "స్టాక్" రు బర్మ "టెంబర్" రు 9-8-0
క. క్లీరములు యొక్క ధర:—
బానారసి 25-4-0 ఫి. బరి 26-0-0, మార్పు రు 25-12-0
పి. కె. రు 26-0-0.
తరునగ-నూనె:—పి. హాలిలో రు 90.
అయిదుము:—(మిల్ డెలివరీ) రు 98.

పదునుచేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు
అవుతోలు (3 టు-9) "అఫ్ కండ్లెస్" రు 0-12-9 టు 0-18-6
" (లేక) " రు 1-0-6 టు 1-1-0
" (7-9) బెంగళూరు రు 0-18-6 టు 0-15-0
" (లేక) " రు 1-0-9 టు 1-1-6
" 6 1/2 టు 8 1/2 బెజవాడ రు 0-18-7 టు 0-15-0
" (6 టు 7 1/2) బెజవాడగరము రు 0-14-0 టు 0-15-8
" (7 టు 7 1/2) పిలూరు రు 0-14-0 టు 0-14-6
గజతోలు రు 0-9-0 టు 0-9-9
గజమాడతోలు రు 0-15-9 టు 1-0-6
అవుమాడతోలు రు 1-10-0 టు 1-11-8
తోలు (పదునుచేసినది) "ప్రైము" రు 2-5-0 టు 2-7-0
మేక, " " "మిడియము" రు 2-2-0 టు 2-4-0
గొట్టెతోలు " " "ప్రైము" రు 2-7-0 టు 2-9-0
" " "మిడియము" రు 2-5-0 టు 2-8-0
" " "మిడియము" రు 2-0-0 టు 2-2-0

శెనగకాయలు
"బువ్" రకము 581 ఫ్రెంచ్ రు 48-8-0
బాదావ 1-కి రు 42-4-0
కొట్టెగిడ్డంగి డిలెవరీ 1-కి అడిపి రు 40-0-0
మెండి బంగారముల ధరలు
పవరను 1-కి (బోకధర) 18 9 6
" " (చిల్లరధర) 18 9 9
బంగారు తులం 1-కి (ఇంగ్లీషుబార్) 21 14 0
బంగారు తులం 1-కి (మింటుబార్) 21 10 0
మెండి బార్ 100 తులములు రు 54 10 0
మెండి తులం 1-కి రు 0 9 6
మెండినది, క్రియములు

త్యరితముగ నివారణ కాగలదు!

Painkiller

(PERRY DAVIS)

పగళ్లు, కొరికాయములు, ప్రామాలు మాన్సి, బెబుము, పొగట్టి, వాపులను తగ్గించి, చుంబులను తీసివేయు...
తియ్యని జలముతో పుచ్చుకొనిన కడుపునొప్పి, తిమ్మి వాయువులు, అతిసారము మొదలైన వ్యాధులు నిమ్మ తింసగలవు. ప్రతి సీసా వెంట నాడవానినవధతులు తెలుపబడును. ప్రపంచమువలెను 85 పంజాబులనుండి అందరిచేతను యమృతముగా నున్నది.

DAVIS & LAWRENCE CO., Proprietors, New York.
Sole Agents:—PURSHOTAMDAS HURJEE & SON 111, Nainapa Naick St, Madras, 137-139 Dadyseth Agiary Lane, BOMBAY.

ఫోర్టు నెంటుజార్జి గెజటు

(1-4-30)

పబ్లికేషన్లు
డబ్బు. ఆర్. బాన్ గారు నెల్లూరుజిల్లా పోలీసు సూపర్వైజరు పదవినుండి పైవల వ్రాంచి పోలీసు అసిస్టెంటు డి. స్పెక్టరు జనరలుగాను, జి. ఎఫ్. ఎం. ఫోర్టు నెగారు తూర్పు గోదావరిజిల్లా పోలీసు సూపర్వైజరుగాను, డి. క్రాస్టీ గారు బళ్లారిజిల్లా పోలీసు సూపర్వైజరుగాను, నియమింపబడిరి.
బళ్లారిజిల్లా నెవన్స్ జడ్జి అగు హెచ్. ఆర్. బార్డు స్పెషలు గారు మద్రాసు హైకోర్టు జడ్జిగా జి. హెచ్. డి. బాక్సుగారిసానే 14-7-30 తేదీనుండి పనిచేయుటకు నియమింపబడిరి.
లాండు రికార్డు డైరెక్టరు అగు ఎన్. జి. నెంగోడి యన్ గారు రిజిస్ట్రార్ జార్జిటర్నిగా బి. హెచ్. హోల్స్ వర్సుగారిసానే నియమింపబడిరి.

న్యాయశాఖ
మధురజిల్లా జైలు సూపర్వైజరు అగు రా. సా. సు. దరం రాయలుస్వామిపిళ్లెగారు జైళ్ల ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుకు పెర్సనలు అసిస్టెంటుగా నియమింపబడిరి.
ఫకీరు మహమ్మదు సాహెబు, బండ వీరాస్వామిగారు గంటూరు జిల్లాయంతి వేటపాఠెముకు వెంచి మేజిస్ట్రేట్లుగా నియమింపబడిరి.

కాపనరిక్టరీశాఖ
చెన్న పురికాపనధకు శ్రీయ్యతులు ఏ. హరిశ్చంద్రుడు రా. బి. సి. గోవిందరావు నాయుడుగార్లు పథ్యులుగా తూర్పు గోదావరి మహమ్మదీయేతర నియోజవర్గముచే నెన్నుకోబడిరి.

రివిన్యూ శాఖ
నికాఖపట్నం యేజిస్ట్ జిల్లా బోర్డు యీ క్రిందివారు పథ్యులుగా ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి :—
(1) వి. రామకృష్ణగారు (జమీన్దారం సంస్థానం దివాను)
(2) జనాబ్ కరేకర్ మహమ్మదు ఖాసిం సాహెబు గారు (జమీన్దారం యూనియన్ బోర్డు (నెసిడెంటు)
(3) శ్రీమత్ గోపినాథభక్తిపాత్రో మహాశయో (రాయగడ, భూస్వామి)
(4) శ్రీమత్ మోహనచందరి మహాశయో (నవరంగ పురం తాలూకా, భూస్వామి)
(5) శ్రీ త్యాగ పూసపాటి సింహాద్రి రాజుగారు (పు క్కిలి, మొఖాసాదారు)
(6) సి. వి. రావుగారు (జమీన్దారం అసిస్టెంటు దివాను).

అభివృద్ధిశాఖ
పి. వెంకటరత్నంగారు గంటూరుజిల్లా ఫారెస్టు ఆఫీసరుగాను డి. ఎన్. స్ట్రాస్త్రిగారు మద్రాసు విజ్ఞాపియా టెక్నికలు ఇన్ స్టిట్యూటు కాన్సిలు యొక్క గవర్నమెంటు మెంబరుగాను నియమింపబడిరి.
స్థానిక స్వపరిపాలనశాఖ
ఖా. బి. మహమ్మదు అజీజుల్లాగారు మద్రాసు మెడికల్

లుకాలేజిలో కెమిస్ట్రీ ప్రాఫెసరుగాను గవర్నమెంటు కెమికల్ లు ఎడ్వామినరగాను జి. ఆర్. పరశురామగారు మెంటులు ఆస్పత్రి సూపర్వైజరుగాను మెడికల్ కాలేజీలో లెక్చరరుగాను నియమింపబడిరి.

ప్రాద్దుటూరు మునిసిపల్ సంఘమునకు రెవె. బి. సామ్యులుగారు కాన్సిలరుగా ప్రభుత్వము వారిచే నియమింపబడిరి.
నెల్లూరు జిల్లా బోర్డు కలతూరు వీరాస్వామిరెడ్డిగారు పథ్యులుగా వెంకటగిరి తాలూకాబోర్డుచే నెన్నుకోబడిరి.

జి. కృష్ణస్వామినాయుడుగారు బళ్లారి ఆటారు తాలూకాకు పంచాయతుల ఆర్డర్ నైజరుగా నియమింపబడిరి.

విద్యాశాఖ
చెన్న పురి విశ్వవిద్యాలయంకి కేటబు యీ క్రింది వారు పథ్యులుగా ప్రభుత్వమువారిచే నామినేటు చేయబడిరి. శ్రీమతి శబ్దారాయను కెపునెంటుర్యులు సి. ఏ. ఎఫ్. హింగ్స్టను జి. నాగరత్న షయ్యూ, గార్లు.

టి. కె. దొరస్వామయ్యగారు మద్రాసు పెసిడెన్సీ కాలేజీలో ఎడిషనల్ ప్రాఫెసరుగాను 4-4-30 తేదీ నుండి 6-7-30 తేదీవరకు ఏకనామిక్స్ ప్రాఫెసరుగాను నియమింపబడిరి.

పూనాలో కర్కెలరై నెలు నిష్పంతుకొనుట
పూనా, ఏప్రిల్ 3:—పూనా ఆర్మెనోలో మండు గుండుభాగమునకు అడివారము ప్రాద్దన నిష్పంతుకొనెను. అచ్చట కానికాయుడున్న రాజర్ ఆర్మెనో క్రైస్టిన్ రెండు పటాలములు తోతూ మే అవుటకు డైరెక్టరీసాహచర్యముతో ప్రయత్నించిరి. అన్ని ని చల్లార్పు ఎంజిలు తీసుకొని, హైందవసైన్య పుటములు కొన్ని వచ్చి ప్రమాదము నెటులో తగ్గింప గలిగెను.
ఈ విగేడువారి దైర్య సాహసములను ప్రస్తుతించుచు ఒక ప్రకటన కావింపబడినది. బహుళి వారికి పారితోషకము లొసంగబడును.

అన్ని ప్రమాదమును సూర్య విచారణ సంఘ మేర్పటుప బడుచున్నది. కనివారము మధ్యాహ్నము ఫ్యాక్టరీ మూయ బడియుండెను. అగ్నికి కారణ మింకను తెలియలేదు.

వస్త్రములపై సుంకములబిల్లు
క్రొ. క్లీడిల్లి, ఏప్రిల్ 3:—వైట్ క్యాన్సులో ఈడినము వస్త్రములపై సుంకములబిల్లు ఆమోదింపబడినది. మలవ్యాగారి సవరణ ఓడింపబడి సర్వలసింగుగారు తెచ్చినసవరణకు 5 గరు అనుకూలముగను 24 గరు ప్రతికూలముగను వోట్లెచ్చుటచే అది వీగిపోయినది. (ఆ. వె.)

నేనుగు ప్రగారు కలకత్తా చేరుట
కలకత్తా, ఏప్రిల్ 3:—నేకగు ప్రగారు శేధు రంగూన్ నుండి అరంకోలా యను ఓడలో కలకత్తాచేరిరి. ప్రారంభములో యు, ఇరువురు పుత్రులును, జను లనేకవు. స్థానిక స్వాగత మొసగిరి. (ఆ. వె.)

లండనులో నున్న నెయింటుథామస్ ఆస్పత్రికి హాపు ప్రెస్ సతి 100000 పానులు గట్టివరకు లేవండ విరాళము నొసగెను.

నెల్లూరు

ఉప్పు సత్యాగ్రహ చందాలు

వాలంటీర్ల భోజనమునకు గాను పుట్టెడు ధాన్యమును పల్లిపాడు సత్యాగ్రహ ఆశ్రమ పరిషత్ గ్రామవాసులు వొసంగి రు. 20. బియ్యము తప్ప భోజనముగ్గి యావత్తును సత్యాగ్రహ జరుగునంతకాలము, నెల్లూరునకు సంబంధించిన ఒక వాత యిచ్చు వట్టు ఒప్పుకొనియున్నాడు. ఇప్పటికి రు 450-0-0 లు నిరాశ ముల మూలకముగను, రు 80-0-0 లు నెలసరిచందాలును ఉప్పు ముముజరుగునంతకాలము యిచ్చువట్టు వాగ్దానములు చేయబడినవి మునిసిపల్ ఆఫీస్ క్రింద తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు రు. 100-0-0 లు, బెజవాడ గోపాలరెడ్డి రు 100-0-0 లు చెప్పలగంటి రాఘవయ్య రు 100-0-0 లు, బెజవాడ సుందర రామిరెడ్డి రు 50-0-0 లు, కావలి తాలూకా బోర్డు చెసి డెంటు, మేనమామ శీతా రామిరెడ్డి రు 50 లు, లేబూరు సుబ్బారామి రెడ్డి, రు 50 లు, ఈ క్రిందివారు ఉప్పుమును జరిగినంతకాలము ప్రతి నెలకు యీ క్రిందివిధముగా విరాళములు వొసంగునట్లు వాగ్దానములు చేసిరి. శ్రీ విస్వా రాజగోపాల్ రావుగారు రు 10 లు, కె. వి. రాఘవారావులు రు 15 లు, భూదత్త శీతాపతి రావు రు 10 లు, యస్. యస్. రాఘవన్ రు 5 లు, ఇంకా కొందరు చందాలును చేసియున్నారు. నెల్లూరు వ్యాయవాదులు యీ నెలసరిచందాలు రు 200 లు వఱకు చేయునట్లు తలపెట్టియున్నారు.

ఉప్పు సత్యాగ్రహ కమిటీ

క్రిముతులు ఒకగంటి వెంకటసుబ్బయ్య బి. ఏ. బి. యల్. గారు, లేబూరు సుబ్బారామి రెడ్డి, బొమ్మా శేషరెడ్డి, బెజవాడ గోపాల్ రెడ్డిగార్లును ఉప్పుసత్యాగ్రహ కమిటీగా ఎన్నికొని, యావత్ ఆధికారమును వారలకు వొసంగియున్నారు. ఇప్పటికి ముప్పది మంది (30) వాలంటీర్లు పినాకినీ సత్యాగ్రహ క్రమమునకు ప్రయాణమునకు సిద్ధపడియున్నారు. ఈ సంఖ్య త్వరలో వందమించవచ్చునని ప్రాసంపదించుచున్నది. కాంగ్రెసు నాయకులు జిల్లాయంతయు, ఉప్పుసత్యాగ్రహమునుగూర్చి పర్యటన మొనర్చుచున్నారు నిన్న (27-8-30) సాయంత్రము తిప్పరాజువారి సత్తెమునద్ద జరిగిన మహాసభలో శ్రీ యనమండ్ర సంతకయ్యగారు గంధీజీ సన్మానము "ఉప్పు"ను గురించి చేసిరి.

ఖద్దరు విక్రయము

నెల్లూరునందు ఖద్దరు విక్రయముగా వెలపోవుచున్నది. ఈ మార్చి 25 లేదా 26 ను రు 2800 లు రూపాయలు ఖద్దరు విక్రయంపడినది. గతసంవత్సరము మార్చిలో రు 600-లకు విక్రయంపడినది. శ్రీనలులూరు సుబ్రహ్మణ్యం, తూములూరి పద్మనాభయ్యగార్లు ఖద్దరు ప్రచారముచేయుచున్నారు.

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీ పనివాండ్ల ప్రైక్లు

300 పనివాండ్లు (పాకివాళ్లు, బీథులు చిమ్మెచాళ్లు వగైరాలు) నేటి దినము పని చేయక నిరాకరించిరి. పురమంతయు, దుర్గంధముతోను పెంటపప్పులతోను నిండియున్నది. మునిసిపాలిటీవారు పడరు పనివాండ్ల ఆశ్రయ తీర్చినగాని పనులు జరుగవని తెలియజెప్పుచున్నది.

(స్వతీయ విలేఖరి.)

దాలివర్త

నాయకులరాక

80 మార్చి ఆదివారము సాయంత్రము వాల్మీకిగుంటకు మా గ్రామమునకు క్రియంత భోగరాజు పట్టాభిషేకారామయ్యగారు మట్నూరి కృష్ణారావుగారు యింకా కొందరు ప్రముఖులు విచ్చేసిరి. రామాలయము వద్ద ఆలాలవృద్ధులు ఒక తూణములో వారి వాగమృతము వినులకింపుగా వినుటకు కూడిరి. శ్రీ యుతులు సీతారామయ్యగారు ఒక ఘంటన్నరకాలము మహాత్మా గాంధీగారి పుణ్యమునుగురించియు యిప్పటి బ్రిటిషుపరిపాలనను గురించియు ఖద్దరు పుణ్యమును గురించియు ప్రజలకందరకు ఆనందము పీరాచేకముకలుగునట్లు గంభీరముగా పునర్వ్యగి. చీకటిపడువరకు ప్రజలు చాలా శ్రద్ధాభక్తులతో వారిపువ్వులను వినిరి. ఈ ప్రముఖులు రావడంచేత మా గ్రామమునందుగూడా కొంత సంవలనము కల్గినది. మా గ్రామంలో కాంగ్రెసు సభ్యులను చురుకుగా చేర్చుచున్నాము. యిప్పటికి నలుబదికి పైగా సభ్యులు చేరినారు.

(ఒక విలేఖరి)

గ్రామోద్యోగులు

రాజీనామాలు

గాంధీమహాత్ముని సత్యాగ్రహ సమరసమయమున గుజరాతు దేశములోని గ్రామోద్యోగులు కొందరు రాజీనామా లిచ్చినందున బొంబాయి గవర్నమెంటువారు, ఇంగ్లీషు పత్రికలును గాంధీమహాత్మునియుష్మసత్యాగ్రహమునకు భయము లేదనియు, అందువలన గాంధీగారిని అరెస్టుచేయ నక్కరలేదనియు, గ్రామోద్యోగులు రాజీనామా లిచ్చుచుండుట వలన గాంధీగారిని అరెస్టుచేయవలసి వచ్చుచున్న దనియు, గందరగోళము చేయుచు, ఈ సంగతి బొంబాయి గవర్నమెంటు వారు ఇండియా గవర్నమెంటువారికి వ్రాసినట్లును పత్రికాపాతకులు చదివియుండుదురు. ఇదివరకు గ్రామోద్యోగులు అంటే ఎట్టివారో, యేమూల నున్నారో, వారిసితి యేమిటో, యే గవర్నమెంటువారు అయినను కని విని అయినను యెరుగరు. ఇప్పుడు కొద్దిమందియే గ్రామోద్యోగులు రాజీనామా లిచ్చినంతమాత్రాన గవర్నమెంటువారు కన్ను తెరచి చూచుచున్నారు.

గోడకు పువడి యెట్టిదో గవర్నమెంటుకు గ్రామోద్యోగులట్టివారు.

ఇట్టిసితిలో గ్రామోద్యోగులు ఎండ ఆనక, వాన ఆనక, రాత్రిఆనక, పగలనక గవర్నమెంటును అనేక బాపతుల పనిచేసి, అనేక బాపతుల రాబడి చేశారని, బాక్సనులు నిండించి పెట్టుతూవుంటే గవర్నమెంటు పెద్ద యద్యోగము లందరు నేలకునేలు జీతములు పుచ్చుకొని కుర్చీలమీద కూర్చుని చల్లగాలి నేచించుచు మోయిగా సుఖించుచున్నారు. గ్రామోద్యోగుల జీతములు ఒకపూట తిండికయినా చాలవనియు, జీతములు హెచ్చుచేయవలసిన దనియు నెంత మొరపెట్టినను ఎన్ని అర్జీ లిచ్చినను వినుపించుకొనువారు ఒకరయినను కనుపించరు. కాసనసభలలో మన విషయమై కలుగజేసికొనువారు లేనేలేరు. ఒకవేళ ఏదందు నారాయణరాజుగారింటి లేక యే రంగనాథ మొదలియ్యారుగారింటి యుదారసభావము గలవారో, కలుగజేసికొని జీతములు హెచ్చుచేయుమనిగాని, హక్కులు కావలెనని గాని తలపెట్టినయెడల అన్నిమూల నుండి తల ఒకరులేచి అవసరము లేదని గోలచేయుచుండురు. గవర్నమెంటు వారికి గ్రామోద్యోగుల సంగతి అసలే అక్కరలేదు. మొన్న యీమధ్య పెద్దయద్యోగముల జీతములు తగ్గించి ఆసాము చిన్న ఉద్యోగములకును, బంట్రోతులకు ఇవ్వవలసిన దని ఒక కాసనసభ్యుడు కాసనసభలో కోరియుండెను. కాని గ్రామోద్యోగుల సంగతి ఆయనకు జ్ఞాపకము రానేలేదు. ఒక స్టేషను గుమాస్తాగాని, ఒక సాహుకారు గుమాస్తాగాని రోజుకు ఒకరూపాయ తక్కువలేకుండా సంపాదించుకొను చున్నారు. పోలీసు బంట్రోతులకు, ఉత్తరముల బంట్రోతులకు, తాలూకా బంట్రోతులకు, యెలిమెంటరీ స్కూలుల మాస్టరుకు నెలకు 20 లు జీతములు ఇచ్చుచున్నారు. చివరకు కూలివాడు రోజుకు 6 లేక 7 గంటలసేపు పనిచేసి, ఆడుతూ పాడుతూ మనాయాసముగా రోజుకు రు. 0-12-0 లు లేక ఒకప్పుడు 1-0-0 కూడ సంపాదించుకొనుచున్నాడు. ఈ సందర్భములో గవర్నమెంటువారు గ్రామ ఉద్యోగులకు యేమి ఇచ్చుచున్నారు? గ్రామ ఉద్యోగులు గవర్నమెంటుకు చేసిపెట్టిన పనికి కూలిఅయినను గిట్టుచున్నదా? 1920 సంవత్సరములో గవర్నమెంటు మనసబు కరణములకు హెచ్చుతగ్గులు లేకుండ నెలకు 15 లు జీతంచేసినారు. గవర్నమెంటుకు ఆర్థికవత్తు వచ్చినదని కరణమునకు ఒక రూపాయి, మనసబుకు రెండు రూపాయలు తగ్గించివేసినారు. పీరి ఆర్థికవత్తు మనసబు, కరణముల జీతము తగ్గించితే గాని మరొక మార్గము కనబడలేదా? లేక విలేజ్ ఆఫీసర్లు ఆసాత్రం జీతము పుచ్చుకొనుటకు కూడా అర్హులు కారనియా? విలేజ్ ఆఫీసర్లంటే గవర్నమెంటువారికి, కాసన సభ్యులకు ఎంత నిరసభావము గలదో తెలియగలదు. కొంతకాలము జమాబందీ అలవెస్టు ఇచ్చినారు. తిరిగి తగ్గించివేసినారు. మొన్న కాసనసభలో ఏ. రంగనాథ మొదలియ్యారుగారు మనసబులో పాటు కరణములు కూడ లోకలు బోర్డులలో సభ్యులుగా నుండుటకు విల్లు సవరణకు కొరగా మునిసామి నాయుడుగారు అడ్డుతగిలికరణము జేతనముమీద పనిచేయు సత్తుకరు అనియు, మనసబు గౌరవ ఉద్యోగముడని అర్థము చెప్పి సవరణ నిరాకరించిరి. గవర్నమెంటువారు కూడ యీ నాయుడుగారితో నేకభవింపినారు. ఇంకను వ్రాయదలచినవి అనేకములు గలవు. ప్రభుభీతి వ్రాయలేదు.

ఈమధ్య కాకినాడలో యీ సత్యాగ్రహమునకు వ్యతిరేకముగా ఒకసభ జరిగినట్లును, ఆసభకు కొందరు గ్రామ ఉద్యోగులు, పెట్టి నవుకర్లును రప్పించినట్లును ఆంధ్రపత్రికలో

చదివినది. గవర్నమెంటువారికి అవసరము వచ్చినపుడు మద్దిక చేసికొనుటయు, అవసరము లేనపుడు నిర్లక్ష్యము చేయుటయు అలవాటు అయినది ఆంధ్రపత్రికముగా ప్రేమయిండ వలెగాని, పయిపూతలపట్ల లాభము లేదని గ్రామోద్యోగులకు తెలియనిసంగతి కాదు. ఈ మధ్య ఆంధ్రపత్రిక గ్రామ ఉద్యోగులసభ బెజవాడలో జరుపబడునని కృష్ణ జిల్లావారు ప్రచురించి యున్నారు ఆసభ వెంటనే యేర్పాటు చేయవలె ననియు, అందులో గ్రామోద్యోగుల కర్తవ్యమును గురించి ఆలోచింపవలయుననియు కోరుచున్నాను.

భీమవరం పాలూరి నాయుడుగారు.

చీరాల

సత్యాగ్రహ ప్రచారము

శ్రీరాములుగుప్త, రంగయ్యగార్లు యద్యోగ

మార్చి 30:— రాత్రి పూట 7 గంటలకు రామ మందిరముయొద్ద మహాత్ముని సత్యాగ్రహమును గురించిన బహిరంగసభసమావేశము కాబడినది. సభాప్రారంభపూర్వము బహు సంఖ్యాకజనము లేకపోయినప్పటికి ప్రారంభముకాగానే అతేమ జనసంఖ్యకులు విచ్చేయుటచే మరల 1921 వ సంవత్సరము జ్ఞాపకమునకువచ్చెను. సభను ప్రారంభముచేస్తూ శ్రీయంత్ర శ్రీకావీరం పట్టాభిరాములుగుప్తగారు ఆంధ్రపత్రికలోని మహాత్ముని విజయ యాత్ర పద్యములను బహుశ్రావ్యముగా, చదివి సభ్యులకు తెలియపరచిరి. తదనంతరము పునఃస్వాసమును ప్రారంభము చేస్తూ మహాత్ముని మహాత్మ్యమును గురించియు, యంత వృద్ధాప్యమునందు వారి తేజోవీక్తి సంపన్నతను గూర్చియు, లహా సత్యాగ్రహయాత్రను గూర్చియు, యాత్రాసన్నద్ధుడై తన అనుచరవర్తముతో మహాత్ముడు తన యాత్రమునువీడి 12వ లేదా 13వ కాలమునకు, తన యాత్రామాధికారము నంతను మీరాబాయి గారి కొప్పగించి, ప్రజలయొక్కయు వారిమణులయొక్కయు, ముగళహోరతులను, ఆశీస్సులను గొని కుభముచూర్చుమన బయలుదేరిన నాటి దృశ్యమునుగురించియు, ప్రస్తుతము జేకేము లోనున్న రాజకీయపరిస్థితులను గురించియు, మొన్నటిరోజు గుంటూరునందు సమావేశమైన రాష్ట్రీయమహాసభకు వెళ్లివచ్చి అచ్చటజరిగిన ప్రసంగములను గూర్చియు, పుత్రాచారియమును స్వయముగా చూచినసంగతులనుగూర్చియు, ప్రస్తుత ఉర్వమునుగూర్చియు, చక్కని మహాపవనాసమను మహులక గంటకాల మొసంగిరి. తదుపరి శ్రీయంత్ర శ్రీకావీరంతులగారు పూర్వ ప్రస్తుత రాజకీయములను గురించియు, మహాత్ముని దక్షిణాశ్రీకా సత్యాగ్రహ సమరమును గూర్చియు, మహాత్ముడు వైషంపన్నుడనియు, ఇట్టి మహాయజ్ఞ సమయమున ప్రతివాడు శక్తికొంది చేయుత నొసంగి సహాయముచేయవలె ననియు, ప్రభుత్వమువారికి, ప్రజలకు మహాత్ముడు చెప్పినప్రకారం ఆఖరు యుద్ధ మనియు, తప్పక నిస్సంశయములై పుత్రాచారుతో పాల్గొనవలె ననియు ప్రజలకు గంభీరముగా పుష్కలధన చేసిరి. తాము కాంగ్రెసువారి మాజ్జ ప్రకారము గుంటూరు కిరీటమునకు ఏప్రిలు 8 వ తేదీనాటికి చేరబోవుచున్నామనియు చెప్పిరి. సభ మహాత్మా గాంధీ గారికి జయజయ ధ్యావములతో సమాప్తి నొందెను.

మునిసిపల్ సమావేశము

పురపాలకభవనముపై జాతీయపతాక

మును ప్రతిష్ఠించుటకు తీర్మానింపబడుట

మార్చి 29:— యీ వుదయం 8 గంటలకు మునిసిపల్ భవనమున సభ శ్రీ చైరుమన్ పానకాలు శ్రేష్ఠిగారి అధ్యక్షతను సమావేశమయెను. కార్యక్రమపట్టికలోని హంశములు పూర్తియైన వెంటనే శ్రీ చీరాలరంగయ్యగారు పంపిన జాతీయపతాక ప్రతిష్ఠాపనతీర్మానమును చైరుమన్ గారు చదివిరి. తీర్మానమును గురించి శ్రీయుతులు రంగయ్యపంతులు, యస్. వి. రాములు గుప్త, పూటుకూరి రామయ్య శ్రేష్ఠిగార్లు కొద్ది సంగతులను చెప్పిన తరువాత అధికసంఖ్యాకులచే తీర్మానము అంగీకరింపబడినది.

(ఒకవిలేఖరి)

దేశ సేవ

యను మా స పత్రిక

యిందు ప్రతిమాసము, ఆశ్రమ ధర్మములులు చెదిక, వేదాంత, జ్యోతిష, వ్యాయాను, భౌతిక వైద్య, వర్తకరహస్యములు - భారత భాగవత రామాయణాదులు, దేశసేవకుల చరిత్రలు పీఠసారిముఖుల చరిత్రలు, దేశోధారకుల జీవితములు. నానాదేశచరిత్రలు, నూతన నాటకరంగములు, హాస్యప్రహసనములు, ప్రాచీనానుప్రబంధములు మున్నగునవి ప్రతిమాసము వెలువడును.

చిట్టాచలం, సంపాదకుడు, శిష్టాశ్రీ

ఆదిమాంధ్ర వివాహము బ్రాహ్మణ పౌరోహిత్యముతో జయప్రదముగా జరుగుట

(1)

(2)

పైవరుస:—1. శ్రీమతి కామరాజు సుందరమ్మగారు, శ్రీయుత వత్సవాయి సత్యనారాయణరాజుగారు బి. ఎ., బి. యల్., అరవ ఆదివారాయమాత్రుగారు, బొల్లప్రగడ సుందరగోపాలరావుగారు, బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహము పంతులుగారు, సాలస బాపవయ్యగారు బి. ఎ., బి. యల్., డాక్టరు శివరాజు వేంకటరామారావుగారు, తల్లాప్రగడ నరసింహశర్మగారు, దిగువవరుస:—వరుడు-శ్రీమాన్ కలటూరి మనిస్వామిగారు, వధువు-చి॥ సా॥ రమణమ్మగారు. 2. వధూవరలకుటుంబము. (ఫోటోలు—వి. కాశ్యప్)

ఆదర్శమగు ఆదిమాంధ్ర వివాహము

బ్రాహ్మణ పౌరోహిత్యముతో జయప్రదముగా జరుగుట

సర్వసంఘములవారు వివాహోత్సవమున పాల్గొనుట

30-3-1980 తేది ఆదివారం ఉదయము 9 గంటలకు రాజ్యసభాపరిషత్తులో శ్రీమతి కామరాజు సుందరమ్మగారు, శ్రీయుత వత్సవాయి సత్యనారాయణరాజుగారు బి. ఎ., బి. యల్., అరవ ఆదివారాయమాత్రుగారు, బొల్లప్రగడ సుందరగోపాలరావుగారు, బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహము పంతులుగారు, సాలస బాపవయ్యగారు బి. ఎ., బి. యల్., డాక్టరు శివరాజు వేంకటరామారావుగారు, తల్లాప్రగడ నరసింహశర్మగారు, దిగువవరుస:—వరుడు-శ్రీమాన్ కలటూరి మనిస్వామిగారు, వధువు-చి॥ సా॥ రమణమ్మగారు. 2. వధూవరలకుటుంబము. (ఫోటోలు—వి. కాశ్యప్)

30-3-1980 తేది ఆదివారం ఉదయము 9 గంటలకు రాజ్యసభాపరిషత్తులో శ్రీమతి కామరాజు సుందరమ్మగారు, శ్రీయుత వత్సవాయి సత్యనారాయణరాజుగారు బి. ఎ., బి. యల్., అరవ ఆదివారాయమాత్రుగారు, బొల్లప్రగడ సుందరగోపాలరావుగారు, బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహము పంతులుగారు, సాలస బాపవయ్యగారు బి. ఎ., బి. యల్., డాక్టరు శివరాజు వేంకటరామారావుగారు, తల్లాప్రగడ నరసింహశర్మగారు, దిగువవరుస:—వరుడు-శ్రీమాన్ కలటూరి మనిస్వామిగారు, వధువు-చి॥ సా॥ రమణమ్మగారు. 2. వధూవరలకుటుంబము. (ఫోటోలు—వి. కాశ్యప్)

వరదరాజులుగార్లు అశీస్సు గీతములను వృందయ రంజకముగా జదివెరి. బ్రహ్మశ్రీ లక్ష్మీనరసింహం పంతులుగారు ఆశీర్వాద శ్లోకములను చదివించిరి. ఈ వివాహ సందర్భమున మామూలు గాగా శుభ కాకావరముతో భోజనాదులు నడుపబడినవి. వడపప్పు, పానకము, అరటిపండ్లు, తాంబూలాదులతో ఆతిథులు సత్కరింపబడిరి.

శ్రీ అన్నపూర్ణాదేవి జాతీయ బాలికా విద్యాలయము ఏలూరు గాంధీపేట భూరి విరాళము

దెందులూరు గ్రామ కాపురములకు శ్రీమతి వడ్డపట్ల నర సమ్మగారు వెయ్యి రూ పాయలు నిదానము, వాగ్దానము జేసియుండిరి. ఆ వాగ్దానము తాలూకు వడ్డేధనము, రు. 75 విద్యాలయమునకు బంపి, ఇతర వారీలోకమునకును, ఇదివరకు వాగ్దానములు జేసి చాల కాలమైనను నింతవరకు బంపని సోదర వర్త్యులకును, మార్గదర్శకులైరి. శ్రీ నరసమ్మగారివలె తమ వాగ్దానముల బంపి విద్యాలయాభివృద్ధికి దోడ్పడుదురుగాక యనిభగవానుని ప్రార్థించుచు, మా సోదరులకు విన్నవించుచున్నాము. నీ విద్యాలయ సక్రమాభివృద్ధికి నింతవరకు మా సోదర మ హిళామణుల భూరి వారి క చందాలే కారణమని తెలియజేయుటకు, సంతోషించుచున్నాము.

పై గ్రామవాసులకు శ్రీ మొట్టపర్తి శేషమ్మగారు వారి క చందా రు. 50 అందజేసి విద్యాలయముయొడ తమకు గల సహజ వాత్సల్యమును విశిష్ట పరచిరి. ఉదార బుద్ధితో నీ విరాళములు బంపిన మా సోదరీమణులకు విద్యాలయము తరించున మా కృతజ్ఞతా నూచక వందనము లర్పించుచున్నాము. కలగర పిచ్చమ్మ.

భీమవరం తాలూకా శ్రీ సనాతన భాగవత భక్త సమాజము

16-3-80 తేది శుక్ల నామ సం॥ ఫాల్గుణ బ॥ ఆదివారం ఉదయం 10-34 గంటలకు అప్పుడు వృషభ లగ్నముందు భీమ వరం తాలూకా సనాతన భాగవత భక్త సమాజమును భీమవరం శివారు శ్రీ రామపురముందు శ్రీ రామలింగేశ్వరస్వామివారి దేవాలయముందు కృష్ణా గుంటూరు జిల్లాల భక్తసమాజ కార్యదర్శియైన భక్తాగ్రేసరులున్న అయిన బ్రహ్మశ్రీ మురుకుల్ల లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రిగారి ఆధిపత్యమున సావించడమైనది.

విశ్వేశ్వరపూజ పురుషనూక్తపారాయణ తరంగములు అష్టపదులు అధ్యాత్మకీర్తనలతో భజన టెంకాయ కర్పూర హారతులతో సభ ప్రారంభింపబడి భక్తిని గురించి అగ్ర్యతల వారు అద్భుతోపన్యాసము గావించిరి. వందమంది ప్రేక్షకులు హాజరైరి.

అగ్ర్యతలవారు సమాజ నిబంధనలు పద్యరూపమున చదివి విప్పి చెప్పిరి. సదరు నిబంధనలకు లోబడి నడుచుటకు కృతనిశ్చయముతో 20 మంది సభ్యులుగా చేరి సంతకములు జేసిరి.

కృష్ణాజిల్లా కవిలేళ్ళరవురము ఫిర్యా ఎన్నికసభ

ఈ సభ వీరంకిలానువద్ద లోకల్ ఫండ్ సక్రము లో ది 26-3-80 సాయంత్రము 2 గంటలకు సమావేశమైనది. హాజరు

1. గుళ్లపల్లి నాగయ్యగారు	మేడూరు
2. యలమంచిలి వెంకటకృష్ణయ్యగారు	డిల్వో
3. చిగులూరి కోటయ్యగారు	కవిలేళ్ళరవురము
4. కొల్లిపర రాఘవయ్య	"
5. తాతినేని సీతారామయ్య	"
6. చిగులూరి శేషయ్య	"
7. మాగంటి సత్యనారాయణ	"
8. కారంచేటి మల్లిఖార్జున శర్మ	వీరంకి
9. తుమ్మల వెంకటకృష్ణయ్య	కవిలేళ్ళరవురము
10. చిగులూరి సూర్యనారాయణ	"
11. తాతినేని కుటుంబయ్య	"
12. చిగురుపాటి బసవయ్య	"
13. తాతినేని వీరరాఘవయ్య	"
14. తాతినేని శివయ్య	"
15. చిగురుపాటి కుటుంబయ్య	"
16. మచిలీపట్నం ఆర్జున్ అజీజ్	"
17. దవిలేళ్ళరవు నరసింహాచార్య	"
18. తాతినేని కోటయ్య	"
19. మానపురి సూర్యనారాయణ	"
20. చెరుకూరి శాశిహస్తీశ్వర శర్మ	వైదిగోండలపాలెము
21. మైనేని లక్ష్మీనారాయణ	"
22. మైనేని వెంకటసుబ్బయ్య	"

తీర్మానము

ఈ దిగువ సదహరించిన వారిని తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కవి లేళ్ళరవురము ఫిర్యా జిల్లాప్రతినిధులుగా ఏకగ్రీవముగా యెన్నుకొనడమైనది.

1. దండమూడి పూర్ణయ్యగారు	తెన్నవల్లి
2. గుళ్లపల్లి నాగయ్యగారు	మేడూరు
3. మండవ పాపయ్యగారు	కవిలేళ్ళరవురము
4. కొల్లిపర సూర్యయ్యగారు	"
5. కారంచేటి వీరమల్లికార్జునశర్మగారు	వీరంకి

కొల్లిపర సూరయ్య, కన్వీనరు.

రోమహరి

డబ్బీ 1 కి రు. 0-8-0 వి. పి. తో 9-13-0

ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండునిమిషములలో మొదలంటి రాలి పోవును. దీనివలన చర్మము నలువెక్కుదు, మంట యుండదు. రోమములు రాలిపోవును.

అమృతాంజనం డిప్లో, బొంబాయి - ముదరాస్.

అఖిలభారత స్వరాజ్యసత్యాగ్రహము

ఈనెల 6వ తేదిని దేశమునందంతటను ప్రారంభింపబడుటకు

మహాత్ముడు ఆజ్ఞప్తి నొసంగుట

మహాత్ముని సత్యాగ్రహదళ ప్రస్థానము

రేపటి ఉదయమున గమ్యస్థాన మగు దండి గ్రామమును చేరనుండుట

మహాత్ముని శపథము

“కృతకృత్యుడ నైనచో మరల వచ్చెదను లేనిచో నాశవము
సముద్రమున తేలగలదు”

ఈరీతిగా మహాత్ముడు నిన్న 3-వ తేది రాత్రి నవసారిలో జరిగిన బహిరంగనభిలో
దృఢశపథము నొసరించెను

నేటివరకు జరిగిన సంచార కార్యక్రమము

అహమదాబాదుజిల్లా:—అహమదాబాదు మొదలు

బరేజా వరకు 3 గ్రామములు.

12 వ తేదీ బు మొదటిరోజు 1 అహమదాబాదు 2 అస్టోరి
18 ను 2 3 బరేజా 4 నవగాము

కెయిరాజిల్లా:—నవగాము మొదలు కనకపూరువరకు

11 గ్రామములు.

14 ను 3 5 వాస్పా 6 మతారు
15 శ 4 7 దభను 8 నడయాడు
16 ఆ 5 9 బారియావి 10 ఆనందు
17 సో 6 మానవ్రతము
18 మం 7 11 నాపా 12 బోర్నరు
19 బు 8 13 రాను 14 కనకపూరు

బ్రోచిజిల్లా:—కరేలీ మొదలు రాయవరకును 14

గ్రామములు.

20 ను 9 15 కరేలీ
21 ను 10 16 గజేరా 17 అనభి 6 మై.
22 శ 11 18 జంబుపారు 19 అమరు
23 ఆ 12 20 బువా 5 మై. 21 సామ్మి
24 సో 13 మానవ్రతము
25 మం 14 22 త్రాల్సా 23 డెరలు
26 బు 15 24 బ్రోచి 25 అంకారేశ్వరము
27 ను 16 26 సజను 27 మాంగ్రలు
28 ను 17 28 రాయను 29 ఉమరాచి

సూరత్రుజిల్లా:—ఉమరాచి మొదలు దండివరకును 14

గ్రామములు.

29 శ 18 30 ఎర్రను 31 భటగం
30 ఆ 19 32 సాందియరు 33 డెలదు
31 సో 20 మానవ్రతము
1 ఏప్రిలు నం 21 34 చప్రభట్ట 35 నూరతు
2 బు 22 36 దిందోలి 37 వాంజు
3 ను 23 38 ధనుసు 39 నవసారి

రేపటినుండి జరుగనున్న కార్యక్రమము

4 ను 24 40 జలపూరు 41 కరాడీ, మటవాడు.
5 శ 25 42 గమ్యస్థానమగు దండిని చేరుట.

* * *

చప్రభట్టలో మహాత్మునికి స్వాగతము

కొన్ని నూతనవిషయములు

మహాత్ముడు యీ నెల 1-వ తేదీ ఉదయమున డెలదు నుండి చప్రభట్టకు బయలుదేరినపుడు సబర్కత్తి ఆశ్రమమునం
డి మార్చి నెల 31-వ తేదీన డెలదుకువచ్చిన అయిదుగురు యువ
తులుగూడ మహాత్మునితోపాటు కాలినడకనే చప్రభట్టకు
బయలుదేరిరి, యీ 5 గురిలోను దాదాభాయి సోరోజీగారి

మనుమరాలును అహమదాబాదులో కోటికొడుగు నేటు అం
బాలాలు సారాభాయిగారు కుమార్తెయునుగూడ నుండిరి. దా
రిలో పధిక శ్రమ కనబడకుండుటకు వారు జాతీయగీతములను కడు
మనోహరముగా పాడిరి. వారు డెలదునుండి చప్రభట్ట చేరుటకు
90 నిమిషములు పట్టినది. దారిపాడుగునను ప్రజలు జయధ్వనుల
నొసరించుచునే యుండిరి. చప్రభట్టలో ప్రజలందఱును తెల్లని
శుద్ధబట్టరు భట్టలనే ధరించియుండిరి. బొంబాయినుండివచ్చిన
వర్తకులుగూడ చాలమంది అటనుండిరి. వారందఱును బాద్షాహీ
విజయమునుగూర్చిన పాటలను పాడుచుండిరి.

చప్రభట్టలో నొక రెండంతస్తుల పేడలో మహాత్ము
ని విడిది యేర్పరచబడెను. వారింటిరుటకు చేరువను
ఒక శివాలయమున బస యేర్పాటుచేసిరి.

శ్రీయుత కె. నటరాజనుగారు మహాత్ముని

సందర్శించుట

బొంబాయిలోని యిండియన్ స్టోమలరిఫార్మరు ఫత్తి
కా సంపాదకుడగు శ్రీయుత కె. నటరాజనుగారు చప్రభట్టలో
మహాత్ముని సందర్శించిరి. మహాత్ముడును నటరాజనుగారును
యేకతముగ నొక గంటసేపు మాటలాడిరి.

మహారాష్ట్ర నాయకులరాక

మహారాష్ట్రమునుండి గూడ 10-12 మంది వచ్చి మహా
త్ముని సందర్శించిరి. వారు గూడ సత్యాగ్రహమున పాల్గొను
చున్నందులకు మహాత్ముడు చాల సంతసించెను.

ఒక మహారాష్ట్ర గాయకముని దానవినిదము

మహారాష్ట్రమున చాల విఖ్యాతి గాంచిన
కవీంద్రుడును గాయకమునియును గూడ
నగు శ్రీయుత పాండురంగ వత్సలేము ఖిల్కీ-రుగారు అహ
మదాబాదునుండి బయలుదేరిన సానందిపక్షేయులకు తాము
రచించిన చిత్రతాత్పర్యము పాటలనుపాడెను. ఇప్పుడు ప్రారం
భముగానున్న సత్యాగ్రహమునుగూర్చి తాము వ్రాసినపాటల
నుగూడ నతిడుపాడెను. జాన్సీకుమారాణి లక్ష్మీబాయిగారి వీర
త్వమునుగూర్చియు సత్యాగ్రహమునుగూర్చియు అతడు పాడిన
పాటలకు యెల్ల వారును చాలసంతసించిరి.

ధమనులో మహాత్మునకు ఘనమగు స్వాగతము

దారిలో కపలేతాగ్రామముకడ మహాత్ముడియులు
ధనమొనగుట

నిన్న 3 వ తేదీ ఉదయమున 6 గంటలకు వాంజునుండి
ధమనుకు మహాత్ముడు మున్నగువారు బయలుదేరిరి. దారిలో
కపలేతా అను నొక చిన్న గ్రామము కలదు. అచట గ్రామస్తులు మహాత్మునికు స్వా
గతమొసగుటకు యేర్పాటులు చేసి ఒక సాలంకృతమున సభా
పీఠమును చక్కగా నమర్చిరి. అచట మహాత్ముడియులుగూడ
చాలమంది కలరు. మహాత్ముడియ నాయకులందఱును అచట మ
హాత్ముడియులకు ప్రతినిధులుగా మహాత్ముని దర్శించుటకు వచ్చి
యుండిరి. మహాత్ముడు ఆ పీఠముపై నాసీనుడు కావలెనని మ
హాత్ముడియ నాయకులు చాల బ్రతిమాలిరి. కాని మహాత్ముడు
మాట్లాడలేదు. “ఉప్పు, నీరు, గడ్డి మున్నగువానిపైని పన్ను

వేయగూడదు. అని ఖురానులో నున్నది. మహాత్ముడి
యులందఱునుగూడ నీ సత్యాగ్రహముపట్లనే సానుభూతిని కలి
గియు యున్నారు. ఇతర చోట్లనుండు మహాత్ముడియులుగూడ
తప్పక తోడ్పడగలరు” అని వారి నాయకుడు మహాత్మున కె
రిగించి మహాత్ముడియుల పక్షమున 51 రూపాయలను స
మర్పించెను. అంతటి హిందువులు 25 రూపాయలను సమర్పిం
చిరి.

“నాకు ముందుగానే తెలిసియున్నచో యిటులే నేను
మకాము చేసి యుండును. తెలియనందున దీనిని మకాముగా నే
ర్పరచలేదు. కాన నేనిప్పుడిటు కుర్చుండజాలనందులకు తమిం
పగోరెదను. ఈ గ్రామమున హిందువులు ను మహా
త్ముడియులును, స్నేహభావమునుగలిగియుండినందులకును మహా
త్ముడియుల సత్యాగ్రహముపట్ల సానుభూతిని తెలిపినందులకు
ను నేను చాల సంతసించు చున్నాను. మిగిలిన స్వాగత
మునకు మిక్కిలి కృతజ్ఞుడను అని మహాత్ముడు నుడివి అటనుం
డి బయలుదేరెను.

రెండుపానులు బల మధికమగుట

వెనుకటికంపై నిల్చుట మహాత్మునకు రెండుపానులు బల
మధికమైనది.

దండిలో నీటివసతి నేర్పరుచుటకు 1500

విరాళము

దండిలో నీటివసతి చాల తక్కువగా నుండుటచే మరి
కొన్ని బావులను త్రవ్వించుటకుగాను విరాళముగా 1500 రూపా
యల నొకరు మహాత్మున కొనగిరి.

దండిలో భోజనపు టేర్పాటు

రేపు శనివారమునాడు ఉదయమున దండిచేరిన
పిమ్మట నలంబీరులకు యిగిరించిన ప్రయుకు పక్షుగింజలను వరి
అన్నమును పప్పును మూడు తులములు నేటిని యిచ్చె ద ర ని
తేలిసినది.

బహిరంగనభిలో నువన్యసింతుట

నిన్న సాయంకాల మచట బహిరంగనభి జరిగినది. ఈ
గ్రామము బరోడా సంస్థానములోనిది. పరిసర గ్రామములనుండి
గూడ చాలమంది ప్రజ లవటికివచ్చిరి. మహాత్ముడియులుగూడ
పలువురు వచ్చిరి. ఈ సత్యాగ్రహదళము సంస్థానములోనికి ప్ర
వేశించుట కిదియే తొలిసారి. అచట కాంగ్రెసువారు ఖద్దరును
మద్యపాననిర్మూలనమును గూర్చి కొంత ప్రచారము సలిపి
యున్నారు. మారకు మొదలుకొని ప్రతి గ్రామమునందును చా
లమంది మహాత్ముడియులుగూడ స్వాగత మొసగుటలో పాల్గొ
నుచునే యున్నారు. ధామనులో జరిగిన సత్యాగ్రహమున మహాత్ము
డియుల సంఖ్య అధికముగానే యుండెను.

ఒక మహాల్వీసాహెబు వాగ్దానము

“ఈ సత్యాగ్రహమునందు పాల్గొనుటలో మహాత్ముడి
యు లెంతమాత్రమును వెనుకబడరు. ఈ గ్రామమున హిందు
వులకు ను మహాత్ముడియులకును చాల మై త్రి కలదు. కాన
వారును మేమునుకలసి ఏప్రిలు 6-వ తేదీమొదలు సత్యా
గ్రహమున పాల్గొందుము అని ధామనులో మహాత్ముడియ నా
యకుడగు మహాల్వీసాహెబుగారు ఉరుదాభాషలో గంభీరము
గా నువన్యసించెను. అది చాలభావప్రబోధకముగా నుండుటచే
సభ్యులు తరుచుగా హర్షధ్వనుల నొసరించుచుండిరి.

సుమంత మెహతాగారు

“ఈ సత్యాగ్రహమున ఘోరర రాష్ట్రములోని ప్రజ
లందఱును స్త్రీలు సయితము విధిగా తోడ్పడెదరు. బరోడా సం
స్థానమువారు చాలమంది వలంబీరులుగా చేరిరి. మిగిలినన్న
టి మందిలోనుగూడ బరోడా సంస్థానమువారు పలువురుకలరు.
బరోడాలో నాలుగుమండలములలో వలంబీరులను హెచ్చుగా
చేర్చుచున్నారు.” అని బరోడా ప్రజామండలి అధ్యక్షుడగు
డాక్టరు సుమంత మెహతాగారు ఆ సభలో నుడివిరి.

మహాత్ముని ఉపన్యాసము

నేడు నేను దక్షిణాఫ్రికా సత్యాగ్రహమునుగూర్చి
కొంతతెలుప గోరెదను. ధామను గ్రామ
వాసులలో పలువురు దక్షిణాఫ్రికాకు వెళ్లి
అచట సత్యాగ్రహమున పాల్గొని యుండిరి గాన వారికి అని
యములు సరిగా తెలియును. అచట హిందువులకును మహాత్ము
డియులకును గాఢమైత్రియేయుండెను. అచట తరుచుగా మహా
త్ముడియులే ముందంజ వేయుచుండెడివారు గాన నిచటగూడ
వారు తమ విధిని నెరవేర్చెదనయే నమ్మెదను. గుజరాతు
సంస్థానవాసులను బ్రిటీషు యిండియా వాస్తవ్యులను విడదీయు
ట చాల కష్టము. అందువలన సంస్థాన ప్రజలుగూడ నీసత్యా
గ్రహమున పాల్గొనకుండ నుండజాలరు. ఇవటికి నేను నేడు
వచ్చునపుడు దారిలో కపలేతా గ్రామమువారు నన్ను గౌరవిం
చిరి. ఆ గ్రామవాసులగు మహాత్ముడియులలో పెక్కుమంది
దక్షిణాఫ్రికాలో నాకు తోడ్పడియున్నారు. ఆపు డచట మహా
త్ముడియ సోదరులందఱిలో నొకబాలియాగారు చాల దైగ్య
స్థాయిగ్యములతో నాకు తోడ్పడెను. ముఖ్యముగా
అతని సహాయము వలననే నేన చట విజ్ఞ

పాటియాలా మహారాజగారిపై

నేరారోపణలు

శ్రీల సంఘమువారు విచారణ జరుగవలయునని కోరుట

బొంబాయి, ఏప్రిలు 8:- శ్రీలసంఘపు కార్యసంఘ సమావేశము తాత్కాలికంగా ఆగిపోయినది. పాటియాలా మహారాజగారిపై ఆరోపించబడిన నేరములు ధోరణి మైనవియు శ్రీల గౌరవమును కాపాడుటకై ఈ విషయమై విచారణ జరుగుట అవసరమనియు తీర్మానములు గావించబడినవి. ఈ తీర్మానములను రాజప్రతినిధికి పంపవలయునని కూడ తీర్మానింపబడినది. (ప్రీ ప్రె.)

పూనా, ఏప్రిలు 8:- తగులబడిన కాలలో 28000 పాషల చుపాకిమందును విస్తారముగా తుపాకి దుడియు ఉండి నటులు తెలియచున్నది.

మదరాసు అందు సదరక్ష మరాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో స్థాపించబడినది.)

ఒంటిమిట్టయందు బ్రహ్మాత్మనము

శ్రీ కోడండరామస్వామికి, 1980 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ 7 వ తేదీ మొదలు 17 వ తేదీవరకు గడదవాహనము, వీనుకాహనము, రథోత్సవము, సామ్రాజ్య పట్టాభిషేకోత్సవము, జరుగను.

1980 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ 6 వ తేదీ మొదలు 21 వ తేదీ వరకు, ఒంటిమిట్టయందు యీ దివస కనిపించిన స్వేదములకు సరసమైన 8 వ తరగతి రానుపోను టిక్కెట్టు సాధారణ మైన పాసంజరు బండ్లకు (మెయిలుకుగాని ఎక్స్ ప్రెసుకుగాని లేదు.) ఇవ్వబడును. సదరు టిక్కెట్టును, 1980 వ సంవత్సరము మే నెల 5 వ తేదీ రాత్రి 12 గంటలలోగా తిరుగుప్రయాణము నకు ఉపయోగింపవచ్చును.

స్టేషన్ నుండి	8 వ తరగతి రానుపోను టిక్కెట్టు. రూ. ఆ. పై.
మదరాసు	8 4 0
తిరుత్తనీ	2 13 0
పాంబడి	2 10 0
నగరి	2 7 0
వేపనూరు	2 5 0
పుత్తూరు	2 3 0
తడుకు	2 1 0
పూడి	1 15 0
రేణిగుంట	1 13 0
మామండూరు	1 9 0
కెట్టిగుంట	1 4 0
కోడూరు	1 1 0
అనంతరాజుపేట	1 0 0
యూరంపాడు	0 13 0
రెడ్డిపల్లి	0 12 0
రాజంపేట	0 8 0
పందలూరు	0 5 0
కడన	0 6 3
కృష్ణాపురం	0 8 3
గంగయ్యపల్లి	0 11 0
కమలాపురం	0 13 0
యెర్రగుడిపాడు	0 15 0
యెర్రగుంట	1 1 0
కలమల	1 3 0
మొద్దనూరు	1 5 0
సుంగవట్లం	1 9 0
కొండాపురం	1 12 0
కేగడిపల్లి	1 15 0
చంగనూరు	2 0 0
తాడిపత్రి	2 4 0
జూటూరు	2 7 0
రాయల్ చెరువు	2 11 0

పై కనిపించని చార్జీలలో బిల్లులకు అర్హులైన వారికి తీసుబడును. యాజమానిలపన్ను పూర్తిగా వసూలు చేయబడును.

మచిలీపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

శాంతిశివరప్రారంభోత్సవమును దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావుగారు జరుపుట

ఏప్రిలు 8:- నిన్న సాయంత్రము 6 గంటలకు ఆఖిలభారత చక్కెరసంఘ కార్యాలయపు ఆవరణలో శాంతి నైవేదికపై ప్రారంభోత్సవము శ్రీయుత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి యాజమాన్యముక్రింద జరుగవలయుగా జరిగినది. ఆ సేక చుట్టుప్రక్కల గ్రామాదులనుండి, పలువురు ఈ యుత్సవము చూడుటకు విచ్చేసిరి. నిన్నటికే, ఘనము 100 మంది శాంతి నైవేదికల క్రమశిక్షణ పొందుటకుగాను వచ్చిరి.

కానూరి చినవెంకటరామయ్యగారు, శ్రీయుత నాగేశ్వరరావు పంతులుగారిని అధ్యక్షులుగా నుండవలసినదిగా కోరుచు ఈవిధముగా చెప్పిరి:- శేడు బహుమదిని, దయచేసిన వాలంటీర్లును, వారిని ప్రోత్సహించిన బంధుమిత్రులును, అందరి కిని నమస్కారములు. గాంధీమహాత్ముడు, కడపటిసారిగా స్వరాజ్యము బడయుటకు, ఈ సత్యాగ్రహమార్గమును, నిశ్చయించినారు. ప్రభుత్వమువారియొక్క అక్రమములను నిర్మూలముగా ఎదుర్కొనుటకు ప్రతి గ్రామములోను, పట్టణములోను, యువకులు సిద్ధముగా నున్నారు. మహాత్ములవారు యిదివరకే కాసనోల్లంపున గడంగినవిషయము ఎల్లరకు విదితము. ఆయన సంచార గ్రామములందు, సత్యాగ్రహ ఆవశ్యకము గురించియు, తనయొక్క నిర్ణయమును గురించియు, ప్రజలను బోధచేయుచున్నారు.

నాగేశ్వరరావుగారి యుపవాసము

మహాత్ములవారియొక్క, ఆదేశములను తెలియజేయుటకే యీ శివరము ఏర్పరచబడినది. ఈ సమయములో కొంతమంది వెనుకంజజేయుట, అసమంజసము. దేశముయొక్క ధర్మమును, ప్రభుత్వమువారి అధర్మమును తెలియజేయుటకు యీ శాంతి నైవేదికలు కంకణము కట్టుకొని యున్నారు. శాంతులు ధర్మము నెరవేర్చునది, మన ఉద్ద్యమము నభివృద్ధికి రాజాలదు.

విశ్వదాత దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు యిట్లుపద్యపించిరి. ఎర్రమానకాలము నిజముగా భారతీయులకు పుణ్యకాలము, ప్రపంచములో సుఖదుఃఖములు ఉంటవి. ప్రపంచము అనేకసేపు సంవత్సరములనుండి కష్టములు అనుభవించినవి. విశ్వసాఖిండుమహాత్ముని అనేకమందిరాజులు వచ్చి దేశమును దుఃఖములందు చేసినారు. వారు ప్రపంచముంతయు దుఃఖములందు చేసినారు. భారతదేశమును అనేకమంది జతపర్చుకొనుటకు వచ్చినారు, వశముచేసికొన్నారు. ఏనుక్రిమి, బుద్ధుడు మన భారతదేశములో పుట్టినారు. మనము ఫిరంగులు; తుపాకులు పట్టుకొని ఎవరిని పీడించలేదు. మనకు ఉన్న చైతన్యము పోయినది. ఆత్మకృత్తి పోయినది. మనము ఇతరులు ఏది చెప్పితే అది ఆచరిస్తున్నాము.

మన దేశములో తింటానికి తిండి, కట్టుకొనుటకు బట్టలు పోయినవి. ఆత్మపరిశోధన చేసుకొనే పరిస్థితి వచ్చినది. మన ప్రభుత్వమువారు, 6,000 మైళ్లదూరములో ఉండి, మనలను పరిపాలించు చున్నారు. నైవేదికలలో ఒక్క భారతీయునకు కర్మల పదవికూడ యిచ్చియుండలేదు. నిరాయుధులనుగా చేసినారు. యుద్ధానంతరము వర్తకము నశించినది. బొగ్గులోనూ పరిశ్రమలు నశించినవి. తినుటకు రహస్య మొదలయిన ప్రదేశములనుండి, తిను బండమును తెప్పించుకొనే అలవాటు గలవారు యీ బ్రిటిష్ వారు. కాని వారు తిరిగి బట్టలు, బొగ్గు మనకు యిస్తారు. తిలకు మహాశయము స్వరాజ్యము అంటే, 6 సంవత్సరముల క్రిత విధించిరి. యిప్పుడు సంపూర్ణస్వరాజ్యమంటే మాట్లాడేవారు లేరు. మనకు ఆత్మబలము లేకపోవుటచే, వారు, మిమ్ములను పరిపాలించుచున్నారు. బ్రిటిష్ గవర్నమెంటు మనకు లాభం చేసినంటారా, సహకారము చేయండి. లేదంటే అసహాయోద్యమమును అవలంబింపుడు. స్వరాజ్యము కావలెనంటే సాధన కావలెను. 1920 సం|| మహాత్ములవారు అసహాయోద్యమమును బోధించినారు. కాని ఆ ఉద్యమము అంతరించలేదు. దినదినాభివృద్ధి నొందుచున్నది.

ఆత్మవిశ్వాసము కలుగవలెనంటే ఖద్దర్ ధరించండి. గాంధీగారు మనకు స్వరాజ్యము కావలెనంటే యిదివరకు అవలంబించిన మార్గములన్ని వద్దన్నారు. 1920 సంవత్సరమున నిలుపుచేసిన కార్యములను తిరిగి ప్రారంభించవలెనని మహాత్ములవారు మనలను కోరుచున్నారు. 10 సంవత్సరములు కడచినదికాని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారి పరిపాలనలో నెట్టివార్డు గలగలేదు. వద్దన్న కొలది మైమనోసంఘమువారిని మన హిందూదేశమునకు సంస్కరణల విషయమై విచారించుటకుగాను పంపించిరి. గాంధీమహాత్ముడు బ్రిటిష్ వారికి ఒకసంవత్సరంలోగా డొమినియన్ స్టేట్స్ ఇచ్చేయెడల అసహాయోద్యమము ఆపివేస్తానని చెప్పినారు. కాని ప్రభుత్వమువారు వారిమాటకు అంగీకారము చూపలేదు. మహాత్ముడు నకు కేటాక మార్గము లేక లాహూరు కాంగ్రెసు

లో సంపూర్ణస్వరాజ్యతీర్మానమును వారే స్వయముగా ప్రతిపాదించిరి. నలువదిసంవత్సరములనుండి మనవారు సక్రమ ఆందోళనములముగా స్వరాజ్యము బడయుటకు సంపూర్ణప్రయత్నముచేసిరి కాని దే విఫలమువచ్చినది. దీనిరెండవస్థితియగు దౌర్జన్యమును — మహాత్ములవారు పనికిరాదని గ్రహించిదౌర్జన్య రాహిత్యముతో కూడిన అసహాయోద్యమము ప్రారంభించి స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు గాను మూడవ మార్గముకట్టి త్రొక్కిరి. మన దేశములో నుండి 70 కోట్లరూపాయలు బట్టల రూపమునను 70 కోట్లరూపాయలు నైవేదికలవారు 40 కోట్లరూపాయలు అప్పురూపమునను పోవుచున్నవి. ఆరూపాయలు మనదేశములోనే ఖర్చుపెట్టినయెడల ప్రజలు ఎంతసంతోషించెదరో వేరుగా చెప్పవచ్చులేదు. మనము స్వరాజ్యము కోరుట, బ్రిటిష్ వారివారు ద్వేషభావము చేత గాదు. సంపూర్ణ స్వరాజ్యముబడవలయునన్న కాసనోల్లంపుము తప్ప వేరొకమార్గములేదు. అందుకుగాను ప్రభుత్వమునకు ఉప్పుమీద కాసనోల్లంపుము జరపవలసినదిగా మహాత్ములు అజ్ఞాపించినారు బ్రిటిష్ వారు ఉప్పుమీదపన్ను వేసినారు. యిదివరలో 0-0-3లకువచ్చు ఉప్పును 0-10-0లకు అమ్ముచున్నారు. గవర్నమెంటువారు ఐతరం టాక్సుమీద పన్ను వేరారంటే అది భాగ్యవంతులకు లాభం. సారాయిమీద పన్ను తగ్గించారంటే, త్రాగబోతులకు లాభం. పుత్తుమీద పన్ను రద్దుచేస్తే సర్వజనులకు లాభం వల్ల భాయి పట్టులుగారిని ప్రభుత్వమువారు పట్టుకున్నారు. అప్రదేశములోనే గాంధీగారు చెల్లిఉపన్యసిస్తే ఆయనను పట్టుకొనుటకు ప్రభుత్వమునకు స్ట్రైక్స్ ములేకపోయినవి. గాంధీగారు మనలను అందరిని పీలుస్తూయున్నారు. దేశము దుఃఖము అనుభవించుచున్నది. మీరంతా యీసమయములో నస్తారా రారా? ఇంగ్లాండులో ప్రతి వాడు 15 పౌనులు పన్నులు యిస్తాడు. ఆ సొమ్ము అంతా యుద్ధాలమీద పెట్టుతారు. మనకు శాంతి నైవేదికలు ఆవశ్యకం. మనము బాగుపడవలెనంటే సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కావలెను. పరిశ్రా సమయంవచ్చినది. మహాత్ముడు 61 సంవత్సరం వచ్చినప్పటికీ చేతిలో కర్రపుచ్చుకొని నడుస్తూవుంటే మేముకూడా ఆయనతో కి మైట్లు నడిచినాము. ఆయన నడుస్తూవున్న సమయమున మాకు ఎక్కడలేని వుత్సాహము వచ్చినది. మనకు కష్టాలు యెల్లప్పుడూ వుంటావుంటాయి. కంటుంబబాధలు వుంటావుంటుంది. కాని గాంధీగారికి మనము సహాయము చేయవలసి తరుణం వచ్చినది. యధాశక్తిని ఆయనరుణమును మనము తీర్చుకోవలయును. బందరు ఇంగ్లీషువారిని ప్రవేశింపపెట్టిన పట్టణములలో యొకటి. వర్తకం పాడుచేయుటకు తోడ్పడినది. కాబట్టి యీ పట్టణమువారి బాధ్యత హెచ్చు. మనకు కర్మయోగ ప్రవీణులము కావలయును. మన మంతా సందేహములను సంశయములను వదలివేయవలయును.

అజ్ఞను పాలించుటయే ధర్మము గాంధీగారిని అందరు అన్యమతములు వూజిస్తూవున్నారు. మనము ధర్మము ఆచరించాలి. తప్పుక విజయము చేయరాదు. మనకు కావలసినవి రెండు. ఒకటి సంకల్పము. రెండవది పని.

మనము చావలసినవిలేదు. దబ్బుపోగొట్టుకోవడం అవసరంలేదు. రెండునెలలు మాత్రము కైలుకు వెళ్లండి. గాంధీమహాత్ముని అజ్ఞ శిరసావహించి శాంతి నైవేదికలలో చేరండి. యువకులయిన ఈ భాగముంతా వున్నది.

ఏమిట్లు శ్రీయుత చెడుకునాథ వెంకటాచలమహాగారు సభ్యుల మనకు రంజితులై డిగ్రీ పస్టును గావించిరి. యీ శాంతిసమయమున యెల్లరు పాల్గొనిన తనని ప్రబోధించిరి.

యం. యస్. యం. రైల్వేనివారంద్ర సంఘము 5 వ వార్షిక సమావేశము

పై సమావేశకార్యదర్శి యిటుల వ్రాయుచున్నాడు. రావోవు యీస్టరు సెలవులందు హుల్లీలో జరుగబోవు యం. యస్. యం. రైల్వేనివారంద్ర సంఘసమావేశమునకు పెక్కుమంది ప్రేక్షకులు హాజరగుదురని నమ్ముచున్నాము. ఆహ్వాన సంఘమువారి ప్రతినిధులకు మాత్రము భోజనవివరముల ఏర్పాటులు గావించెదరనియు ప్రేక్షకులు తమ భోజన యితర ఏర్పాటులు తామే గావించుకొనవలసినయు ఆహ్వానసంఘమువారు తెలియజేయుచున్నారు. ప్రేక్షకులెవరైనను ఆహ్వానసంఘమువారిని తమ భోజన బస ఏర్పాటుచేయుగోరు నెడల వారు ముందుగా రోజుకు రూ. 1 చొప్పున ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శికి పంపుకొనవలెదల ఆహ్వానసంఘమువారు వారికి భోజన బస ఏర్పాటులు గావించెదరు. ఆహ్వానసంఘమువారు ప్రేక్షకులకు ఉచితముగా భోజన బస ఏర్పాటులు గావించబడనని గత 30 వ తేదీని గావించబడిన ప్రకటన రద్దయినటుల నెంచవలెను.

ఆంధ్ర రాష్ట్రమున సత్యాగ్రహ సన్నాహము

వెక్కుమండలములలో దళములు సంచారము చేయుచుండుట

తూర్పుగోదావరి - నాయకులను అరెస్టుచేసెదరను వదంతులు - ప్రభుత్వమువారి యేర్పాటులు
దళప్రస్థానము

పశ్చిమగోదావరి - భీమవరములో మండలసభ రేపు 5 వ తేదీని
శ్రీయుత అయ్యచేవర కాశేత్వరరావుగారి అధ్యక్షతన కూడనుండుట

తూర్పుకృష్ణ - బందరులో శాంతిసైనికశిక్షణాశిబిరమును ప్రారంభించుట - ఎలకొట్టు గ్రామవాసులు
మూడుపుట్టాధాన్యము నొసగుట

నెల్లూరు మండలము - పల్లిపాడు సత్యాగ్రహాశిబిరమునందలి యేర్పాటులు

తూర్పు గోదావరి మండలము

సీతానగర దళప్రస్థానము

ఈదళమువారు 2 తేదీ సాయంకాలము పేరవరమునుండి బయలుదేరి ఆనాడురాత్రి 9 గంటలకు ఆలేయపురము చేరిరి. ఆలేయపురము చేరులోగా దారిలోనున్న పడిపురము ఉచ్చిలి గ్రామములకుగూడ వెళ్లిరి. 3 వ తేదీ ఉదయమున వీరు ఆలేయపురమునుండి బయలుదేరి అత్తూరునే 8 గం॥ కు రాత్రి మకామును చేరిరి. దారిపొడుగునను గ్రామస్థులు వీరికి ఘనమగు స్వాగతముచ్చిరి. అచట శ్రీయుతలు సాంబమూర్తి, నుబ్రహ్మణ్యం గార్లు గంభీరపన్యాసము గావించిరి. ప్రతివోటును వాలంటీర్లు హెచ్చుగా చేరుచున్నారు. ఈరీతిగా వీరు గ్రామములనెల్ల సంచారము చేయుచుండుటవలన మండలవాసులలో ప్రబలతమ మగు ప్రబోధము కలుగుచున్నది. సిన్న రాల్లిలో వాలంటీర్ల సభ రహస్యముగా జరుపబడెను. వాలంటీర్లుగా చేరగోరువారు చాలకష్టముల ననుభవించు నలసియుండును. అందులకు సంవిగ్రహ ముత్రమే శిబిరమున నుండునగును. రేగి-ననారు చెవిపోవుటయే కర్తవ్యము అని శ్రీయుత సాంబమూర్తిగారు హెచ్చరించిరి. మేము ప్రాంత్యాగ్రహమునకేని సిద్ధముగానున్నారము. మావిషయమున సంశయింప నవసరములేదని వాలంటీర్లందఱు ను చెప్పిరి.

20 మంది వలంటీర్ల నవసరముగా
కాకినాడకు పంపుట

దేశభక్త వెంకటప్పయ్యయందులుగారు సందేశమునుపంపుచే తనతోగూడనున్న వలంటీర్లలో శ్రీయుతలు చాలాదేటి సూర్యప్రకాశరావు, మాచిరి నుబ్రహ్మణ్యం, వెలికాని రామారావు రామచంద్రుని వెంకటప్ప, గరిమెళ్ల వీరభద్రరావుగారు మున్నగువారు 20 మంది వాలంటీర్లను నిన్న సాయంకాలము సాంబమూర్తిగారు కాకినాడకు పంపిరి. ఆవసరమైనచో ఆచట వీరు వెంటనే సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించెదరు. ఈ దళమునకు శ్రీయుత వెన్నేటి సత్యనారాయణగారు దళాధిపతిగా నియమింపబడిరి.

వెన్నేటి సత్యనారాయణగారి దళము ఆలమూరు వెళ్లుట

అలమూరు ఏప్రిల్ 4:—ఈదళమువారు 3 వ తేదీ సాయంకాలము నర్సాలినుండి బయలుదేరి ఆరాత్రి 8 గంటలకు ఆలమూరు చేరిరి. శ్రీయుత నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు ఊరిబయటవరకును యెదురుగా వెళ్లి వారికి స్వాగతమొసగి ఊరేగింపుతో తోడ్కొనివెళ్లిరి. ఆరాత్రి నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారే వారి కాలిక్రమ నొసగిరి. వారు నేడు 4 వ తేదీ ఉదయమున వేకువజాముననే ఆలమూరునుండి కాకినాడకు బయలుదేరిరి. ఈప్రత్యేకదళమునందున్న వలంటీరులందఱునుగూడ ఆతిరథులై యున్నారు. వీరు 5 వ తేదీ సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించెదరు. (ఒకవిలేఖరి)

కాకినాడలో శాంతిసైనిక శిబిరమును
ప్రారంభించుట

నేడు 4 తేదీ ఉదయమునకు సత్యనారాయణగారు 20 మంది వాలంటీర్లతోను కాకినాడ చేరిరి. నేడే అచట శాంతిసైనిక శిబిరమును నెలకొల్పిరి. కొత్తవైకుంఠపుర శిక్షణాసంఘట రెండుమూడురోజులలో ప్రారంభింపబడును. కావున వాలంటీర్లుగా చేరబోవు వారందఱును శ్రీయుత వెన్నేటి సత్యనారాయణగారిని కలుసుకొనవలెను. ఇరిజిలకే వాలంటీర్లుగాచేరియుండి ప్రస్తావననుపాల్గొనగోరువారు సాంబమూర్తిగారిని కలసికొనవలెను. (తంఠి.)

(స్వీయవిలేఖరి)

రాజమండ్రి.

తూర్పు గోదావరిమండలమున దొరతనమువారి
యేర్పాటులు

జిల్లా కలెక్టరు తన కర్తవ్యమును గూర్చి ప్రభుత్వము వారిలోను పోలీసువారిలోను గూడ ఆలోచించుచున్నాడని తెలియుచున్నది. ఈ నెల 2 వ తేదీని సాంబమూర్తిగారు తమ దళముతో గోదావరి అనకట్టమీదుగా వెళ్లుచున్నప్పుడు ధవళేశ్వరమందు రాజమహేంద్రవరము సబ్ కలెక్టరును, జిల్లా పోలీసు నూపరిం పెండెంటును ఆలోచించుచుండిరిని తెలియుచున్నది. ప్రధాన వాయువులకు ఆరెస్టుచేయబడు రను వదంతులు ప్రబలముగానున్నది. ఆయుధములందుండు పోలీసువారే గాక ప్రత్యేకముగా ఒక సబ్ ఇన్స్పెక్టరును ఒక సాబ్ కమిషనరును రిపోర్టును సాంబమూర్తిగారి ననుసరించుచున్నారు. మరికొందరు పోలీసు ఉద్యోగులు దళమునకు ముందుగా వెళ్లుచున్నారు. (శ్రీ. పే.)

* * * *

పశ్చిమగోదావరి

ప్రభుమదళప్రస్థానము

గొల్లలకోడేరు, ఏప్రిల్ 4:—వీరు మార్చి నెల 31-వ తేదీ సాయంకాలమున ఏలూరునుండి బయలుదేరి 50 మైళ్ల దూరము జయప్రదముగా సంచారముచేసి నేడు గొల్లలకోడేరుచేరిరి. అందఱును చాల ఉత్సాహముతోనే యున్నారని శ్రీయుత ఆత్మకూరి గోవిందాచారిగారికి కాట్లు తెలుసుటవలన కష్టముతో ననుకూలించివచ్చినది. ప్రతివోటును గ్రామవాసులు శ్రీయుతలు వారాయరాజు గోవిందాచార్యులుగారు కువిస్తారముగ పుష్పములను సమర్పించి గౌరవించిరి. ఊరేగింపులను జరిపిరి. నేడిచట బహిరంగసభ జరిగినది. వీరు నేడు సాయంకాలమునకు భీమవరము చేరెదరు. అచట మండలసభ జరుగునుగాన రేపచటనుండి 6-వ తేదీని ఆటనుండి బయలుదేరి నరసాపురము తాలూకాలోని మట్టపాలెమునందలి వశిష్టాశ్రమమునకు వెళ్లెదరు. అచట సత్యాగ్రహము జరుపబడును. దారిలో పెన్నాడ, వీరవాసరము, లంకలకోడేరు, పాలకొల్లు, మేడపాడు గ్రామములకు వెళ్లి 8-వ తేదీలోగా మట్టపాలెము చేరెదరు. ప్రతివోటునీరికి ఘనమగు స్వాగతమొసగుటకు యేర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. మొత్తము 1000 మంది వలంటీర్లు సిద్ధమగుదురని యూహింపబడుచున్నది.

(ఒక విలేఖరి)

తూర్పు కృష్ణామండల కాంగ్రెసు సంఘసభ

ఎన్నికలు

ఈ సభ నిన్న 3 తేదీని బందరులో జరిగినది. శ్రీయుత కామారీ చినవేంకటదాసయ్యగారిని సంఘాధ్యక్షునిగను ప్రభుల హనుమంతరావు కోడిగోపాలకృష్ణయ్యగార్లను కార్యదర్శులుగను ఎన్నుకొనిరి.

ఈ నెల 18 తేదీని గాని మహాత్ముని ఈలోగా అరెస్టు చేసినను లేక వారు ఉత్తరువులనిచ్చినను ఈ లోతుననే గాని సత్యాగ్రహము ప్రారంభించుటకు సభవారు తీర్మానించిరి.

బంధరు

బందరులో శాంతిసైనికశిబిరమును నెలకొల్పుట
ఈనెల 2 తేదీని ఈశిబిరము దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావుగారి వలన నెలకొల్ప బడెను. అపుడు 100 మంది వాలంటీర్లు, 100 మంది పౌరులును సమావేశమైరి. విద్యాధికుడును, గ్రంథకర్త యాననమానికొండసత్యనారాయణ శాస్త్రిగారు భారతదేశమున బ్రిటిషువారి ఆక్రమణమునుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. వీరికింకను 5 ఉపన్యాసముల నిచ్చెదరు. డాక్టరు పట్టాభిసేతారాయయ్యగారు ఖద్దర్ చరిత్రగూర్చి ముచ్చటించిరి. నిన్న 3 తేదీని వీరు మరల యును దేశమున బ్రిటిషువారి ఆధిక విధానముగూర్చి ఉపన్యసించిరి.

వీరి, అటుపిమ్మట అసహాయోద్యమమును రాజకీయ సాధనముగా నుపయోగించుటనుగూర్చియునుభూముల గ్రామపునర్నిర్మాణము అనువిషయమును గూర్చియును, వికోపాఖండ ప్రస్తుతశీతిని గూర్చియు వరుసగా నుపన్యసించెదరు. శ్రీయుత వెంకటవాడ వెంకట నరసింహంగారు ఉప్పు, సయినీక సమస్య, కాసనసభలు, మద్యపానము అనువిషయములగూర్చి ఉపన్యాస మొసంగెదరు. శ్రీయుత ముట్నూరి కృష్ణ రావుగారు సత్యాగ్రహచరిత్ర అహింస, ఆయుధాపహరణము, శాంతి మున్నగువిషయములను గూర్చి యుపన్యసించెదరు. ఈనెల 7 తేదీనో ఉపన్యాసము లన్నియును పూర్తియగును. అపుడు వలంటీర్ల నందఱిని 7 దళములుగా విభజించెదరు. ఆదళములు మండలమునం దంతటను సంచారము చేయును. వారు ప్రతిగ్రామమునందును జాతీయపతాకమును నెలకొల్పెదరు. జాతీయగీతములను పాడెదరు. మహాత్ముడి లోతుగానే ఆజ్ఞయియున్నచో 18 వ తేదీ సత్యాగ్రహము ప్రారంభించెదరు. బందరులోనున్న జిప్సీ నృపతునాయకులు కొందఱు సత్యాగ్రహమున చేరవలనని ప్రజలకు బోధచేయుచున్నారని తెలియుచున్నది. (శ్రీ. పే.)

యలకుర్రు గ్రామవాసుల సహాయము

బందరులో శిక్షణముబడ నెడు శాంతిసైనికులకు భోజన సదుపాయము కొరకు యలకుర్రు గ్రామమువారు సుమారు మూడుపుట్టా ధాన్యము నొసగిరిని యొకరు వ్రాసిరి.

మచిలీపట్నం శాంతిశిబిర

ప్రారంభోత్సవము

దేశోద్ధారకుని ఉపన్యాసము
మచిలీపట్నం, ఏప్రిల్ 3:— మచిలీపట్నం శాంతిసైనిక శిబిర ప్రారంభోత్సవమును నిన్న సాయంకాలము 5-30 గ. శ్రీ దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు తెరచునపుడి ట్లుపన్యసించిరి. సహాయ నిరాకరణోద్యమ చరిత్రను క్లుప్తముగ చెప్పి, గాంధీయహాత్ముడు కాంగ్రెసులో చేరినప్పటినుండియు భారతదేశ రాజకీయరంగమునకు నూతనకళలు వచ్చి అత్యున్నతముగ విరాజిల్లుచున్నదనిరి. మహాత్ములవారి ప్రస్తావనను సకల దేశముల దృష్టి నాకర్షించెను. మహాత్ముడు భారతదేశమునకే గాక ప్రపంచమంతటను తన శాంతిప్రచారమువలన మోక్షప్రదాతగ నెంచబడెననియు చెప్పిరి. ఆంధ్రదేశమున యువకులందఱును ఉద్యమమున చేరవలెనని హెచ్చరించిరి. (ఆ. పే.)

పశ్చిమకృష్ణ

బెజవాడలో వాలంటీర్ల సమావేశము

ఏప్రిల్, 2 తేదీ:—ఈమధ్యాహ్నము 2గం॥కు ఆంధ్ర రత్న భవనమునందు శ్రీయుత అయ్యచేవర కాశేత్వరరావుగారి అధ్యక్షతనకుండ ఈసభ జరిగినది. వాలంటీర్లను పౌరులను అనేకులు వచ్చియుండిరి. అధిరోత్సాహము విధియైనది. చాలనేపు సాకల్యముగ చర్చించిన పిమ్మట మహాత్ముని ఆజ్ఞ వచ్చిన వెంటనే మొదటిదళము బయలుదేరవలనని నిశ్చయింపబడెను. బందరుకు సమీపముననున్న కోన అను గ్రామములో ఉప్పు సత్యాగ్రహము జరుపునట్లును, కానుమోలు గుడివాడ మున్నగు గ్రామములమీదుగా అచటికి వెళ్లునట్లును నిశ్చయింపబడెను. శ్రీకోటగిరి వేంకటకృష్ణరావు బహద్దరు, గంపలూడెము కుమారరాజుగారు ప్రథమ దళాధిపతిగా నియమింపబడిరి. రెండవదళము నందిగామ నుండి బయలుదేరి తిరువూరు నందిగామ తాలూకాలోని సంచార మొనరించుచు వుయ్యూరు బ్రంకుకోడ్డు మీదుగా బందరు వెళ్లునట్లు నిశ్చయింపబడెను. 100 మంది వాలంటీర్లు చేరిరి. ప్రతిదినమును గాంధీజీలలో బహిరంగసభలు జరుగుచున్నవి. వేలకొలదిప్రజలు వచ్చుచున్నారు. వర్తకులు భూరివిరాళములు నొసగుచున్నారు. పౌరులెల్లరు సభిరోత్సాహులై యున్నారు. (శ్రీ. పే.)

నెల్లూరుమండలము

పల్లిపాడు శిబిరమునుగూర్చి ప్రకటన

ఏప్రిల్ 4:—ప్రతిదినమును వందలకొలదిగా ప్రజలు ఆశ్రమమునకు వచ్చుచున్నారు. అచట బహిరంగసభలు జరుగుచున్నవి. ఇంతవఱకు 70 మంది వలంటీర్లు చేరిరి. 5 తేదీని ఈదళము దివటకు విచ్చేయును. నెల్లూరులో తిప్పరాజువారి సత్రమునందు బహిరంగసభ 6తేదీ సాయంకాలము 6 గం॥కు జరుగును. ఆసభలో దేశభక్తుడు పునపన్యసించును. ఆనాడే రెండవదళమువారు నెల్లూరినుండి బయలుదేరెదరు. వీరు విరువుడు, తాడిపత్రి, గ్రామములమీదుగా 7 వ తేదీ ఉదయమునకు మహమ్మదుపురము వెళ్లెదరు. ఆనాడు సాయంకాలము బుచ్చిరెడ్డిపాలెం వెళ్లెదరు. 8 తేదీ ఉదయమునకు కొత్తవంగల్లనకును గండవరం మెల్లయపాలెమునకు వెళ్లెదరు. ఈరీతిగా వారు మండలమంతయు ప్రచారము గావి

చెడరు. వాలంటీర్లందరు 6 వ తేదీ నాటికి నెలూరు చేరెదరు అని మండల కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షుడు బొమ్మ శేఖరరావు ప్రకటించిరి.

గుంటూరు మండలము

విద్యార్థిదళ ప్రసానము

ఏప్రిల్ 4:—ఈదశమువారు తెనాలి బాపట్లతాలూకా లో జనుప్రదముగా సంచారము గావించిరి. 2వ తేదీకి పీరు కొల్లూరుచేరిరి. అటల పున్నయ్యకాస్త్రివాసిరెడ్డి నాగేశ్వరరావు గార్లుబహిరంగపథలో నుపన్యసించిరి. కొల్లూరుపట్టణ కాంగ్రెసు సంఘపక్షమున ప్రభాకరకాస్త్రిగారు సన్మానపత్రమర్పించిరి. ఆసభలో 12 గురు వాలంటీర్లు యిరి. అటనుండి తురువెళ్లగోడ అమృతలూరు పొన్నూరు బాపట్లగ్రామములమీదుగా 9వ తేదీ రాత్రి చీరాల చేరిరి. గోవాడలో పున్నయ్యకాస్త్రిగారుపన్యసించిరి. అటనుండి 12 మంది వాలంటీర్లు సేతు బయలుదేరి అమృతలూరులో కలిసికొందురు. పొన్నూరులోను బాపట్లలోను దళాధిపతియగు చలపతి, నవీలు సాహెబు, నరసింహం, వెంకట రత్నంగా రుపన్యసించిరి. సేతు పీరు చీరాలనుండి సరసరావు పేటకు బయలుదేరిరి.

గుంటూరు సత్యాగ్రహదళము

చీరాల చేరుట

చీరాల, ఏప్రిల్ 4:—మునిసిపలు కార్యాలయము పై బాతీయ పతాకము నుంచవలెనను తీర్మానము ఆమోదింపబడి నప్పటినుండియు చీరాల పురము కాంగ్రెసు ఉద్యమముపట్ల ఉత్సాహము జూపుచున్నది. గుంటూరు విద్యార్థి సత్యాగ్రహ దళము బాపట్లనుండి నిన్న సాయంకాలము 5 గం. చీరాలచే రెను. శ్రీ పట్టాభిరాములు గుప్త, జి. ఎ. సుబ్బారావు, సిద్ధి సాహెబు గార్లు వా. స్యాగ్రహ మొసంగి రాత్రి 7 గంటలవరకు ఉర్రేగించి ఘోషిరి. సభలో జి. వి. పున్నయ్యకాస్త్రి గారు, బి. నరసింహం, కామేశ్వరరావుగారు రుపన్యసించిరి. చీరాలపురము తిరిగి మేల్కొంచి యిదివరకు దుగ్గిరాల గోపాల కృష్ణయ్యగారి నాయకత్వమున యెట్లు దీక్షతో బాతీయోద్యమమునందు పనిచేసెనో అట్లే మరల విజృంభించి పేర్కొనవలె నని పున్నయ్యకాస్త్రిగారు హెచ్చరించిరి. పట్టాభిరాములు గుప్తగారు మునిసిపలుసభ్యులు కాంగ్రెసు ప్రచారకలు బ్రిటిషు పరిపాలనలన నెట్లములను దెలిపి, యీ యుద్యమ విజయము నకు తోడ్పడమని సభ్యులను కోరిరి. గుప్తగారు వాలంటీరులకు విడిది యొసంగి ఆతిథిసత్కారము చేయుచున్నారు.

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి

ఆలోచనలు

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 4:—బొంబాయిగవర్నరు ఉత్తర కనరాజిల్లా సంచారమును మానుకొనిరి. గవర్నరుగారు తన కార్యనిర్వాహకవర్గమువారితో సంప్రదించి గాంధీగారి ఉద్యమ ముపట్ల తా మెట్టి చర్య గై కొనవలసినదను విషయమున చర్చించిరి. ఏ మి నిశ్చయించి రో తెలియదు. మహాత్ముడు తనచర్యలన అరెస్టుచేయకతీర దమనట్టి పరిస్థితి సంభవించువరకు ప్రభుత్వమువారు అరెస్టుచేయదలచు కొనలేదని తెలియుచున్నది. ప్రభుత్వసభ్యులు 15 వ తేదీవరకు మహాబలేశ్వరమకాం బోవుట వాయిదా వేసిరి.

ఆధిక సభ్యుడు సర్ బాల్కృష్ణదాసుగారు సేతుదయము బొంబాయికి వచ్చి మిల్లియజమానులతో ముచ్చటించిరి. రేపు సిల్లుకు బోయెదరు.

గాంధీమహాత్ముని సత్యాగ్రహోద్యమ ప్రార్థనగీతావళి

(ఆంధ్రమున)

నాయెడ్ల 70 పుస్తకాలే ఉన్నవి. రూ 0-4-0 ల తపాలాబిళ్లలను పంపినవారికి పోస్టులో పంపించబడును.

శ్రీ సుబ్బారావు, కొత్తూరు, పల్లి గోదావరిజిల్లా.

క్రొత్తపోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు

ప్రస్తుత పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు అగు ఎఫ్. ఏ. హామిల్టన్ గారు ఇండియన్ పోలీసుసర్వీసునుండి విరమించుట కుశ్యమందుగా యీనెల 21 వ తేదీనుండి శలవు గైకొనెదరు. వీరి స్థానే ప్రస్తుతపోలీసు కమిషనరు అగు సి. బి. కన్నింగ్హం గారు నియమింపబడిరి.

అంగ్లో ఫ్రెంచి నౌకాదళ బిడంబడికనుగూర్చి ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారు. నిండుసభ వచ్చేవారము జరుగవచ్చునట.

కలకత్తాలో సేనుగుప్తాగారికి

స్వాగతము

పి. సి. రేగారు సన్మానపత్రము చేసివి సమర్పించిరి. పి. సి. రేగారు సత్యాగ్రహములో చేరెదమని చెప్పిరి.

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 4:—సేనుగుప్తాగారు రంగూననుండి కలకత్తాకు చేరిరి. వేనకువేలు జనులు మధ్యాహ్నము 12 గంటల నుండియు ఓడరేవువద్ద జేరిరి. సేనుగుప్తాగారు ఓడవిగగానే జనులందరు నమస్కారముచేసి సేనుగుప్తాకి జై యని కేకలు ఒకపెట్టున వేసిరి.

కలకత్తా కార్పొరేషను డిప్యూటీ మేయరుగా నున్న అబ్దుల్ రబాకుగారు సేనుగుప్తాగారిని పుష్పచోరములతో సౌర వింపిరి. కార్పొరేషను సభ్యులును ఉద్యోగియును అందరును ఓడరేవుకు వచ్చిరి.

ఆటమిస్ట్రులు కార్పొరేషను సభాకార్యాలయమునకు సేను గుప్తాగారిని గొంపోయిరి.

శ్రీధానంద పార్కులో సాయంకాలము పెద్దబహిరంగ సభ జరిగెను. ఆచార్య పి. సి. రేగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి. సన్మానపత్రమును రేగారు చేసివి సమర్పించిరి. సేనుగుప్తాగారు తమదై ర్య సాహస కార్యము వల్ల పంగరాష్ట్రమునకు నూతనశోభను కలుగజేసి రని చెప్పిరి. సత్యాగ్రహోద్యమ మిక సేనుగుప్తాగారి నాయకత్వమున జనుప్రదముగా కొనసాగ గలదు. గాంధీజీయును, సేనుగుప్తాగారును అరెస్టుచేయబడు కుభ కాలము వచ్చినతోడనే వృద్ధుడైన సేనుమాడ సత్యాగ్రహము నందు తప్పక చేరగలనని పి. సి. రేగారు చెప్పిరి.

అంతట సేనుగుప్తాగారి ట్టు ప్రత్యుత్తరము సొసగిరి:— నాకు చేసిన సన్మానముంతయు దేశమాతను పూజించుటయే యని భావించుచున్నాను. నాయొక్క నిర్బంధమును నానంకలము మరింతబాగుగా నెరవేరుచున్నది. నన్ను అరెస్టుచేయుటవల్ల పంగరాష్ట్రములోని యుద్యమమును పడగొట్టవచ్చునని గవర్నరు మెంటువారు తలంచిరి. కాని వారు దుర్బుధుడైచేరిరి. నానిర్బంధ మునల పంగరాష్ట్రములోను బర్మారాష్ట్రములోను అత్యుద్యమ మైన ప్రజోద్రేకము సంఘటనలు ఆతిక్రమకాలములో కలిగినది. దేశాభిమానము ప్రభుత్వసంస్కారము ప్రతివానికిని జన్మతోకల అధికారములు. ఇప్పుడు యీ ప్రభుత్వమువారు విధించిన రాబ ద్రోహజేరనిబంధనలను మనము ఉల్లంఘించుటయే పరమపవిత్ర పేర్కొనెదమన్నది సత్యాగ్రహోద్యమము పంగరాష్ట్రములకు రక్తగతమైయున్నది. మన తెలు జూచినను జయమే కన్పించుచున్నది.

అస్పృశ్యుల సత్యాగ్రహము

నాసికయందలి కలారాము దేవాలయము

లోనికి ప్రవేశము కావలెనని కోరుచున్నారు

నాసిక్, ఏప్రిల్ 4:—నాసిక్లోగల కలారాము దేవాలయములోనికి అస్పృశ్యులకు ప్రవేశ మొనగవలయు నని ఆ స్పృశ్యులు కోరుచు దేవాలయ ద్వారము లో ప్రవేశించిరి. వారిని లోపలకు పోనీయకుండ అచటివారు ఆటంకపరచిరి. కాని తిరిగి రెండవజట్టులో 12 మంది సత్యాగ్రహులువచ్చిరి. వీరిలో ఇద్దరు స్త్రీలుకలరు. పోలీసువారు కిరిసి వెంటనే అరెస్టుచేసి కొంపోయిరి. జనులందరు సత్యాగ్రహాకి జై యని కేకలు వేసిరి. పూనాలో అస్పృశ్యుల నాయకులగు రాజభోజాగారు మాడా అరెస్టు చేయబడినవారిలో కలరు. అస్పృశ్యులు అనుదినము ఎడతెగకుండా యీసత్యాగ్రహము కొనసాగింప సమకట్టియున్నారు.

జనులెవ్వరును ఆయుధములను లాటేలను చేతబుచ్చుకొని తిరుగరాదని జిల్లామేజస్ట్రీలుగారు ఉత్తరువు జారీచేసిరి.

బి. ఐ. పి. రైల్వే సత్యాగ్రహము

సత్యాగ్రహులు రైలుమార్గమున కడ్డముగా

పరుండి రైలుబండ్లను ఆపుచున్నారు

భుసావలు, ఏప్రిల్ 4:—బి. ఐ. పి. రైల్వే సమ్మి దారులలో 82 మంది కరకారీగారి నాయకత్వమున సత్యాగ్రహ మారంభించిరి. సేటిదినము భాండ్వాన్వేషమునవద్ద రైల్వేమార్గమున కడ్డముగా పరుండిరి. ఒకసరకులబండి ఒక ప్రయాణికులబండి యందున్న చాలనేపు నిలిచిపోయినవి. సత్యాగ్రహులందరు పోలీసువారిచే అరెస్టు చేయబడిరి.

రూయకరుగారు సత్యాగ్రహులను అభినందించిరి. ఇంక ను వేలకొలది సమ్మిదారులు సత్యాగ్రహమును కొనసాగింపవల యుననియు తెలులుకు పోవలయుననియు హెచ్చరించిరి. అటు పిమ్మటనే కార్మికుల కొక్కలు యీడేర్కలబడును అని చెప్పిరి. సత్యాగ్రహులు దౌర్జన్యరహితముగా ప్రవర్తించినందులకు అభి నందించిరి.

రెండవ సత్యాగ్రహసభయు రేపు సత్యాగ్రహ మాచరిం చును.

నైనును కమిషను నివేదిక

జూన్ లోపుగ ప్రకటింపబడదు

లండను, ఏప్రిల్ 4:—జూన్ నెల లోపుగ నైనును కమి షను నివేదిక ప్రకటింపబడదని డెయిలీ క్రానికలు రాజకీయ విలేజుకుడు వ్రాయుచున్నాడు. (రూటరు)

పలనెను

బ్రిటిషు ప్రభుత్వవిధానము

[వైరెస్]

రగ్గి, ఏప్రిల్ 4:—పలనెనులో బ్రిటిషుప్రభుత్వ విధానమును గూర్చి ఏమి చేయవలయునోపై ప్రకటించగలరా యని కామన్సునభలో మన్మోహలాగారిని, బార్లిమెంటుగా రడిగిరి. బాతీసమితి అంగీకరించిన మ్యాండ్మేటుమరతుల ప్రకారము బ్రిటి షువారు పలనెనులో పరిపాలనమును సత్పెదరు. ఇది అంత ర్జాతీయ బాధ్యత. దీనిని తప్పించుకొనుటకు వీలులేదు. మ్యాం డేమెప్రకారము పలనెనులో యూదులకు బాతీయగృహము మును నెలకొల్పుట బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారి విధి. పలనెనులో యూదులు గాడుండగా ఉన్నవారి మత సివిలు హక్కులకు భంగమురానీయరు. పలనెనులో నున్న అన్ని పక్షములవారి కిని నిష్పక్షికముగ న్యాయమును గలుగ జేసెదరు. దీని సెంత మాత్రము విడనాడరు. దీనిని సాధించుటకు సర్వశక్తులను దార పోసెదరు. పలనెనును కమిషను సిఫార్సులను ప్రభుత్వమువారి పురుష ఆలోచించునూరని ప్రస్తుత పరిస్థితులందు తక్షణము సివిలు పరిపాలనము శాంతి ఏర్పడుటకు కావలసిన పోలీసుదళము నేర్పాటు చేసెదరని రాంకే మన్మోహలాగారు దెలిపిరి. ఇంత వర కీ ప్రకటనయు అందకును తృప్తికరముగ నుండునని బార్లిమెంటు గారనిరి. ఈసభవారు విషయమును చర్చించుట కవకాశము లేయ బడునని కమ్యూనిస్టుడననిరి. సేతు సేను ప్రకటించిన విషయము ను సవిధరముగ దెలుపుటకు ప్రయత్నించెదను. ఎంతమాత్రము కాలహరణమును గావించువారయ కామని మన్మోహలాగారనిరి. బార్లిమెంటువారిలో లాయెడ్ బార్లిగాడు వీక్షింపించిరి.

ఫ్రెంచిమంత్రి అస్వస్థులై యుండుట

పారిసు, ఏప్రిల్ 4:—మానీ జుట్టగారు పని ఆధిక మగ చేయుటచే అస్వస్థులయి యున్నారనియు అందుచే సంపూర్ణముగ విశ్రాంతిపుచ్చుకొనవలయునని నైదుల్లు నిర్ణ యించి రనియు తెలియుచున్నది. (రూటరు)

అస్ట్రేలియా ప్రధానామాత్యుడు దిగుమతియగు భోగపదార్థ ములపై పన్నులనువిధించి వాటిని నిషేధింపవన్నారట. ప్రతిసం వత్సరము 10000000 పౌనుల విలువగల దిగుమతులను తగ్గించుటకు ఆలోచించుచున్నారు.

అమెరికా జపాను నౌకాదళ

బిడంబడిక

లండన్, ఏప్రిల్ 4:—అమెరికా జపాను నౌకాదళబిడం బడికను జపాను ప్రభుత్వ మంగీకరించెను. 1936 సంవత్సరాంత మున ఈ బిడంబడిక అంతరించిన పిదప మరల సమన్వయతను ఆలోచించుటకు అధికారమును జపాను ప్రభుత్వ ముంచు కొనెను.

మద్రాసు అందు సదరక్ మరాటా

రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది.)

ఈవర్షు నెలవులు

బెంగుళూరు, మైసూరుకు పోయి చూచుట

చుట్టుతిరుగు యాత్ర టిక్కెట్లు

మదరాసు, బెంగుళూరు, మైసూరునుండి తిరుగువచ్చుటకుగాను

1930 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెల 11 వ తేదీ మొదలు 21 వ తేదీ వరకు యివ్వబడును.

1930 వ సంవత్సరము మేనెల 5 వ తేదీ రాత్రి 12 గంటలవరకు- తిరుగు ప్రయాణములకు ఉపయోగించవచ్చును.

Table with 2 columns: Rate (1 వ రేఖ, 2 వ రేఖ, 3 వ రేఖ) and Amount (48 0 0, 23 12 0, 8 12 0)

సత్యాగ్రహ ప్రారంభ దినము

సంసిద్ధులుగ నున్నవారందరను ఆరవతేదిన సత్యాగ్రహమును ప్రారంభింపవచ్చునని, గాంధీ మహాత్ముడు తుర్తరవిచ్చెను. ఏప్రిలు 6 వ తేదీ, హిందూదేశ చరిత్రయందు దత్యంత పవిత్రదినము. ఆరొజననే రౌతెలుచట్టము పట్ల దేశమందంతటను సత్యాగ్రహము ప్రారంభమయ్యెను. 13 వ తేదిన జలియన్ వాలాబాగ్ లో, వందలకొలది ప్రజలు తమ ప్రాణముల నర్పించిరి. మరల 6 వ తేదిననే శ్రీరామనవమికి పూర్వదినమున లవణ సత్యాగ్రహము దేశమందంతటను ప్రారంభమగును. మహాత్ముని సంకల్పము అమోఘమయినది. నవసారిలో ముచ్చటించుచు, గాంధీమహాత్ముడిటుల బలికెను.

“నేను దేశని గోరిన్ దానితో తిరిగివచ్చెదను. లేనియెడల నామృతకేటరము సముద్రముపై తేలియాడుచుండగలదు.”

దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము లభింపనిది, ఘోషాత్ముడు తిరిగిరాదని నిశ్చయమగుచున్నది. అది జరుగనియెడల మహాత్ముని నిర్మాణము జరుగగలదు. మహాత్ముని దృఢసంకల్పమునకు భారతీయులెల్లరును తోడ్పడి, వారు స్వరాజ్య ఫలముతో తిరిగివచ్చునటుల జూచుట యత్యవసరము. మహాత్ముని ధర్మ సంరంభమునందు జయములముల గూర్చి వితర్కింపబనిలేదు. జయముగలిగెనా, దేశస్వాతంత్ర్యము లభించును. అపజయమొకచో గలిగినను, అయ్యది ధర్మవిజయముక్రింద పరిణమించును.

క్రీస్తు తన మరణమువలన, తనత్యాగసందేశమును ప్రపంచమందంతటను వ్యాపింపజేసెను. క్రీస్తును బాధించినవారు తాత్కాలిక విజయము తమకు గలిగినటుల సంతసించిరిగాని, తుదకు వారికి అపజయము వాటిల్లెను. ఇటులనే గాంధీమహాత్ముడు పూర్ణస్వరాజ్య సంపాదనప్రయత్నములో తన అనువులను కోల్పోవవలసివచ్చినను, అమృత యాగమునుండి బయలుదేరు దివ్యశక్తి లోకమందంతటను వ్యాపించి, పరాధీనతను పూర్తిగ దొలగింపగలదు. హిందూదేశపరాధీనత నిది తొలగించుట యేగాక, ఒకదేశము నింకొక దేశమును పాలింపకుండ జేసి, అన్నిజాతులకును స్వయంనిర్ణయస్వాతంత్ర్యము నొసగగలదు. లోకశాంతిని, కాపాడుట కిది సాధనము గాగలదు. ప్రపంచమస్యలను పరిష్కరించుటకది మూలసాధనము గాగలదు. మహాత్ముని ప్రేరేపించెడి నిశ్చయమే, భారతీయుల నెల్లరును ప్రేరేపింపవలయును. స్వాతంత్ర్యము బడయుటయో, లేక స్వర్గమును చూరగొనుటయో యను దృఢసంకల్పము

ము ఎల్లర నావహింపవలయును. దండిగ్రామమునందు సత్యాగ్రహము ప్రారంభమయిన దినముననే, వివిధ రాష్ట్రములలోను ప్రారంభము గాగలదు. ఆంధ్ర రాష్ట్రమునందు, గుంటూరు, కృష్ణా, పశ్చిమగోదావరి, పూర్వగోదావరి, విజాఖపట్టణము, గంజాము, నెల్లూరు చిత్తూరు మండలములలో నిందుకు తగిన ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. పశ్చిమాంధ్రము గూడ ఈసమయమున తన ప్రతిభను కనుపఱచునని నమ్ముట కవకాశము గలదు.

గాంధీ మహాత్ముడు సహజముగ మిగుల బలహీనుడని తెలిసిన విషయమే. పెక్కు ఉపవాసములచే నేమి, నిరంతరసంచారముచే నేమి, అఖండ కార్యదీక్షచే నేమి, మహాత్ముని శరీరము మిగుల కృశించియుండెను. పెక్కుమారులు ప్రాణాపాయము గూడ సంభవించెను. కారాగృహ నిర్బంధములు వారిని వ్యాధిగ్రస్తుల గావించెను. ఇట్టిస్థితిలో మహాత్ముడి సంతకము కాలి నడకను ప్రయాణము చేయుటయు, యవజనుల కన్నను కడువడిగ నడచుటయు, జూచినవారికి, మహాత్ముని ఆధ్యాత్మికశక్తియే వారి కిందుకు తోడ్పడెనని చెప్పవచ్చును. సత్యాగ్రహయాత్ర ఆరంభమయినది మొదలు, ఆహారమును విసర్జించి, మూడు నిమ్మకాయలరసముతో జీవించుచున్నను, మహాత్ముని బహుశ రెండు పౌండ్లు పెరిగెనని, నేటి వార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఆత్మబలము గలవారి కసాధ్యమెద్ది? మహాత్ముని దృఢ సంకల్పము ఆనేతు హిమాచల పర్వతము గల భారతీయుల హృదయములను పల్లవించజేసి, అపూర్వ కార్యోత్సాహమును బెంచుటకు కారణభూతమగుచున్నది. దీనిని నిరసించుటచే గాని, నిర్బంధించుటచే గాని, నియ్యది ఖీణింపజాలదు. శాసనసభలలో గూడ మహాత్ముని యుద్యమమే ప్రతిఘటించి, మాళవ్యా ప్రభృతుల రాజీనామాలకు కారణభూతమయ్యెను. ఈ సమయమున సత్యాగ్రహము నవలంబింపజాలనివారు కద్దరు నిర్మాణమునకును, మద్యపాన నిషేధమునకును, విదేశ వస్తు బహిష్కారమునకును తోడ్పడవలయునని మహాత్ముడు గోరుచున్నాడు. ప్రతివారును శక్తివంచనలేక, యిమ్మహోద్యమమునకు తోడ్పడుచో, దేశ స్వాతంత్ర్య సిద్ధి విషయమై సందేహ ముండునా?

ఉప్పు సత్యాగ్రహము జయించినప్పటి, విదేశవస్తు బహిష్కారమును, మద్యపాననిర్మూలనమునుగూడ జయముగాంచుననియు, ప్రజలకు స్వాతంత్ర్య సంపాదన సామర్థ్య ములవడుననియు, మహాత్ముడు విన్నవించుచున్నాడు. అన్నిటికన్నను ముఖ్యమయిన నియమ మొక్కటే గలదు. అది అహింస సావలంబన మని మహాత్ముడు చాటుచున్నాడు. ఏ ప్రదేశమునం దయినను, దౌర్జన్యము జరుగుచో, దానిని నివారించుటకు, సత్యాగ్రహవలంబులు తమ ప్రాణముల నర్పింపవలయునని మహాత్ముడు కోరుచున్నాడు. ఇందుకు సంపూర్ణమగు శిక్షణయు, పరస్పరసహకారమును అత్యవసరములు. ప్రారంభ దశలో ప్రజలకు కాంగ్రెసు ప్రచారకులు త్రోవజూపుచో, పిమ్మట ప్రజలే యాయుద్యమమును చేపట్టి నడిపెదరని, మహాత్మునికు విశ్వాసముగలదు. సాంఘికకలహములలో ప్రచారకు లేమాత్రము పాల్గొనగూడదని, మహాత్ముడు మందలించుచున్నాడు. మ

హాత్ముని పర్యటనమునకు ఫలముగ గ్రామోద్యోగులు పలువురు రాజీనామా నిచ్చినటులే, ఇతరులు గూడ నట్టిత్యాగములకు సంసిద్ధులుగాకమానరు. ఇట్టి సమయమున, మితవాదుల ధర్మమును శ్రీ ప్రకాశగారు స్పష్టముగ తేటపరచిరి. అసహాయోద్యమ సమయమున, మితవాదులు అధికారవర్తమునకు తోడ్పడి, నిర్బంధములను పురికొల్పి, ఉద్యమమును నిరోధించిరి. ఈ మారయినను అటుల గావించక, సత్యాగ్రహవలంబులకు నైతికసహాయము నయినను జేయవలయునని, శ్రీ ప్రకాశగారు విన్నవించిరి. వీరి విన్నవమును మితవాదులు సఫలపరచుచో స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి కొంతవర కయినను తోడ్పడగలరు.

ఇటులనే వర్తకులు విదేశవస్తుములను తెప్పింపకుండ తోడ్పడగలరు. ఈ సందర్భమున బొంబాయి బట్టల వర్తకుల నిశ్చయము మిగుల ప్రశంసాపాత్రము. ఏప్రిలు 6 వ తేదిన దేశమంతయు స్వాతంత్ర్య సంపాదనమును దీక్షతో ప్రారంభించును. వివిధ ప్రాంతములను సత్యాగ్రహమును చేపట్టి, అపూర్వమయిన దౌర్జన్య రహితమార్గమును అనుసరింపగలవు. ఇట్టిదృశ్యము గాంచి, ఎవ్వరి హృదయము ఉప్పొంగ కుండును? త్యాగముచేతను, బాధానుభవము వలనను, ఆత్మార్పణ వలనను, గమ్యస్థానము చేరదలచిన, భారతీయుల సంకల్పమునకు ప్రపంచ మందలి విశాలహృదయు లెల్లరు తోడ్పడకమానరు. గాంధీమహాత్ముడు నిర్బంధింపబడినను, తదితర నాయకులు నిర్బంధింపబడినను, ఈ యుద్యమ మంతరింపజాలదు. స్వాతంత్ర్యము సిద్ధించువరకు, ప్రజలు తృప్తి జెందబోరు. రాజప్రతినిధిగారు సత్యాగ్రహ మార్గమును నిరసించుటకు మారుగ, మహాత్ముని యభీప్రమును సరవేర్చబూనుచో, మేలొనర్చినవారగుదురు. బ్రిటీషు కీర్తిని నిలువజెట్టినవా రగుదురు. 6 వ తేదిన వెలిగడి ధర్మజ్యోతి అధర్మమును దాప్యమును బోనాడి ధర్మబద్ధమగు స్వరాజ్యమును నెలకొల్ప గలుగునని నమ్మవచ్చును. రౌతెలు చట్టముపట్ల సత్యాగ్రహము ప్రారంభమయిన దినమే, స్వరాజ్య సత్యాగ్రహ ప్రారంభదినముగూడ నని మహాత్ముడు నిర్ణయించుటలో, మహదర్థ మిమిడియున్నది. శ్రీరామ నవమికి పూర్వదినమున ప్రారంభమయ్యెడి సత్యాగ్రహ మహోద్యమమును శ్రీరామచంద్రు డాశీర్వదించి, దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధికి తోడ్పడు గాక!

పండితమాళవ్యాగారి లేఖ

పండిత మదనమోహనమాళవ్యాగారు రాజప్రతినిధి గారికి పంపిన రాజీనామా లేఖ, దేశచరిత్రలో నూతనఘట్టమును దెచ్చిపెట్టుచున్నది. సహకారవాదులయాశలుగూడ ఎటుల భగ్నమయ్యెనో, అట్టివారు అసహాయవాదు లగుట కేమికారణమేర్పడెనో, మాళవ్యాగారి లేఖ స్పష్టపరచుచున్నది. ఈలేఖను చదివినవారికి, ప్రభుత్వవిధానముపట్ల విశ్వాసముండుట కవకాశముండదు. మాళవ్యాగారు చాలకాలమునుండియు శాసనసభలలో తదేకదీక్షతో సహకారము నలుపుచు, పాటుబడుచున్నారు. మాంటుఫర్డు సంస్కరణములు కాంగ్రెసు చే నిరాకరింపబడిన సమయమునగూడ మాళవ్యాగారు భారతశాసనసభలో నిలిచి, వీని నుపయోగింప నిశ్చయించిరి. భారతశాసనసభలో, వీరు ప్రజల

యభిప్రాయమును నివేదించి, దాని నెటుల నయినను సఫలపరుపవలయునని ప్రయత్నించిరి. కాని వీరికృషి యంతయు విఫలమయ్యెను. ప్రజాభిప్రాయము సఫలమగునను నాశ వ్యర్థమయ్యెను. అందున్నది కోట్ల రూపాయల వస్తులు పెరిగెను. మాళవ్యాగారు తెలిపినట్లు, వెనుకటి వలె నిష్పాదును బ్రిటీషువారి లాభక్షేమములను పెంపొందించుపట్ల ప్రభుత్వమువారు శ్రద్ధవహించుచున్నారు. లీకమిషను మూలమున బ్రిటీషు ఉద్యోగుల జీతములు చాలవరకు పెరిగెను. మిలిటరీ ఖర్చును ఇంచీకేపు కమిటీవారు నిర్ణయించినవరి మిలిటరీ కయినను, తగ్గింపరయిరి. స్కీమ్ కమిటీవారి మితమగు సూచనలు గూడ అమలులోనికి రాలేదు. మారకపురేట్లు, హైందవపరిశ్రమలను భగ్నము గావించెను. వీనికి సహాయము చేయుట యను పేరుతో నిటీవల ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు చొప్పింపబడెను. రాజప్రతినిధిగారి ప్రకటన విమృత, రాండుటేబిలుకు వైదలి సమావేశమున తోడ్పడ దలచిన మాళవ్యా ప్రభుత్వం యాపి తము భగ్న మయ్యెను. అధినివేశస్వాతంత్ర్యము ఆచరణలో నిద్రవరకే గల దను ఇండియామంత్రిగారి సిద్ధాంతము నిరాధారమని, సుంకములచట్టము తేటపరచెను. దీనిపట్ల భారత శాసనసభవారి స్వేచ్ఛా సమన్వితమగు సమ్మతి గైకొనబడు నని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు మొదట చెప్పిరి. కాని పబ్లిఖం చెట్టిగారి సవరణ దప్ప మిగిలిన సవరణల సంగీకరింప వీలులేదనియు, మాళవ్యాగారి సవరణ భారత శాసనసభచే సంగీకరింపబడుచో, తాము సుంకముల చట్టము ననలే కొనసాగింప మనియు, ప్రభుత్వమువారు ముందుగ చెప్పటవలన, శాసనసభ స్వేచ్ఛగ సమ్మతి నిచ్చె ననుట కెట్టి యవకాశము లేదు. బలవంతముపైననే చట్ట మంగీకరింపబడె నని మాళవ్యాగారు చేసిన ప్రతిపాదనమునందు అతిశయోక్తి గనుపింపదు. భారతశాసనసభాధ్యక్షు లగు పటేలుగారుగూడ సమ్మతి స్వేచ్ఛగ నొనగబడ లేదని, నిరూపింపవలసివచ్చెను. అధ్యక్షునిసలహాను ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించి, తమ పంతమును నెగ్గించుకొనిరి. ఇందువలన, దేశమునకు తుదకు మేలే కలిగెను. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు రాజీనామానిచ్చిన సభ్యుల నీ రీతిని అభినందించిరి:

“అధికారవర్గపు బోనులోనుండి ధైర్యముగ తప్పించుకొనినందులకు, మిమ్ములను నే సభినందించుచున్నాను. మీరు బూటకశాసనసభలకు వెలుపల స్వాతంత్ర్యసిద్ధికై జరిగెడి నిజమగు పోరాటమున తడేకడిక్షతో పాల్గొనవలయు నని దేశము మిమ్ములను కోరుచున్నది.”

నెహ్రూగారి కోర్కెను మాళవ్యాప్రభుత్వము సఫలపరచెదరని నమ్మదము. మాళవ్యా ప్రభుత్వము రాజీనామాలు, అధికారుల హృదయములలో భీతిని పురికొల్పినట్లు తెలియుచున్నది. రాండుటేబిలు సమావేశము భగ్న మగునను భీతిగూడ వీరినావహించినది. షున్దరుగారు త్వరితముగ బొంబాయికి బోవుటకు కారణము, మిల్లయజమానుల తోడ్పాటును బడయుటకేయని, సూచింపబడెను. మాళవ్యాగారు బ్రిటీషువస్తు బహిష్కారమును ప్రారంభించుచో, మిల్లయజమానులు దానికి అడ్డుపడవలెనని, వీరు గోరెడరట. మహాత్మునియుద్యమమునకు ధనసహాయము జేయవలదనకూడ వీరు కోరెదరట.

మహాత్ముని యుద్యమమునకు ధనముతో సంతగ బని లేదు. ఇయ్యది ధార్మిక సంపదపై నాధారపడియున్నదని, షున్దరుగారు గ్రహింపవలయును. బొంబాయి మిల్లు యజమానులు స్వల్పలాభము బడసినందుకు ఫలముగ, జాతీయోద్యమము నొకవేళ నిరోధించినను, వీరి నిరోధము నిది దాటగలుగును. అహమ్మదాబాదు మిల్లయజమానులు మహాత్మునికి తోడ్పడకమానక. బిర్లాప్రభృతులు తోడ్పడగలరు. మాళవ్యాగారిరాజీనామాకు విమృత గూడ రాండుటేబిలుకు వెడలవలయునను వారు మిగిలియుండుచో, వారిని జూచిన జాలియగును. కాని, ఇట్టివారికిగూడ వివేకోదయము త్వరలో గలుగకమానదు.

స్టేటుకొన్నిలు సభ : సుంకములచట్టము

స్టేటుకొన్నిలుసభలో గూడ సుంకముల చట్టము నెదిర్చినవారు గలరు. సురీషట్సింగుగారు ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు ఏర్పాటును పూర్తిగ నిరసించిరి. ఇంగ్లండు జపానుపట్ల ప్రతీకారము గావించ జాలక, హిందూదేశము నిందుల కుపయోగించెనని వీరు తేటపరచిరి. రా॥ బ॥ రామ్ శరణదాసుగారు గూడ ఆర్థికపు టాడంబడిక నీచట్టము భంగపరచెనని తెలిపిరి. మాళవ్యాగారి సవరణ అంగీకరింపబడుచో, చట్ట ముసంపాదించుకొనబడునని ప్రభుత్వమువారు బెదరించియుండుట, క్రమవిరుద్ధమని, సద్దారు ఉబరాయిగారు సూచించిరి. సర్ జార్జి రెయిసిగారు చెప్పిన సమాధానము, భారతశాసనసభలో వలెనే, నిస్సారముగ నుండెను. దేశాభిప్రాయమును కనుగొనియే, ప్రభుత్వమువారి టిట్టి ఏర్పాటును ప్రవేశపెట్టి రనుట, ఎంతవితయో దెలుప నక్కరలేదు. దేశాభిప్రాయము ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు నెప్పుడును నిరాకరించియే యుండెను. మాళవ్యాగారి సవరణ బోలు సవరణను సురీషట్సింగుగారు ప్రవేశపెట్టిరిగాని, అది యోడిపోయెను. భారతశాసనసభవలె స్టేటుకొన్నిలు సభయు అవమానకరమగు ఏర్పాటుల సంగీకరించుటతో ముగిసెను. శాసనసభలపట్ల గల వ్యామోహమును తొలగించుట కిది తోడ్పడక మానవు.

లిట్టనువృథువుగారు : హైందవసమస్య

లిట్టను ప్రభువుగారు హైందవసమస్యపట్ల తీవ్రప్రతికూలాభిప్రాయములను తెలుపక పోయినను, వీరి వాదముగూడ భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము నొనగగూడ దనియే తెలుపుచున్నది. వీరిొక పత్రికాప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు, ఇంగ్లండు రాజ్యాంగసాధమును నిర్మించుటకు తలపెట్టి యున్నదనియు, బునాదులును గోడలును తిన్నగ నున్నచో, పైకప్పును వైచుననియు, నుడివిరి. రాజ్యాంగసాధము త్వరితముగ నిర్మితముగావలయు నని తొందరపడువారు, యింతవరకు నిర్మింపబడిన భాగము బలముగ నున్నదని రుజువు చేయవలయు నని వీరు కోరుచున్నారు. అందుకు బూననిచో, పునాదులును, గోడలును బలముగ లేవని తలంపవలసి వచ్చునట. హిందూదేశము బ్రిటీషువారిపరిశ్రమలకు లోను గావలయు ననియు, పరిశ్రమలో జయించిననే, దేశమునకు సంస్కరణము లొనగబడు ననియు, వీరివాదమునకు సారాంశ

మగుచున్నది. ఇట్టిపరిశ్రమతో బని లేదని హిందూదేశము చాలకాలమునుండియు చెప్పుచున్నను, వీరింకను ప్రాతపాటనే పాడుచున్నారు. ఆధునిక కాలమున భవనములను నిర్మించుట కెంతకాలమో పట్టుటలేదు. కాని బ్రిటీషువారు నిర్మింపదలచిన రాజ్యాంగభవనము పూర్తియగుట కెంతకాలమయినను చాలుటలేదు. ఇట్టిభవనమును త్వరలో పూర్తిచేయుటకు వీరు సరికల్పించలేదని, పరిస్థితులు తేటపరచుచున్నవి. ఎంతకాలము గడచినను, ఏదయో యొకలోపము దెలుపబడుచునే యుండును.

మాక్డనాల్డుగారు : పాలెస్తీనుస్థితి

పాలెస్తీను విచారణసంఘమువారి సూచనల గూర్చి బ్రిటీషు ప్రధానమంత్రి యగు మాక్డనాల్డుగారు కామన్సుసభలో జేసిన ప్రతిపాదనము, అనుకూలపరిణామముపట్ల ఆశను పురికొల్పజాలదు. పాలెస్తీనును యూధభూమిగ జేయవలయునను మాండేటును, తాము కొనసాగించితిరెద మని, మాక్డనాల్డుగారు పలికిరి. కాని, యిక్కార్యమును నిర్వహించుచు, అరబ్బులను తృప్తిపరచుటగాని, వారి హక్కులను కాపాడుటగాని యసంభవ మగును. పూర్వానుభవము, మాక్డనాల్డుగారి ఆశకు ప్రతికూలముగ నున్నది. అరబ్బులు దేశస్వాతంత్ర్యము దప్ప తదితరప్రతిక్రియలీ సమస్యను పరిష్కరింపనేర వని, చాటుచున్నారు. విచారణసంఘమువారి రిపోర్టుగూడ కట్టి యూహనే బలపరచుచున్నది. పాలెస్తీనును యూధభూమిగ గావించవలయునను పంతమును విడనాడి, ఆ దేశమునకు స్వేచ్ఛనొసగినగాని, ప్రజలలో శాంతిగురురునని తోచదు. ప్రతిష్ఠ నేతీరుననయినను కాపాడుటయే, మాక్డనాల్డు ప్రభుత్వమువారి ముఖ్యద్దేశ్యముగ గన్పట్టును.

మోతీలాలు నెహ్రూగారి గృహదాన మహోత్సవము

శ్రీరామనవమినాడు జరుగును

అలహాబాదు, ఏప్రిల్ 8:—పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు కాంగ్రెసు సభా కార్యాలయముకొరకై వాగ్దాన్నముచేసినవారి స్వంతభవన మగు ఆనందభవనమునకు దానమహోత్సవము యీనెల 7-వ తేదీ శ్రీరామనవమినాడు జరుగును. మోతీలాలు నెహ్రూగారి ధర్మశక్తి యీ భవనమునకు స్వరాజ్యభవనము అని నామకరణము ఆనాటి ఉదయము 8-30 గంటలకు చేసి స్వరాజ్య పతాకమును ఆభవనముపై ప్రతిష్ఠించును. భవనము జరిగిన పిదప దానసంస్కారము జరుగును. ఉదయము 10-30 గంటలకు బాజరకు బాలికలకు మిఠాయి పంచిపెట్టబడును. సాయంకాలము 5-30 గంటలకు ఆభవనములో సభజరుగును. సభవారియెదుట నెహ్రూగారు భవనమును ధారాదత్తము చేయుదురు.

ప్రస్తుత ప్రభుత్వశాసన నియమానుసారముగా యీదాన పత్రము రిజిస్టరుచేయబడునను సూచనలు లేవు. (ప్రీ. ప్రె.)

శారదాచట్టవివాహము

అలహాబాదు, ఏప్రిల్ 8:—చూర్చి 25 వ తేదీనాడు, మహమ్మదాబాదు మహారాజాగారి కుమారుడు 6 ఏండ్ల బాలుకు, అయోధ్యపైకొట్ట ప్రధాన వ్యాపారాధిపతిగారి మునురాలు 4 ఏండ్ల బాలికనిచ్చి వివాహము జరుపబడెను.

బొంబాయి కార్పొరేషన్ ప్రెసిడెంటు ఎన్నిక
బొంబాయి, ఏప్రిల్ 8:—నేడు ముసేకాబాయి లాల్లిగారు కార్పొరేషన్ ఆధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడిరి. వీరికి 4 వోట్లును, మిగత పోటీదారులకు 28, 19 వోట్లును వచ్చెను. ఇప్పుడు ప్రెసిడెంటు పదవిని వీడుచున్న నిశీమగారి సేవకు ప్రస్తుతించు తీర్మానమును కార్పొరేషన్ వారామోదించి.

విదేశవార్తలు

కామన్వెల్త్

బొగ్గుచట్టము ఆమోదించబడుట

లండన్, ఏప్రిల్ 3:—కామన్వెల్త్ సభలో నేడు బొగ్గు చట్టము మూడవసారి ఆమోదించబడినది. 277 అనుకూలము 284 ప్రతికూలము గలరు. లిబరలు పక్షమువారిలో ఐదుగురు మాత్రము చర్చయందు పాల్గొనిరి. వారిలో ఒకడు ప్రభుత్వము వారితోను, నలుగురు ప్రతికూలముగను ఓటువేసిరి.

(రూటరు)

ఐరులాండు మంత్రివర్గము

ప్రాతమంత్రు లందరు నియమింపబడుట

డబ్లిన్, ఏప్రిల్ 3:—ఐరిష్ డయలు (పార్లమెంటు) కాన్ఫ్రీవు గారి మంత్రివర్గముపట్ల 80 అనుకూలము 50 ప్రతికూలము ఓట్లతో ఆమోదము దెలిపెను. ప్రాతమంత్రు లందరును నియమింపబడిరి.

(రూటరు)

భారత దేశ పరిస్థితులు

లిట్టను ప్రభువు

లండన్, ఏప్రిల్ 1:—చేయ్యల్లినవో కేంద్రప్రభుత్వమును అడ్డగించడగనే స్వల్పసంఖ్యకుల ఆశయములకు భంగము లేకుండ, బ్రిటను ఫెడరల్ లెడ్ ఇండియాలో ప్రజాప్రాతినిధ్య ప్రభుత్వమును నెకొల్పుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. బ్రిటనుపట్ల విరోధము జూపుచున్న వారి కేకలను విని బ్రిటనుమానదు. బ్రిటను రాజ్యాంగసౌభర్యమును నిర్మించుచున్నది. పునాదులు గోడలు పిరముగ నున్నవి తోచినపుడు కప్పుకవేయును. రాజ్యాంగాభివృద్ధిని త్వరితగతినీ గోరువారు తమ సంఘీభావమును బుజువు చేయవలెను. ఉన్నదాని వెనుకకుదీయుటకు ప్రయత్నించుచు పునాదులు బాగుగ లేవని ఆర్థము. తగినసహాయము లేదన్నమాట యని లిట్టక ప్రభువు అన్నటులు విడియానో పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

రౌండుటేబిలు సభ

భారత ప్రతినిధులు

ఆహ్వానసంఘము

లండన్, ఏప్రిల్ 3:—మంత్రిగ్రాహంగారి భార్య ఆక్టోబరులో జరుగనున్న భారత రౌండుటేబిలుసభకు వచ్చు ప్రతినిధులను సత్కరించి విదేశీసర్వులకు ఒక సంఘము నేర్పాటు చేసెను. దీని కీయమ్మ అధ్యక్షురాలు.

భారత వైమానిక తపాలు

లండన్లో శనివార ముదయము 6 గంటలకు బయలుదేరి శుక్రవారము మధ్యాహ్నము కరాచీ శనివారము సాయం కాలము ఢిల్లీ చేరును.

చీనాలో మరల కలహములు

లండన్, ఏప్రిల్ 3:—హ్యూస్సెరాష్ట్రపు గవర్నరు ఎక్స్ ప్లెయినుగాక చీనా పట్నకు ప్రభుత్వ సర్వ పైన్యాధిపతినని ప్రకటించుకొని చియాంగు కేషేకుగారిపై దండెత్తెనని దెలియుచున్నది. ఉత్తర దక్షిణ చీనాలకు మరల బహిరంగ యుద్ధ మేర్పడినది.

న్యూకింగుప్రభుత్వ నేనలో జర్మను వైనికోవోగ్గులున్నారు. ఇది వీరికి లాభము. పినపూను న్యూకింగు నేనలు ఖాళీ జేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నవి. ఎంబోపోలో మంచి ప్రదేశము లందు ప్రవేశించుచున్నారు.

స్వరాజ్య సత్యాగ్రహము

వంగరాష్ట్రము

క్రొత్త ఉప్పుగనులను కనిపెట్టుట

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 3:—కాసనోల్లంఘన సంఘమువారు రాష్ట్రముం దంతటను తీవ్రముగ ప్రచారము చేయుచున్నారు. సిల్హటుకొండలయందు క్రొత్త ఉప్పుగనులు కనిపెట్టబడినవి. ఏప్రిల్ 6 వ తేదీన అప్పటి ఉప్పుపన్ను సత్యాగ్రహము ప్రారంభింపబడును. మహాత్ముని ఉత్తరువు వంగరాష్ట్రముంతటను సంచలనము కలిగించెను. అనేకచోట్ల సత్యాగ్రహ మొనర్చెడి తావులు యేర్పాటుచేయబడెను. ఇప్పటి యేర్పాటుప్రకారము కొంటాయి టన్లూకు (24 పర్లజాలు) కుల్చు, నాఖలి, సిల్హటు నగరములందు 6 వ తేదీన ఒకేసారి సత్యాగ్రహము ప్రారంభ మగును. ప్రాఫెసరు విజయకృష్ణ భట్టాచార్యగారు, హపురా మునిసిపలు ఉపాధ్యక్షుడు 25 గురు వాలంటీరులతో హెపురాకు రేపు బయలుదేరుచున్నారు. అచ్చట ఉప్పు తయారుచేయుదురు. మిత్రులు కొందరు సభచేసి వారికి పీడ్కోలాసంగి కొంత ద్రవ్య సహాయ మొనర్చిరి.

కాశీలో 300 వాలంటీరులు

కాశీ, ఏప్రిల్ 1:—కాశీలో యిప్పటికి 800 మంది వాలంటీరులు చేరిరి. కాశీ కాసనోల్లంఘనోద్యమ ప్రధాననాయకుడగు సంపూర్ణానందుగారు, ఉప్పు తయారుజేయుటకు స్థలనిర్ణయ మయినదనియు, ముందుగ తేయవలసిన ఏర్పాటులన్నియు ముగిసినవనియు తెల్పుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

కరాచీలో డా॥ చౌయితరాముగారి ప్రబోధము

కరాచీ, ఏప్రిల్ 3:—కరాచీ పాఠశాలలో నిన్న రాత్రి జరిగెను. మహాత్మా గాంధీగారి ప్రధానము మాచివచ్చిన డా॥ చౌయితరాముగారి ప్రబోధము వినుటకై పెక్కుమంది జనులు వచ్చిరి. మహాత్ముని పిలుపు నాలించి గుజరాతు రాష్ట్రము చేయుచున్న దేశసేవ వివరములను చెలిపి సింధురాష్ట్రము గూడ యీ సమయమున వెనుకబడరా దని జయరామదాసు దౌలతరాముగారు సభలో బల్కరి. ఉప్పు సర్వజనులకు సంబంధించిన దగుట చే గాంధీ మహాత్ముడు ఉప్పుపన్నుసత్యాగ్రహమును ప్రారంభించి నని చెప్పిరి. డా॥ చౌయితరాముగారు సత్యాగ్రహోద్యమము అప్పుడే విజయము గాంచుచున్నదనియు, ప్రభుత్వమువారి గౌరవము చెడినదనియు, ప్రజలు బ్రిటిషు ప్రభుత్వముకింద మండనొల్లరని విశద మయ్యెననియు, సింధులో యువకులు స్త్రీలందరును గుజరాతు సోదర సోదరీమణులకు తోడ్పడవలెననియు, హెచ్చరించిరి. స్వామి కృష్ణానందు, కరాచీకాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శియు, ఆచార్య గిద్దానిగార్లు వాలంటీరులుగ చేరుడని ప్రజలను హెచ్చరించిరి. (ప్రె. ప్రె.)

* * *

పూనాసత్యాగ్రహములు

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 3:—పూనా సత్యాగ్రహాల ప్రథమ దశము ఘట్టు పూర్తయి నేడుదయము వచ్చెను. వీరు రేపు విల్లి పార్ల గ్రామము చేరెదరు. కండేషనుండివచ్చెడి వాలంటీరుదళముకూడ రేపచులచేరును. కికోరిలాలు ముసురువాలాగారు బొంబాయి చేరువజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షులు ప్రథమ దశనాయకత్వము వహించి 6-వ తేదీన సత్యాగ్రహము ప్రారంభింతురు. మహాత్మా సత్యాగ్రహ సంఘ ప్రచురణాధికారి యిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు.

విల్లి పార్ల సత్యాగ్రహశిబిరముగ నేర్పరుపబడినది. గోడు బందరుకోడు స్టేషనుకు అందేనైపున పది నిమిషముల నడక దూరముననున్నది. జిల్లాలో ఇప్పటికి 75 గురు వాలంటీరులు చేరిరి. ముసుర్యాలా గోకులబాయిభట్టు స్వామి ఆనందుగార్లు నేటినుండి శిబిరముచేరి పనిజూచుచుందురు. నేటు జమ్నూశాలు బజాజుగారు రేపటినుండి వత్తురు. మొనటిరోజున వాలంటీరు 60 మంది హాజరు కావలసినదిగ ఉత్తరువు చేయబడిరి. విల్లి పార్ల శిబిరమునుండి ఉత్తరువులేనిది వాలంటీరులెవరును బయలుదేరగూడదు. ఉత్తరు వొసంగిన మరునాటికి చేరుటకు సిద్ధముగ నుండవలెను. జి. వి. కల్గురు, దస్తేనిగార్లు, కొలా బాతానాయకులు తూర్పుకాండేషనుందు సంచారము చేయుచున్నారు. దేవు, గర్బూరుగార్లు, నాశికు దులియాకు బోయిరి. గంగాధర రావు దేశపాండిగారు వెంగురాలు, బిరోడ గ్రామము లందు 4, 5 తేదీలందు సంచరించి వత్తురు. 6 వ తేదీన విల్లి పార్లలో సత్యాగ్రహసంఘసభ జరుగును. ధనము పనులూకై

అసలు బంగారు నగలకు వీకంసి చబిల్ దాస్ అందు సన్స్ నీమకమలములు, నగలవర్తకులు 112, 113 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

సత్యాగ్రహ సంఘమువారు 8 ఆ, 1 రూ 5 రూ 8 నీదు పుస్తకముల నమ్మ వేయించి వాలంటీరుల చే పంపిరి. కార్యదర్శి డి. టి. ఆదివేలుగారి సంతకము ముద్రవని తెగలదు.

దార్వాడ, ఏప్రిల్ 3:—కార్యుర జిల్లాలో అంకోలా ఉప్పుసత్యాగ్రహ స్థలముగ నిర్ణయించబడెను. అంకోలాయందు ఆశ్రమము స్థాపింపబడెను. దేశపాండ్య కార్యురజిల్లాలో సంచారముచేయుదురు. ప్రథమ దశము హుబ్లీలో ఏప్రిల్ 6 వ తేదీన ప్రారంభ మగును. డా॥ హర్షికరుగారు కాంతిసెనికులకు శిక్షణ మొసంగుచున్నారు.

పసిబిడ్డతో వాలంటీరు దళమున చేరుట

సికిందరాబాదు, ఏప్రిల్ 4:—క్రిమలి కమలాబాయి రాజారావుగారు, క్రైస్తవ స్త్రీ తన పసిబిడ్డను చేతిలో నెత్తి కొని సబర్బరీ ఆశ్రమమున చేరుటకు వెడలిపోయెను. ఆమె యిది వరకు బొంబాయి నేవాసదనము నూపర్నంటుగ నుండెను. బొంబాయి విద్యార్థిసంఘ సభ్యురాలు. సికిందరాబాదునుండి ఉద్యమమున చేరుట కిమెయే ప్రథమ స్త్రీ. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా బండ్లవాండ్ర సత్యాగ్రహము

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 4:—బండ్లవాండ్ర ప్రతినిధులకును ప్రభుత్వమువారికిని నిన్న రెండు గంటలు సంభాషణలు జరిగెను. హోముమెంబరు మోబర్టీగారు, బరువునుగురించిన నియమమును కొంచెము సడలించినను మధ్యాహ్నము 12 గం 8 గం వరకు బండ్లు నడవగూడదను నియమము పాటింపవలెనని నిర్దేశము చేసిరి.

బండ్లవాండ్రసంఘము నిన్న సాయంత్రము సమావేశమై సత్యాగ్రహమును సాగించుటకు నిశ్చయించిరి. దీనినకు మధ్యాహ్నము బండ్లునడపి, పోలీసువారిచే ఆరెక్కుకాబడుటకు సిద్ధ మగుచున్నారు. మంగళవారమునాడు కాన్సిలును ఖండించుట కై నేడు సభ జరుపబడును. (ఆ. ప్రె.)

25 వ సంవత్సరీత్యనచైభవములు. (సిల్వర్ జూబిలీ)

హిందూస్త్రీల లక్ష్మీవిలాససభ, తిరువల్లిక్కేణి వైసభ ప్రెసిడెంటును, స్థాపకురాలును, స్త్రీలకే నేన చేసి పాటుబడి భక్తిమార్గమును ఉపదేశించుచు, ఇదివరకు 25 సంవత్సరములుగా ప్రతి సంవత్సరమును, సంపూర్ణ రామాయణమును కాలక్షేపములు చేసి, ప్రథమ స్త్రీ భాగవతురాలును, ప్రసిద్ధి తెందిన పూజ్యులైన

మాతుక్రీ ఎం. లక్ష్మయ్యగారికి వజ్రపూర్తి వివరములు

1930 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 5 వ తేది శనివారము ప్రాతఃకాలము 8 గంటలకు 1. హనుమద్భజారోహణము, 2. శ్రీరాముల వారికి సహస్రనామపూజ, 3. శ్రీరాములవారికి ఔపాసనము.

సాయంత్రము 6 గంటలకు 1. సహస్రనామపూజ 2. భజన.

(2) 6 తేది ఆదివారము ప్రాధున 8 గంటలకు 1. సహస్రనామపూజ, 2. శ్రీరాములవారికి ఔపాసనము.

సాయంత్రము 8 గంటలకు 3. (వార్షికోత్సవము) వేడుకలు, బహుమతులు ఒసగుట.

సాయంత్రం 6 గంటలకు 1. సహస్రనామపూజ.

(3) 7 తేది సోమవారము ప్రాధున 8 గంటలకు 1. శ్రీరామ సహస్రనామపూజ 2. శ్రీరామ ఔపాసనము.

సాయంత్రము 5 గంటలకు 3. శ్రీరామపటము ఊరగింపు.

టిక్కెట్లు లేవు:—సహోదరీమణు లందరు విజయము చేసి పుణ్యకాలములందు భగవంతుని దర్శించి శ్రీరాములవారి కృపకు పాత్రులై సకలసంపత్తుతో ఆనందార్థము నుభవముగా పుత్రపౌత్రులతో వర్ధిల్లవలెనని శ్రీరామచంద్రుని సహప్రార్థించు.

సి. యస్. పట్టమర్తి, టి. కల్యాణమర్తి, గా॥ కార్యదర్శినులు.

సానిక వార్తలు

కారణము తెలియని మరణము

స్మారకములేని సిటిజన్ నున్న యొకడు నిన్న సాయం కాలమున జనరలు ఆస్పత్రిలో చేర్చుకొని ఆ వెంటనే మరణించెను. వీని మరణమునకు కారణమును కనుగొనుటకు పోలీసువారు దర్యాప్తు చేయుచున్నారు.

శ్రీ పాండరంగ భగవత్కథా ప్రసంగసభ

వైసభ యాజమాన్యమున ఇదివరకు జరిగిన శ్రీ రామాయణ కాలక్షేపముల సందర్భమున రాబోవు 6 వ తేదీని సాయం కాలము 4 గంటలకు టంకకాలవీధిలోనున్న హిందూధర్మలాజికలు హైస్కూలు హాలునందు శ్రీరామపట్టాభిషేక హరికథా కాలక్షేపమును, శ్రీమత్ ఉభయవేదాంత విద్వాన్ శ్రీరంగం శ్రీకృష్ణాచార్యగారు గావించెదరు.

రాకపోకలు:—యస్. పి. హామిల్టన్ గారు పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు శేటి ఉదయమున మద్రాసుకు తిరిగి వచ్చిరి.

కొల్లెంగోడు రాజా సర్ వాసుదేవరాజుగారు శేటి ఉదయమున మద్రాసుకు వచ్చిరి.

గౌ. సి. వి. యస్. నరసింహరాజుగారు నిన్నరాత్రి నరసాపట్నమునకు వెళ్లిరి.

సర్ హాజీ ఇస్మాయిల్ నేటుగారు నిన్నరాత్రి బెంగళూరుకు వెళ్లిరి.

సౌందర్యమహాలనందు బహిరంగసభ

శేష సాయంకాలము 5-80 గంటలకు సౌందర్య మహాలలో శ్రీయుత శే. పి. సాల్వానా, యం. యల్. సి. గారి అధ్యక్షతన బహిరంగసభ జరుగను. శ్రీయుతులు యస్. సత్యమూర్తి, అబ్దుల్ హమీద్ ఖాన్, జి. హరిసోమయ్య రావు, బాలసుబ్రహ్మణ్య మొదలియార్, స్వామి వెంకటాచలం శైలి, సి. యస్. గోవిందరాజ మొదలియార్ గార్లు ఉప్పు పన్ను విషయమై ఉపన్యసించెదరు.

మద్రాసునందలి మరణసంఖ్య

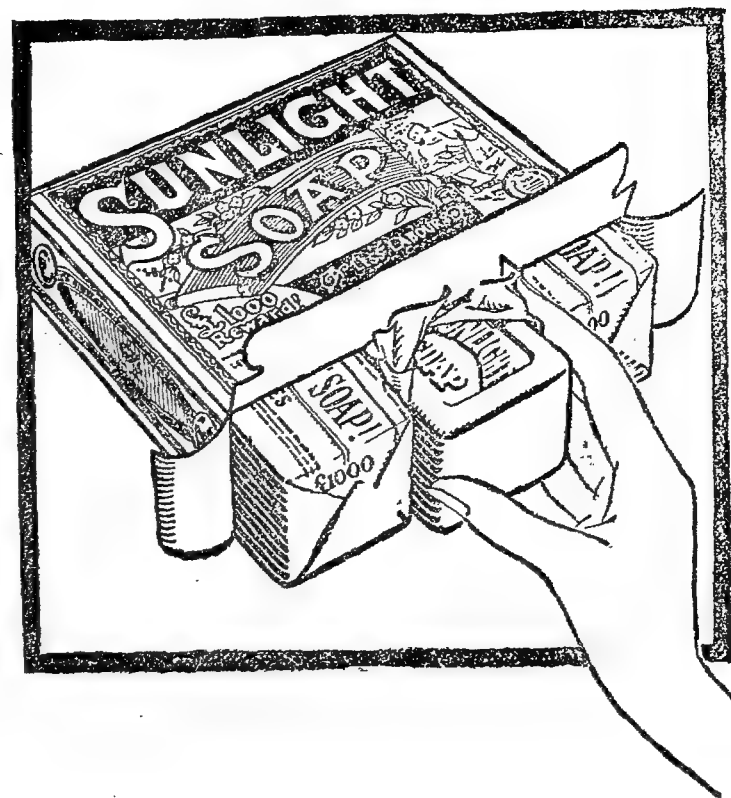
గతమార్చి 29 వ తేదీకి అంతమైనవారమందు మద్రాసు నుల్లో సంవత్సరము పగలున వెయ్యింటికి 44.2 మరణములు సంభవించెను. ఇందుకు ముందువారమందు వెయ్యింటికి 42.7 మరణములు సంభవించెను. స్థూలక వ్యాధి 48 మందికి తగిలెను. వారిలో 12 గరు చనిపోయిరి. ఎంతెక్కు జ్వరమువలన 2, మలేరియా జ్వరమువలన 9, ఇతర జ్వరములవలన 82 మరణములు సంభవించెను. 1929 సంవత్సరమున ఇందుకు సరియగు వారమున మరణసంఖ్య వెయ్యింటికి 40.1 అయియుండెను.

సత్యాగ్రహవాలంటీర్లసభ:—యం వ జన పక్ష

కార్యదర్శి యటలవ్రాయుచున్నాడు. యువజనపక్షసత్యాగ్రహప్రమాణపత్రములలోను, మద్రాసు యువజనసంఘమువారి పత్రములందును సంతకము లొనర్చి లవణసత్యాగ్రహము నందు చేర సంసిద్ధులైన వాలంటీర్ల సభ సత్యాగ్రహవీర్యులు విషయమై ఆలోచించుటకు నెం 186 దేవరాజమొదలి వీధి యందు శేష ఉదయము 10-80 గం. జరుగను. ఇంకా సత్యాగ్రహ ఉద్యమనందు చేరదలచువారు ప్రమాణ పత్రములందు సంతకములు గావించి శ్రీమతిగాచేరవలెనని కోరుచున్నాము. ఎల్లరు యీసభకు రాప్రార్థితులు.

హిందూస్త్రీల లక్ష్మీనిలాస సభ-తిరువల్లికేణి

హిందూస్త్రీల లక్ష్మీనిలాస సభయొక్క రజతోత్సవమున వైసభ అధ్యక్షురాలగు మామ. శ్రీ. యం. లక్ష్మీ అమ్మగారి పత్నిశ్రీ ఉత్సవమును 5, 6, 7, తేదీలలో వెంకటరంగంపేట్ల వీధి నెం 41 రు వసంతవిలాసనందు జరుగుచును. ప్రతిదినము ఉదయము 8 గం॥ శ్రీరామునిపూజ జరుగను. 6 గం. సహస్రనామపూజ జరుగను. 6 వ తేదీని మద్యాహ్నము 8 గం. సభ వార్షికోత్సవము జరుగను. 7 వ తేదీ సాయంకాలము 5 గం. శ్రీరాములవారి పటము ఊరేగింపు జరుగను. ఈ ఉత్సవము లన్నిటియందు స్త్రీలు మాత్రమే పాల్గొనటకు అర్హులు. వారలకు ప్రవేశము ఉచితము. స్త్రీలెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

“సన్ లైట్ సబ్బు” ప్రపంచమందటను వాడబడుచున్నది

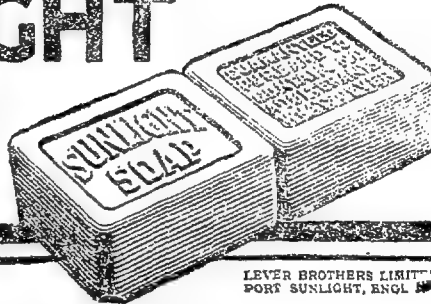
ప్రపంచములోనుండు ఇతర సబ్బులన్నిటికంటే, “సన్ లైట్ సబ్బు” అధికముగా అమ్మబడుచున్నది.

“సన్ లైట్ సబ్బు” పూర్తిగా స్వచ్ఛముగా నుండుటయే అందుకు కారణము. చేయువారు దానియొక్క నిర్మలత్వమునకు 1000 పానులకు పూచీనిచ్చియున్నారు. లోకములో నుండు లక్షలకొలది ప్రజలందరూ ఆపూచీని నమ్మియున్నారు. అనగా “సన్ లైట్ సబ్బు” వాడుటలో అందుకుగాను యిచ్చుకొన్న డబ్బుయందలి ఒక్కొక్క పెన్సీకిగల విలువను మీరు పొందుచున్నారు.

“సన్ లైట్ సబ్బు”

ఒక్కొక్క బిళ్లయ, 1000 పానుల పూచీని కలిగియున్నది.

SUNLIGHT SOAP

K-8 122-172

LEVER BROTHERS LIMITED
PORT SUNLIGHT, ENGL.

లివర్ బ్రదర్స్ లిమిటెడ్, పోర్టు సన్ లైట్, ఇంగ్లాండు.

మద్రాసు - కార్పొరేషన్ కుప్పపనివాండ్రయొక్కయు, రోడ్డు పనివాండ్రయొక్కయు, పెరియ మెట్టుస్టోరుపనివాండ్రయొక్కయు సంఘములకు:— కార్పొరేషను నందలి అధికారులు మనము ఎన్ని విధముల జెప్పుకొనినను మనకొంతలను నివారించక ఉపేక్షించుచువచ్చిరి. అందువలన కడచిన మనజనరల్ బాడీహిటింగులో కార్పొరేషను వారు మార్చి 1-వ తేదీనుండి, ఏప్రిల్ 1-వ తేదీలోగా మన కొంతలకు సరియైన సమాధాన మియ్యనియెడల మనము సమ్మెకట్ట వలసియుండునని తీర్మానించుకొంటిమి. మార్చి 22-వ తేదీని మన సంఘములకు వెసిడెంటు వి. యల్. కాస్త్రిగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సమావేశమున శ్రీకాస్త్రిగారి సలహావలన మనము వెంటనే చర్య తీసికొనకుండ నిలుపుదల చేసితిమి. కాబట్టి ఏప్రిల్ 1-వ తేదీ తనివారముసాయంత్రము 5 1/2 గంటలకు చింతాద్రిపేట, నేషియల్ పార్కులో మనమందరమును సమావేశమై ప్రస్తుతకర్తవ్యమును నిర్ణయింపవలసియున్నది. కనుక వైసంఘముల పనివాండ్రందఱును తప్పక సభకు రావలసినదని కోరుచున్నాను. ఈసభకు వి. యల్. కాస్త్రిగారు అగ్రాస నాధిపత్యమును వహించురు గాన నెల్లరును విచ్చేయవలెను. చింతాద్రిపేట, } యన్. శ్రీరాములునాయుడు, 24-30. } కార్యదర్శి.

దంతము లూడిపోవునట్లుగా చెబ్బ కొట్టినందుకు శిక్ష

కొన్ని మానవుల క్రిందట తిరుపతియూను హైరోడ్డు మీద నిర్దురు చెబ్బలాడుచుండగా, అందొకని నోటిమీద గట్టి చెబ్బ తగిలి రెండు దంతము లూడిపడెను. ఈ కేసు జూర్జుటువు ను పోలీసుకోర్టులో ఫిర్యాదు చేయబడెను. నేటికైనను విచారించబడెను. చెబ్బ కొట్టినవానికి కోర్టు ముగియువరకును జైలు శిక్షయును, 30 రూప్యముల జూల్కనాయును విధింపబడెను. జూల్కనా వనూలుచేయబడి అందు 20 రూప్యములు ఫిర్యాదికి నష్టపరిహారమును నొసగుటకును కోర్టు ఉత్తరువు గావించెను.

రాయలసీమలవారికి కే.సుబ్రహ్మణ్యంగారి విన్నపము

అఖిలభారత కాలగ్రెసు సభ్యులను కడపమండల కాంగ్రెసు కార్యదర్శియు నగు కే. సుబ్రహ్మణ్యంగారు రాయలసీమల ప్రజలకు యీ క్రింది విన్నపము గావించుచున్నారు.

మహాత్మాగాంధీ సత్యాగ్రహ యాత్ర గత మార్చి 12 వ తేదీ ప్రారంభించెను. అన్ని రాష్ట్రములను సత్యాగ్రహ సన్నాహమునకు సిద్ధుగుచున్నవి. కొస్తాజిల్లా లన్నియు యీ ఉద్యమము కొనసాగించుటకు ప్రయత్నములు సలుపుచుండ రాయలసీమవారు ఏలాటి జోక్యము కలుగజేసి కొనకుండుట అవమానకరము—రాయలసీమలవారికి సమద్రము లేదు—అచట చట కొంతమంది వాలంటీర్లతో రాయలసీమయందలివని సత్యాగ్రహ ప్రారంభించుట కష్టము—రాయలసీమ కృషివరులు యితర ప్రజలను యీ ఉద్యమమునకు తగిన ప్రోత్సాహము నొసగిన లేవు యీకార్యము కొనసాగదు. రాయలసీమయందలి లెడలను అడవు లున్నవి. అటవి నిబంధనలు, పుల్లరి మొదలగు వాటిచే కృషివరులు దుర్భరకష్టములకు పాత్రు లగుచున్నారు. రాయల సీమవారు ఉప్పు సత్యాగ్రహముతోపాటు అడవి నిబంధనలను కూడ ఉల్లంఘించుట సులభసాధ్యము. రాయల సీమ వ్యవసాయదార్లు యీ ఉద్యమమునందు పాల్గొని ప్రాధ్మ్య ల మొసగిన ఉద్యమమునకు విజయము చేహుటకు సులభము. రైతుల సహాయము లేక కొంత వాలంటీర్ల మాత్రమే సత్యాగ్రహము గావించిన యీ సత్యాగ్రహము జయప్రదముగా సాగుట కష్టము. ఈ కార్యమునకు మహమ్మదీయులు, హిందువులు, అందరు విశుత్వము వహించినగాని విజయము చేహరదు.

ఈ సత్యాగ్రహ ఏర్పాటుల విషయము ఆలోచించుటకు రాబోవు 18 వ తేదీని ఒంటిమిట్ట యందు రాయల సీమలవారి ప్రత్యేక సమావేశము జరుపుటకు ఏర్పాటులు చేయబడును. దత్తమండలము లందలి కాంగ్రెసు సంస్థలన్నియును యీ సమావేశమున ప్రతినిధులను పంపి సత్యాగ్రహము ప్రారంభించు కార్యమునందు తోడ్పడుదు రని విన్నవించుచున్నాను.

స్త్రీసనాతనవిద్యాలయము

శ్రీరామవిలాస సభవారి ధర్మప్రదర్శనము

శ్రీకృష్ణతులారాభార నాటకము.

ది 5-4-30 తేదీ శనివారము రాత్రి 9³⁰ గంటలకు తూర్పుగోదావరిజిల్లా రామచంద్రపురం సినిమాహాలునందు తెనాలి శ్రీరామవిలాస సభవారు తులారాభార నాటకమును ప్రదర్శించి అందు వలన వచ్చు ధనము మావిద్యాలయసహాయక మొసగుచున్నామని గాన సోదరసోదరీమణులు సర్వవిధముల తోడ్పడెదరుగదా.

నటకులు

1. కృష్ణుడు:—మ - రా - శ్రీ నాట్యకళావికారద - మాధవశెట్టి వెంకటాచార్యుగారు.
2. సత్యభామ:—నటావతంస - స్థానం వరసింహారావుగారు.
3. దుశ్శిష్యుడు:—రంగభూషణ - కొండపాక గోవిందరావుగారు.
4. నారదుడు:—అభినవనారద - పిల్లలమట్టి సుందరరామయ్యగారు.
5. వసంతకుడు - హస్త్యరసవికారద - వంగర వెంకటసుబ్బయ్యగారు.

మిగిలిన పాత్రలు సమర్థులగు నటులచే ప్రదర్శింపబడును.

దువ్వూరి సుబ్బయ్య.

వాతావరణస్థితి

1930 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 4-వ తేదీ శుక్రవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	తెలంగాణలో అత్యధికవర్షం	తెలంగాణలో అత్యల్పవర్షం	తెలంగాణలో సగటు వర్షం	తెలంగాణలో సగటు వర్షం	తెలంగాణలో సగటు వర్షం
	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో
గోపాల్ పూర్	85	75	...	1.8	+ 1.8
దిశాపట్టణము	86	78	...	0.1	0
కాకినాడ	87	75	...	0	- 0.1
దుదిపట్టణము	87	75	...	0	0
కర్నూలు	96	75	...	0	0
అద్దూరి	98	75	...	0.8	+ 0.8
అనంతపురం	0	0
కడప	98	77	...	0	0
నెల్లూరు	92	76	...	0	0
మద్రాసు	90	75	...	0	0
కడపూరు	89	75	...	0	0
నెల్లూరు	92	74	...	0	0
నెలమ	97	76	...	0	- 0.2
కొయంబర్ పూర్	94	76	...	0	- 0.1
తిరుచనాపల్లి	96	75	...	0	0
నాగపట్టణము	88	78	+	0	0
గుంటూరు	92	77	...	0	- 0.1
హంపి	89	80	...	0.5	+ 0.4
పాలంకోట	0	- 0.2
తిరువేంగిపేట	86	79	1.0	0.1	- 0.8
చిత్తూరు	88	79	...	1.2	+ 0.9
కృత్తికట్టు	94	79	...	0	0
మంగళూరు	90	78	...	0	0
శంకరుపూరు	92	88	...	0	- 0.1
మేనేకాళ	82	64	...	0.8	+ 0.1
చిత్తూరు	69	50	...	0	- 0.5
మారు	71	57	0.1	2.8	

సర్కారులు:—దక్షిణమున పగటివేడివి 6 మొదలు 7

గ్రీష్మ తక్కువ.

తక్కువ:—పగటివేడి 6 మొదలు 10 గ్రీష్మ తక్కువ.

కర్మాటకము:—మబ్బు ఒక మోస్తరుగా నున్నది.

వూరులో పగటివేడివి 7 గ్రీష్మ తక్కువ.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్యగారు,

హతావరణ వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

స్టేటుకౌన్సిలు

వస్తువులపై సుంకములబిల్లు ఆమోదించబడుట

క్రాంతిశీల్పి, ఏప్రిల్ 8 తేదీ:—వస్తువులపై సుంకముల బిల్లు చర్చించుట కీదినము స్టేటుకౌన్సిలు కూడెను.

ప్రభుత్వముతరపున వుడ్డుమోడ్ గారు వ్యాపారకార్య దర్శిగారు బిల్లుయొక్క వివిధ విషయములగుర్తి అరగంటనేపు ఉపన్యసించిరి. హిందూదేశమునకు ముఖ్యమైన యొక పరిశ్రమ ను రక్షించుటకై యీబిల్లు తేబడుచుండెనేగాని దాని పోషించి

పెంపొందించుటకాదు. బిల్లులను చక్కబరచుకొనుట బిల్లు సాంతదారుల భుజములపైనే యున్నది. చెనాలి కులవారి

స్థితి మార్పుచెందినయెడల యీసుంకములను గుర్తి పునర్విచారణ జరుపబడును. అంతవఱకును ఈసుంకముల విధానము అవసరము.

బ్రిటిష్వస్తువులకిందు పక్షపాతము కనబడినను అది ఆప్రాధాన్యమైన విషయము. ముఖ్యముగా భారతీయపరిశ్రమకు రక్షణ ఇచ్చుటే దీని ఉద్దేశ్యము. విగతచరిత్రయు ప్రాయశముగా

వచ్చినది అని వారు చెప్పిరి. సర్వమునింగుగారు ఈబిల్లునందు ఇంపీరియల్ ప్రెఫరెన్స్ (సామ్రాజ్యపక్షపాతము) ఉండుటచే, ఆమోదింపరాదని ఎదిరించిరి. బొంబాయి పరిశ్రమ దుస్థితి

ప్రభుత్వమువారి అక్రమ చర్యలచే కలిగినది. బ్రిటిష్ వస్తువులకు పక్షపాతము చూపుట హైందవ రైతుల నణచుటయగును.

ఈబిల్లును ఆమోదింపబడినయెడల, భారత దేశమున కొనుగోలు చేయువాడు హైందవ ఆంగ్లపరిశ్రమలకు రెంటికిని ధనవ్యయము చేయడమగును. తమ దేశమున నే జపాన్

వ్యాపారము ను నిరోధించలేని ఆంగ్లేయులు భారతదేశముగతి మానియుండుటచే ఇట్టి అక్రమము నొనర్చుచున్నారు.

నిజముగా ఇది ఖద్దరు ఉద్యమ విజృంభణమునకు ప్రతీకారముగా చేయబడుచున్నది అని తీవ్రముగా బిల్లును ఖండించిరి.

రాయబహదూరు రామకృష్ణగారు తాను సామ్రాజ్య పక్షపాతము నెదిరింపక పోయినను, హిందూదేశపు ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము బూటక మైనదనియు, సర్ జార్జి రెనీగారి చెప్పి

రింపు కేవలము అసమంజస మనియు నుడిచిరి.

సర్దారు ఉదయగారు అదేవిధముగ మాటలాడుచు సామ్రాజ్య పక్షపాతమును సుంకముల విధానములోనికి తెచ్చియుండ గూడదనిరి.

ఇవను ఈతరుణమున బ్రిటన్ నకు సహృదయత కనబరచుటకు తా నాక్షేపించినది.

సర్ కొయజీగారు ప్రభుత్వవాదమును సమర్థించుచు ఈబిల్లు నామోదించినంతటనే ఇంపీరియల్ ప్రెఫరెన్స్ తా మామోదించుట లేదనియు, ఎట్టి సుంకవిధానమునకు పక్షపాతముండుననియు, లంకాపైరు జపాన్ పోటీలో వెల్లివెలుడల

యిట్టి రక్షణ నష్టపడదనియు మాట్లాడిరి. లంకాపైరునకు రెండున్నరకోటి ఆదాయమువచ్చునని బిల్లాగారు చెప్పినది నిజముకాదనియు నుడిచిరి.

సర్ జార్జిరెనీగారు కొయజీగారి వాదమునందుకొని ముఖ్యముగా ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యనియమముగుర్తి మాట్లాడిరి. క్రూరమి

టీరిఫార్డులో నూదించినది కాసనసభలో ఎన్నుకొనబడినసభ్యులలో ఆర్థికసంఖ్యయొక్క ఆమోదము నొక బిల్లుబడదనవుడు

సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేటుగారి ప్రవేశమునే నిర్ణయించుచున్నది. ఏప్రభుత్వముపై నను కాసనసభయొక్క సవరణలను పీటి నొప్పుకొనము

అనిచెప్పిరి. సరియైనపద్ధతియేలేనియెడ ప్రభుత్వమువారు భారతదేశవిధానము ప్రకారము ప్రభుత్వము మారజాలదు. కావున

కాసనసభయొక్క వోటుస్వాతంత్ర్యమును తా మేవిధముగను బంధింపలేదనిరి.

అంతట బిల్లు చర్చలోనికి తీసికొనబడును.

సర్వమునింగుగారు మాలవ్యాగారి సవరణ ననుసరించి ఒకసవరణ నుపహించిరి.

లాలా రామకృష్ణగారు దానిని బలపరచిరి. ముఖ్యముగా ప్రభుత్వమువారు రూపాయలెనివ నెక్కువ

చేయుటవలన కలిగిన విల్లుదుస్థితిని మాన్పుటకై ఆర్థికస్వాతంత్ర్యనియమమును ఆహుతి చేయజాలమనిరి.

సర్ జార్జిరెనీగారు సవరణ నెదిరించిరి. 5 వోట్లు అనుకూలము గను 24 వోట్లు ప్రతిపక్షముగను వచ్చుటచే సవరణ వీగిపోయెను.

సర్వమునింగుగారు బిల్లునకు సంవత్సరమే అయుండు చేయజూచిరి.

అది వోటుకురాకనే వీగిపోయెను.

అంతట వస్తువులపై సుంకముల బిల్లు ఎట్టి మార్పున లేక స్టేటు కౌన్సిలువారిచే ఆమోదింపబడెను.

పిమ్మట చర్చ లేకయే పెండిఅవుట్ కు పన్ను బిల్లును, కంపెనీబిల్లును సవరణ బిల్లును ఆమోదింపబడెను.

అంతట కౌన్సిలు సమావేశము పూర్తియాయెను.

(ఆ. వె.)

* * * *

న్యాయస్థానవార్తలు

నల్లశెండాల కేసు-సత్యసాధని విమర్శ

మదరాసు, మార్చి 3:—మచిలీపట్నమున ఇటీవల గవర్నరుగారు వెల్లినపు డచట నల్లశెండాలతో యూరేగింపు

గావించినందులకు కొందరు కాంగ్రెసు ప్రముఖులపై దేబడిన కేసును గురించి-సదరు కేసు విచారణయందుండగా, విమర్శించి

నందులకుగాను సమదర్శిని. అను పత్రికపై "న్యాయస్థాన తిరస్కారము" నేరముకింద చర్య దీసుకొనవలెనను దరఖాస్తు

ఈదినము హైకోర్టులో న్యాయమూర్తి పాండలేగారి యెదుట విచారణకు వచ్చెను.

సమదర్శిని పత్రికాసంపాదకుని తరపున పి. వెంకటరమణ రావుగారు వాదించుచు, యూరేగింపును గురించి విమర్శింపబడె

నేగాని, కేసునకు సంబంధించిన ఆరోపణలగురించి విమర్శింపలేదని అందుచే సదరు విమర్శ న్యాయస్థానసభింకారముగా

దనియు వాదించిరి. అంతియగాక, సదరు విమర్శనలన నిందితులకట్టి యన్యాయమును గలిగించుట కుద్దేశింపలేదు. కనుక

నిట్టిసందర్భములయందు హైకోర్టువారు, చర్యదీసుకొన వలసిన యవుసరము లేదు అని వెంకటరమణ రావుగారు వాదించిరి.

దరఖాస్తుదారుల తరపున ప్రతివాటి సత్యసారాయణ రావుగారు వాదించుచు, సమదర్శినియందు గావించబడిన విమ

ర్శలును, నిందితులపై నాకోపింపబడిన నేరములును ఒకేచర్యకు సంబంధించినవనియు, అందుచే, సత్యసాధనవిమర్శలు, కేసునం

దలి విషయములకు సంబంధించినదే ననియు వాదించిరి. సదరు విమర్శనలు నిందితుల యెడల ప్రతిపక్షాభిప్రాయము గలుగ

జేయు స్వభావముగలవై యున్న విషయము నంగీకరింపకతప్పదు. కనుక, సమదర్శిని విమర్శలు, కేసుస్మృతికిందకు వచ్చుననియు,

కనుక హైకోర్టువారు చర్యదీసుకొనవలెననియు వాదించిరి. తీర్పు చెప్పటకు వాయిదావేయబడెను.

మదరాసు కాసనసభ యెన్నికలు

1930 సంవత్సరము

నెల్లూరు, చిత్తూరు, గుంటూరుజిల్లాల మహమ్మదీయ సోదరులకు విన్నపము.

సోదరులారా!

ఈసంవత్సరము జరుగవచ్చు మదరాసు కాసనసభ యెన్నికలప్పుడు మూడుజిల్లాల పక్షముననున్న సోకస్థానమునకు

మిత్రులు అనేకుల ప్రాత్యాహ్వానములన అభ్యర్థిగా నిలుచుటకు నిశ్చయించుకొంటిని.

ఇంతవఱకుర్యము మీయందరి సానుభూతి వలన 1928 సంవత్సరమున పోటీలేకనే కాసనసభకు సభ్యుడనై

కొంతకాలము దేశమునకు, మహమ్మదీయసంఘమునకును, క్రైస్తవం చనలేక నేవయొనర్చియుండుట మింకందరికిని విదితమే.

మరల మీసానుభూతి, సహాయముల నష్టపడెనుచున్నాను. నాకు ఎన్నికయందు విజయమును గలుగజేసి మరల దేశనే

వయము, సంఘసేవయను ఒనర్చుటకు అవకాశమును గలుగజేయవలయునని మిక్కిలి కోరుచున్నాను.

యమ్యాలలి (ఖాన్ బహదూర్),

నెల్లూరు, యం. ఎ. బి. యల్.

తాంబరం ఆరోగ్య ఆశ్రమముగుర్తి గా.

న్యాయ సర్ వి. రామేశంపంతులుగారి అభిప్రాయము:—గత ఆదివారమునాడు గాల్ న్యాయ సర్ వి.

రామేశంపంతులుగారు తాంబరంనందు డాల్ ముత్తుగారి ఆరోగ్యఆశ్రమమునకు వెల్లిరి.

ఆరోగ్యఆశ్రమ డైరెక్టరు డాల్ ఆశీర్వాదం, బి. ఏ., యల్. యం. యస్. గారు రామేశంగా

రికి ఆశ్రమమంతయు చూపిరి. ఆరోగ్యఆశ్రమ పురస్కారములు జూచియు, ఆశ్రమమునందలి చికిత్స ఏర్పాటులను జూచియు,

సర్ రామేశంగారు తమ అత్యంత సంతృప్తి తెలియజేసిరి.

సర్ రామేశంగారు తమ యీక్రింది యభిప్రాయములను ప్రేక్షకుల పుస్తకమునందు వ్రాసిరి.

"నామిత్రుడగు డాల్ ఆశీర్వాదంగారు దయతో ఆశ్రమమంతయు నాకు జూపిరి.

బరహంపురము వాస్తవ్యుడైన నా మిత్రుడొకడు యీ ఆశ్రమమందు చికిత్స బొందుచుండుటచే

యీ ఆశ్రమముపట్ల నాకుగల శ్రద్ధ అధికమాయెను. ఈ ఆరోగ్యాశ్రమము మిగుల ఉత్కృష్టమైన ఫలమునందు కట్టబడియు

న్నది. ప్రశస్తమైనగాలి వీచు ఫలముగా నున్నది. మదనశెట్టిలో కట్టబడిన భవనమునకన్నను ఈ ఆరోగ్య ఆశ్రమభవనములు

బాగుగ ఆరోగ్యనిబంధనల ననుసరించి కట్టబడియున్నవి. క్షయ రోగినివారజార్థము డాల్ ముత్తు, డాల్ ఆశీర్వాదంగాళ్లు ఒనర్చుచున్న కృషికి వారలు అభినందనీయులు.

(సం) వి. రామేశం.

గంజాములో సత్యాగ్రహము

కోటబొమ్మగిరిలో సభ

బరంపురం, మార్చి 31:— నిన్నటి దినము కోట బొమ్మగిరిలో గంజాం ఆంధ్ర కాంగ్రెసుసంఘము సమావేశమయినది, బరంపురంనుండి శ్రీయుతులు న్యాయపతి నారాయణమూర్తి గారు, ఇబ్బడిశెట్టి నామనూర్తి గారు, మోచర్ల సీతారామయ్యగారు మొదలైన వారు వచ్చియుండిరి. సుమారు 30 స్థలములనుండి 100 మంది సభ్యులు సభకు విచ్చేసియుండిరి. శ్రీయుతి టంకాల రంగన్న శ్రేష్ఠిగారు వచ్చినవా రందరికిని భోజన సదుపాయములను చేసిరి. సాయంత్రము జరిగిన బహిరంగసభలో శ్రీయుతులు ఎన్. ఎస్. సోమయాజులు, మోచర్ల సీతారామయ్య, పుల్లెల శ్యామసుందరరావు, కె. వీరరాజు మొదలైన వారు ఉపన్యసించిరి. శ్రీయుత న్యాయపతి నారాయణమూర్తిగారు గంభీరపద్యము నిచ్చుచు, గాంధీగారి సత్యాగ్రహ తత్వమును బోధించుచు, గంజాం జిల్లా వెనుక నుండు టకు వీలు లేదనియు, నితరప్రదేశముల వలెనే ముందంజ వేయుటకు సంస్థముగా నన్నదనియు, ఈ వాతావరణములో పిరికిపందలై యిల్లు కనిపెట్టుకొని కూర్చున్న వారందరియు ప్రబోధించిరి. రాత్రి 8 గంటలకు జిల్లాకార్యసంఘ సమావేశమై కొన్ని తీర్మానములను చేసెను. ఒక మాత్రన కార్యసంఘము ఎన్నుకొనబడెను. దానికి ఆధ్యక్షుడు శ్రీయుత దాక్షర కె. ఎస్. నారాయణరావు శీర్షిగారు, జాయింటు కార్యదర్శులు శ్రీయుతులు న్యాయపతి నారాయణమూర్తి, మోచర్ల సీతారామయ్య గార్లచే ఒక "యుద్ధసంఘము" కూడ ఏర్పరుపబడెను.

రేటుపేయర్ల సంఘము

బరంపురం, ఏప్రిల్ 1:— నిన్న సాయంత్రము ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజ హాలులో బరంపురం రేటుపేయర్ల సభ జరిగెను. దీనికి ముందా అప్పారావు పంతులు గారు అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీయుతులు పొత్తాప్రగడ సోమచలం, శరచ్చంద్ర మహాపాత్రో, న్యాయపతి నారాయణమూర్తి గార్లు, రేటుపేయర్ల సంఘము స్థాపించు నవనరము నూచించుచు ఉపన్యసించిరి. తరువాత ఒక సభ్యుడు ఏర్పరుపవలె నని తీర్మానము చేయబడెను. సంఘముయొక్క స్థాపనకొరకై యొక తాత్కాలిక కమిటీ ఎన్నుకొనబడినది. దానికి శ్రీయుత ఎమ్. వి. రమణారావుగారు కన్వీనరుగా ఏర్పరుపబడిరి. (స్వీయవిలేఖరి)

నంద్యాల

(స్వీయవిలేఖరి)

నంద్యాల మునిసిపాలిటీవారు ప్రజాభిప్రాయములకు విరుద్ధముగ మహానంది నీటి స్కీము తొలి పరిశోధనకుగాను 2,500-0-0 పంపినందుకై ప్రస్తుత కాన్సిలుయందును ఫేర్లేక్ గారి యందును, ప్రజల సుఖార్థ విశ్వాసరాహిత్యమును తెలుపుచు తీర్మానించిరి. ఆ స్కీముపై కాన్సిలువారు చేయి బోవు ధన వ్యయమునకు ప్రజల కేమాత్రమును బాధ్యతలేదని తెలిపిరి. మునిసిపలు సరిహద్దులలో ఆక్రమణలు మితిమీరి పోవుచుండినను, మునిసిపాలిటీవారు కన్నులు మూసికొని యుండుటను ఖండించిరి.

కాంగ్రెసు కమిటీ

శ్రీ హరిసర్వోత్తమరావుగారు, ప్రజాభిప్రాయములకును, ఎలక్షన్ పరతులకును, కాంగ్రెసు ఆదేశములకును తెక్కచెట్లక కాన్సిలు మొదలు పదవికి రాజీనామా నివ్వక, కాంగ్రెసుతో సంబంధము త్రెంచుకొన్నందుకై, నంద్యాల పురపాలకులు శ్రీ రావుగారి వర్తనకు చింతించుచు, మరల కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసభను సెన్నుకొనిరి. శ్రీయుత ఓరుగంటి సుబ్రహ్మణ్యముగారు ప్రెసిడెంటుగను, కైఫ సుబ్రహ్మణ్య శర్మగారు కార్యదర్శిగాను ఎన్నుకొనబడిరి.

గజ్జికి తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-4-0

ఈ తైలమును సాలుగు పూలులు కాచిన గజ్జి, చీడ, చిలుము, జల మొదలగునవి సళించును. తప్పక పనిచేయును. అమృతాంజనం డిఫో 7, తంబు శెట్టిపేది, మదరాసు.

బెజవాడ

27-3-30 తారీఖు సాయంత్రము గాంధీపార్కులో ఒక గొప్ప బహిరంగసభ జరిగినది. నారాయణానంద సరస్వతీ స్వామిలవారు అధ్యక్షత వహించిరి. మద్రాసు హిందూ యువ తీర్థదళాలను సాక్షకులగు శ్రీమతి యామినీపూర్ణ తిలకమ్మగారు మొదలు ఉపన్యసించిరి. మనము ఒకసారికన్న చనిపోమనియు పదిమందితో చావు మంచిననియు దేశవారి ద్వయ పోగొట్టుటకు శాసనోల్లంఘనమే మార్గమనియు దీనికి వికనుత్యము కావలయుననియు చీలులు పట్టులు కుక్కలు మొదలయినవాటి కై కనుత్యమున్నదనియు దేశమాత సేవయే అన్నిటికంటె మోపునీయు తాను శాసనోల్లంఘనము చేయుటకు సిద్ధముగానున్నాననియు చెప్పి జనులను ఉద్రేకపూరితుల జేసెను. తరువాత దుర్గిరాల రాఘవచంద్రయ్య చౌదరిగారు యిటువంటి యుద్ధము యిదివరకెన్నడును చూచియుండలేదనియు మనము జయమున్నా పొందుటయు రాజీయయినా పడుట నిశ్చయమనియు చెప్పిరి. తరువాత తిరువూరుతాలూకా నాయకులను పేట బాపయ్యగారు పల్లెటూళ్లుగా చాలా ఉత్సాహముగా నున్నవనియు, మనకు ఆపజయము కలుగదనియు చెప్పిరి. ఆంధ్ర రాష్ట్ర హిందూస్థాన్ సేవాదళ నాయకుడగు మరం బాలసు బ్రహ్మయ్యగారు గాంధీగారు నాయకుడైన తరువాత రెండవవందల సంవత్సరముల అభివృద్ధిని మనము పొందినామనియు, యిచ్చిరియల్ ప్రేమరెన్న ఆస్థాయమనియు జబ్బులచే చచ్చుటకన్న దేశముకోసము చచ్చుట మంచిదనియు చెప్పిరి. కృష్ణాజిల్లా రయితు సంఘ కార్యదర్శి గారగు శంకర వెంకటేశ్వరరావు పంతులుగారు యీ వుద్ధముమీదను ధనికులకు జమిందార్లకు స్త్రీ డర్లకు భయమనియు రయితులకు కూలీలకు త్రేమమనియు, వీరిరువురు గాంధీగారికి పూర్తియగు సహాయము చేయుదురనియు చెప్పిరి. సీతానగర సత్యాగ్రహోద్యమ వాసియగు పినిపాటి నుబ్బారావుగారు తాను జయిలు కావలసివారి కందరికి తీరికగా హిందీనేర్పదననిరి. తరువాత త్యాగమూర్తి శ్రీయుత అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావు పంతులుగారు జయజయధ్వానముల మధ్య లేచి ఉపన్యసించిరి. వీరు యామింటింగును వచ్చుటకుగాను మ్యూనిసిపల్ కవున్నిలను వాయిదావేసి అక్కడ మ్యూనిసిపల్ కవున్నిలర్లతో వచ్చిరి. అప్పటికి రాత్రి 8-30 గంటలయినను ప్రజలందరూ నిశ్చేష్టులయి వీరి యుపన్యాసమును వినిరి. హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యోద్యమమును గాంధీగారి నాయకత్వమును చిత్రరంజనదాసుగారి త్యాగమును గురించి మొదలు మాట్లాడిరి. టర్కీ స్వాతంత్ర్య సంస్థాపకుడగు కమెత్ పాషాగారు ప్రాజ్ఞాతులకొరకు చేసిన గొప్పపనిని గురించి విపులముగాజెప్పిరి. అఫ్ఘనిస్తానుపు అమనుల్లాతో కమెత్ పాషా పడిన రాజీ విషియాటిక్ స్వాతంత్ర్యము కొరకయి వుండెను. చైనా, జపాను తూర్పురాజ్యములు స్వతంత్రమును పొందినవనియు యిండియా స్వాతంత్ర్యముకొరకు చూచుచున్నదనియు చెప్పిరి. గాంధీగారికి లోకములో ఎక్కువ పలుకుబడి కలదనియు బిసెంటుగారి శిష్యులు పార్లమెంటు వారికి మంత్రులకు ఏమిచేయుట తోచలేదని, యిండియన్ నైమన్ కమిటీ సభ్యులు గాంధీగారితో రాజీపదము వ్రాసినారనియు, నైమనుసిపార్టు ఏమివ్రాయుటకు వారికి తోచుటలేదనియు, గాంధీగారిని ఆరస్టుచేసినను చేయకపోయినను ఉద్ధము ము పెరుగుననియు, అ మెరి కా డాక్టరు ఎడ్డిగారు చెప్పినట్లు గాంధీ సెహ్రా తండ్రి కుమార్తెతో గవర్న మెంటు రాజీపదమలయుననియు అని చెప్పి ప్రజలను ఆనందాభిలో నోలూడించిరి. యావన్యండి ప్రజలు ఆచరించుటకుగాను గాంధీగారు సులభమార్గపు లహరిసత్యాగ్రహమును కనిపెట్టినారని ఇది ఆచారగోపాలము ఆచరించవలయుననియు బెజవాడనుండి వేయి వాలంటీరులు రావలయుననియు చెప్పి ప్రజలు ఆపరిమితోత్సాహవంతల చేసిరి. తరువాత తమ గుజరాతుయాత్రను గురించి శ్రవణపేయ్యముగ సంగతులన్నిటిని, గాంధీగారి స్థితిగతులను వారి ఉత్సాహమును గుజరాతు ప్రజలత్యాగముగురించి, ప్రతివారికి కండ్లవిదుట చూపించినట్లు మనోహరముగా చెప్పిరి. తరువాత నారాయణానంద స్వామిలవారు శ్రోతలను వాలంటీర్లుగా చేరుచున్నందుకు అభినందించుచూ, యింగ్లీషువారు తమతో రాజీపదమెడల హిందూదేశ దురుము 1౬00 కోట్లరూపాయలను ఎగగొట్టెదమనియు యిది యింగ్లీషువారు గమనించవలయుననియు చెప్పి శ్రోతలలో ద్విగుణీకృతోత్సాహము కలుగజేసిరి. అప్పటికి సుమారు రాత్రి 9-30 గంటలకుటలన మహాత్మాగాంధీకి జయజయధ్వానములతో సభ ముగిసెను. (ఒకవిలేఖరి)

జుజ్జూరు

కాంగ్రెసు విరాళము

వందిగామ తాలూకా జుజ్జూరు గ్రామములో మహారాజరాజశ్రీ మాదిరాజు రామకోటేశ్వరరావు పంతులు హైకోర్టు వకీలుగారి యింటిలో వారిమూరై వివాహము అతివైభవముగా జరిగెను. సదరు వివాహమునకు శ్రీయుత అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావుపంతులు, తాడేపల్లి వేణుగోపాలరావు, శంభుశాస్త్రి మొదలైన దేశభక్తులు అరుదించిరి. సదశ్యముతోజూన అయ్యదేవర లక్ష్మీనరసింహంగారును శంభుశాస్త్రిగారును తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘమునకు విరాళముతోగా వియ్యంకులగు మహారాజరాజశ్రీ మాదిరాజు వెంకటేశ్వరరావు పంతులు (జమిందారు వెంకటాపురం)గారు 25-0-0 లను, కన్యాదాతలు 25-0-0 లను చెరసి 50 రూ||ల నిచ్చిరి. 30-3-30 తేదీన జుజ్జూరు గ్రామములో బహిరంగసభ జరుపబడినది. శ్రీతాడేపల్లి వేణుగోపాలరావు పంతులు డి. ఏ. గారు ప్రస్తుతపరిస్థితులగురించి ఉపన్యసించిరి. సభలో ఉత్సాహము కలరేగెను ఒకవిశేషవాహ్మణుడు తన పెద్దకుమారుని కాంతిపైన్యమున చేర్చెను. మరొకొందరు కాంతిపైన్యములో చేడటకు ఉత్సాహవంతులై యున్నారు. త్వరలో చేరదరు.

మార్చి 26 వ తేదీ బుధవారము సాయంత్రము 8 గంటల సమయమున రాజశీయోన్నత బోధనాభ్యసన మహిళా పాఠశాలలోభవనమున దత్తాత్రేయయనలి యారవపూరము విద్యార్థినులకును, బోధనాభ్యసన పాఠశాలలోని రెండవ సంవత్సరపు నభ్యర్థినులకును వీడ్కోలువిందు గావించబడినది. ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థినులు రమారమి యరువదిమంది చేరియుండిరి. అల్పవారపు విందు ముగిసినవెనుక శ్రీమతి వి. వీరస్వామినాయుడు (సబ్ ఆసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరు) గారి యాజమాన్యమున సభ ప్రారంభించెను. ప్రార్థనలు ముగిసినతరువాత శ్రీమతి ఇందిరాదేవి పద్మావతిగార్లు తమసహపాఠినుల పక్షమున తమ్ము విడిచివెళ్లెను యువకుల గుణగణములు క్లాఫించుచు వారియెడబాటునకు తమ నిండువిచారమును నూచించుచు భాషించిరి. ఆండులకు శ్రీమతి జి. వెంకమ్మ శేషమ్మగార్లు తగిన సమాధానము లొసంగిరి. పిమ్మట నభ్యర్థిణి హితోపదేశ పూర్వకముగ నాదేశము తుదిపలుకులలో నిర్వచించెను. పాఠశాలాంధ్రపండితుడు బడివిడచి వెళ్లెను బాలికలనుగూర్చి యాశీర్వదనయాపకమైన పద్మత్రయము వినిచెను. తరువరి బాలికుగీతము విజయధ్వానములు సెలంగ సభ పరిసమాప్తిబొందెను. (ఒకవిలేఖరి)

తుని

(ఒక విలేఖరి)

తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘము

మార్చి 30:—నూ కాంగ్రెసుసంఘపు ఎన్నికలు తునిలో శ్రీ విద్యానంద తైబ్రవెడ్డ 28-3-30 వ తేదీకుక్రవారం మధ్యాహ్నం 4 గంటలకు జరిగినవి. హంసవరం, ఒంటిమిడి, కోటనమారు, తునిశిర్కాలనుండి 20 జిల్లా కాంగ్రెసుసభ్యులవన్నారు. శ్రీయుత జొన్నలగడ్డ నరసింహమూర్తిగారిని అధ్యక్షులుగానున్ను, కోడేటి రంగాచార్యులు, చక్కా వెంకటేశ్వరిగార్లు కార్యదర్శులుగానున్ను, కోరుకొండ రామలింగయ్యగారిని కోశాధిపతిగాను ఎన్నుకోవడమైంది. గతసంవత్సరము వరదలవల్ల విపరీతనష్టము తలపించినప్పటికిని, నూ తాలూకాయందు కాంగ్రెసుకార్యక్రమమునందు ద్విగుణీకృతోత్సాహమున పనిజరుగుచువేయున్నది. శ్రీ గాంధీమహాత్ములవారికిగడకు వచ్చినప్పుడు 2 వెయ్యిన్నూటపదహార్లను వరదనష్టము తలపించినప్పటికిని ప్రజలు మహాత్మునికి సమర్పించగలిగిరి. ఈ సంవత్సరము సుమారు 150 మందికి కాంగ్రెసుసభ్యులుగా చేర్చగలిగిమి. ప్రస్తుతమున కాకినాడలో జరుగనున్న 6 వ తేదీ శాసనోల్లంఘనమున ఇబ్బటనుండి ప్రభుదళములో చేరుటకు శ్రీమాన్ కోడేటి రంగాచార్యులుగారిరాత్రి శీతానగరమునకు వెళ్లుచున్నారు. రేపు మాత్రసంవత్సరారంభదినమున శీతానగరమునుండి బయలుదేరు ప్రస్తావనరాత్రికుటకు శీతానగరమానందే వీరు కలిసికొందురు. శ్రీయుత పైన్యమునందు చేరుటకై కొందరు యువకు లిచ్చట సంసిద్ధులైయున్నారు.

భారత ప్రభుత్వవిధానమును మాలవ్యాగారు తీవ్రముగా ఖండించుట

రాజప్రతినిధికి మదనమోహనుని లేఖ

ప్రభుత్వమువారి ఆర్థిక నైతికపరిపాలనము దేశానర్థదాయకము

‘శాసనసభలోనుండి దేశానర్థదాయక మగు రాజ్యాంగమునకు సాయము చేయజాలను’

భారత శాసనసభలో ప్రభుత్వ ప్రతిపక్ష నాయకుడగు శ్రీయుత పండిత మదనమోహను మాలవ్యాగారు తనసభ్యత్వమునకు రాజీనామానిచ్చుచు ఈ క్రింది లేఖను రాజప్రతినిధిగారికి వ్రాసిరి.

“భారత శాసనసభలో శాసనసభ్యత్వమునకు యిందుమూల కముగా రాజీనామా నిచ్చుచున్నానని మనవిచేయుచున్నాను. ఇట్లుచేయుట నాకు దుర్భరసంతాప కారణమైనది. భారతదేశ మనకు రాజ్యాంగ సంస్కరణములు కావలెననియు, శాసనసభ లో సభ్యులను హెచ్చుచేయవలెననియు నేను కోరి అందుకై ప్రయత్నించుచుంటిని. 1888 సంవత్సరములో నేను భారత జాతీయ మహాసభలో చేరినప్పటినుండియు సంయుక్త రాష్ట్రీయ శాసనసభలో తొమ్మిదేండ్లు సభ్యుడనుగా నుంటిని. మొదటి భారత శాసనసభలో నేను లేనుగాని 1910సంవత్సరమునుండి యిప్పటివరకు తప్పక శాసనసభలో నేను సభ్యుడనై యుంటిని. మాం జెన్మన్ ఛెంబ్యుర్ల సంస్కరణలు మహాసంగబడినప్పుడు మా దేశీయులలో సభ్యులకు సంఖ్యకులు తలచినట్లు సంస్కరణములు చాలవనియు, తృప్తికరములు కావనియు, నిరుత్సాహకరముల నియు, నేనును తలచితిని. కాని యిచ్చిన సంస్కరణల నుపయోగించుకొని హెచ్చుసంస్కరణలకు పోరాడవలెనని నేను తలచితిని.

శాసనసభలను బహిష్కరింపవలెనని పోయిన కాంగ్రెస్ మహాసభవారు నిర్ణయించినప్పుడు సభలో తీర్మానమును నేనెదిర్చితిని. తీర్మాన ముమోదించబడిన తరువాతగూడ శాసనసభల నుండి రాజీనామా నిచ్చిపోరాడని చాలమందితో చెప్పుట నా విధ్యుక్తమగుగూడ నేను తలచి చాలమందిని సభలకు మరల వచ్చుటకు ప్రోత్సహించితిని. నాసలహా గౌరవింపి తిరిగి చాల మంది శాసనసభలలో చేరిరి. కావున బాగుగా ఆలోచించి నా శాసనసభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చితినిగాని త్వరపడి, నిరాలోచనగా రాజీనామా నివ్వలేదని మీరు గ్రహించురు.

శాసనసభలో ప్రయత్నములు

1924 సంవత్సరమున సంస్కరణ ప్రణాళిక ననుసరించి యేర్పడిన శాసనసభలో నేను చేరినది లగామురు ప్రస్తుత రాజ్యాంగములో నున్న లోపములన్నిటిని నేను సంస్కరించ ప్రయత్నించితిని. రాజ్యాంగ విధానము లోపభూయిష్టమైనను, దానిని యేర్పడుదేశముతో రచించింది ఆ సమదేశముతోనే ప్రభుత్వమువారు అమలు పరిచియున్నచో దేశమునకు హెచ్చు లాభకారిగా నుండెడిది. కాని ప్రభుత్వమువారు అట్లు చేసి యుండలేదు.

భారత శాసనసభకు బాధ్యత వహించనట్టియు, శాసన సభవారి యిష్టప్రకారము తీసివేయబడజాలనట్టియు, కార్య నిర్వాహక వర్గము తమచేతిలో నున్న ప్రభుత్వసభ్యులతోడను, నియోజిత సభ్యులతోడను తమ కటాక్షవీక్షణ ప్రసార ప్రభావముచే, తమ యిష్టమువచ్చిన శాసనములను చేయగలదనియు, ఎంత యవసరమైనది యైనను ప్రజల కోరికలను అనులీలగా తిరస్కరింపగలరనియు ఈ పది సంవత్సరములలో నా యనుభవములు స్పష్టము చేసినవి. మరియు, భారతదేశమునకు రాజ్యాంగ సంస్కరణ లోపం గ బడినను, ఆంగ్లేయుల తే మ ము న కై భారత దేశము యొక్క సంపదను అపహరించుపద్ధతి యెంతమాత్రమును తగ్గలేదనియు కొన్ని కొన్ని విషయములలో సంస్కరణలకు పూర్వముకంటె యిప్పుడే ధనావహరణ హెచ్చుగానున్నదనియు స్పష్టమైనది. ప్రభుత్వమువారి నిరంకుశపద్ధతులవలన ప్రజలయొక్క తేజమునకు భంగము కలిగినప్పుడు ప్రజల నిభాధనంతి రక్షించుటకు భారత శాసనసభవారి కధికార మేమియు లేదనిగూడస్పష్టమైనది. ఈపది సంవత్సరములలో సివిల్ ఖర్చులు నైతికలక్షణములు చాలపెరిగి పోయి ప్రజలకు చాలబాధకరముగానున్నవి. యుద్ధసమయమున పెరిగిపోయినవన్నులు యింకను అట్లే యున్నదిగాని తగ్గలేదు. ఈసంవత్సరము ఆర్థికపట్టుములో విక్రీకృతరూపాయలు క్రొత్తపన్నులు ప్రజలపై విధింపబడినవి.

కొన్ని కాలములో భారతీయవోద్యోగీయులు హెచ్చుగా నియమింపబడినను సివిల్ కాలలో వోద్యోగీయులు ఖు యింకను ఆంగ్లేయులే యున్నారు. లీకమిషన్వారి నిషాధ

నలమూలకముగా వారి జీతములును భత్యములును వృద్ధిచేయబడినవి.

నైతికవ్యయము

నైతికవ్యయమును క్షేత్ర గించు విషయమై ఇంచిత కేపుకమిటివారు గావించిన నూచనలనుగూడ ప్రభుత్వమువారు ఆమోదించక పోయిరి. నేపూ ఉన్న తాధికారులుగా నుండదగిన భారతీయులకు కుట్రాగారములను నిర్మింపవలెనని స్కీన్ కమిటీవారు చేసిన నిషాధములనుగూడ అంగీకరింపబడలేదు. రైల్వే బోర్డు 25 సంవత్సరములక్రింద యేర్పడినను దానిలో సభ్యుడుగా నుండుటకు ఒక్కడైనను తగినవాడు ప్రభుత్వమువారికి దొరకలేదు. భారతీయులు న్యాయతః అనుభవించదగిన అనేక ఉన్న తోద్యోగసౌకర్యములను వికోపియులు అనుభవించుచున్నారు.

మారకపుధర

ప్రభుత్వమువారి ఆర్థికపరిపాలనాపద్ధతి దేశాభివృద్ధిదాయకమై యున్నది. నాజెముల చలూమణి మారకపుధరలనుగూర్చిమాత్రమే ఇప్పుడు విచరింతును. మొదట మారకపుధరను రూపాయికి 16 పెన్సీలుచేసి తరువాత రెండు పిలింగులుచేసిరి. 16 పెన్సీలులో కొంతకాలముండి దేశతేజమునకును స్థిరత్వమునకును కారణభూతమైన తరువాతదానిని 18 పెన్సీలు చేసిరి 1900—1929సంవత్సరముల మధ్య మారకపుధరను స్థిరముగా నుండుటకు ప్రభుత్వమువారు 140 కోట్లరూపములను వెచ్చింపవలసి వచ్చినను ఏమ యమలన ఈమారకపుధరలన దేశమున కెంతవఱుము వాటిల్లి నవో వ్యక్తము కాగలదు. నేనును, యితర శాసనసభ్యులను యీ 18 పెన్సీల మారకపుధరను మార్చవలెనని తీవ్ర ప్రయత్నములను గావించితిమిగాని ప్రభుత్వమువారు తమ పుకటబడి నంతయు ఉపయోగించి అది మారకుండచేసిరి. శాసనసభలో మాడు వోల్ట్ అధికృతతో మాత్రమే వారి ప్రతిపాదన నెగ్గెను. ఈ శాసనము వలన దేశమునకు కలిగిన కష్టము యింతంతయని చెప్పవలసిగాదు. తేజీయవాణిజ్యమునకును, విద్యక వ్యాపారములకును, వ్యయసాయమునకును ఈ మారకపుధరమే కారణమని దేశప్రజల సిగ్గా భిప్రాయమై యున్నది. వర్తకము యింత మందముగానుండుట కిదియే కారణము ప్రజల కొనుగోలు శక్తి తగ్గిపోవుట కిదియే కారణము. నిత్యోద్యమ హెచ్చుటకు గూడ నిదియే కారణము. పన్నులను భరించుకొని ప్రజలకు తగ్గిపోయినది. దేశీయవస్త్ర పరిశ్రమయొక్క దుర్భవ కిదియే కారణము. ఈ మారకపుధరను 16 పెన్సీలుగా చేసివో దేశీయపరిశ్రమలకు రక్షణ యొనంగి దేశమును సుఖిక్షముగాను సాభాగ్యవంతముగాను చేసినవారమగుదుము. కాని మీ ప్రభుత్వమువారెడను శాపకొనగలెరి. దేశానర్థదాయకమును ఈ శాసనమును తలచు కొనినప్పుడెల్ల 140 మంది సభ్యులుగల శాసనసభలో ప్రభుత్వమువారు పిలిచినంతనే తమ వోల్ట్ను గుప్పించు 40 మంది ప్రభుత్వ నియోజితసభ్యు లాడు రాజ్యాంగవిధానమును తీవ్రముగా ఖండింపకుండజాలను. ఈ నలుబదిమంది ప్రభుత్వనియోజిత సభ్యులు లేకపోయినచో ప్రజాప్రతినిధుల యంగీకారము లేనిచో ప్రభుత్వమువారు యే శాసనమును గూడ బలవంతముగా దేశముపై అమలుపరచజాలరు. ఈ 40 సభ్యులు లేకుండ నుండుటయు కార్య నిర్వాహక వర్గము వారు శాసనసభకు బాధ్యత వహించుటయు ఈ రెండును అత్యవసరములని నేను తలచుచున్నాను. అనగా భారతదేశములో అధినివేశ ప్రభుత్వముల వంటి ప్రభుత్వవిధాన మేర్పరుపబడవలెను.

అక్టోబరు ప్రకటన

మూల కొందరము గావించిన విన్నపముల నాలించిత మరు 31 అక్టోబరు తారీఖున ఒక ప్రకటన గావించితిరి. ఈ దేశములో చాలమంది ఈ ప్రకటనమును ఆహ్వానించిరి. మీరు చేసిన ప్రకటనయు, ఆంగ్లాండ్ మెంటు మహాసభలో భారతకార్య దర్శియును వెడ్డెవుడ్ జెన్ గారును చేసిన ప్రకటనవలన మేమందరము వాంఛించుచున్న స్వప్నమార్పు దృష్టిపరచునందున్నది. గదాయని మే ముద్వేగించుచుంటిమి. ఆంగ్లాండ్ పార్లమెంటు మహాసభలో వెడ్డెవుడ్ జెన్ గారు గావించిన ఉపన్యాసములో 10 సంవత్సరములనుండి అధినివేశ ప్రతిపత్తియే ఈ దేశమున అమలులో నున్నదనివారు చెప్పిరి. రాజ్యాంగపద్ధతి అమలులోనన్న

జే ప్రభుత్వమువారు వర్తింపవలెనని ఢిల్లీలో సమావేశమై మేమందరము సంతకములుజేసి ప్రకటన గావించితిమి. భారతదేశము నందు నిజముగా అధినివేశ ప్రతిపత్తి అమలులో నున్నదని జూపుటకు, టారిఫ్ బిల్లు సందర్భమున చాలమంది అవకాశము గలిగెను. ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమును గూర్చిన కన్వెంషను భారతదేశమునకు వర్తించేనని ఆంగ్లాండ్ ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించిరి. ఆకన్వెన్షను యెట్టిదో బాయంటు పార్లమెంటుకి కమిటీ స్పష్టము చేయుచున్నది. క్రూకమిటి నివేదికగూడ దీనివిషయమై కొంత వివరణగా చేస్తుచున్నది. ఇండియన్ ఫిస్కల్ కమిషనువారు యిట్లు చెప్పిరి.

“ఇంపీరియల్ ఫిస్కల్ కన్వెన్షన్ సమస్య భారతప్రజాభిప్రాయము ననుసరించి నిర్ణయింపబడవలసిన విషయమనియు, ఈయభిప్రాయము భారతశాసనసభవారి మూలకముగాను, స్టేట్ కాన్సిల్ మూలకముగాను బాగుగా వ్యక్తము కాగలదనియు, ఈసభలవారి నిరోధాంగీకారము లేనిది యీపద్ధతి అమలుపరుచుటకు పిలువబడియు మేము అంగీకరించుచున్నాము”

పన్నులు విధించు పంచర్చమున మీరు ఆంగ్లాండ్ ప్రభుత్వమువారికి పంపినతంతివార్తలో పైసన్వయేన పద్ధతినే యవలంబించితిరి. మీరిట్లు తెలిపితిరి.

“ఉట్రివిషయములో మా యభిప్రాయమును స్పష్టముగా తెలుపుచు, శాసన సభలయొక్క స్వతంత్రమును అభిప్రాయము కొరకై యోచింతుమని మేము తెలుపనిచ్చుగించుచున్నాము, తుది నిర్ణయము భారత శాసన సభలమీదనే ఆధారపడియుండును.” ఇట్లు వ్రాసియు టారిఫ్ బిల్లు విషయమై ప్రభుత్వమువారి నూచనలు సభవారియొంటికి వచ్చినప్పుడు మీరెట్లు ప్రవర్తించితిరి. శాసనసభ్యుల యభిప్రాయమును సంకుచిత పరచు పద్ధతిని మీ ప్రభుత్వమువారు వలంబించుచు ప్రకటన గావించితిరి. ప్రభుత్వమువారి నూచనలలో తీవ్రముగా మార్చేదియైనను ఆమోదింపబడుచో, అసలు బిల్లునే మీరు ఉపసంహరించుకొందుమని ప్రకటించితిరి. ఈ ప్రకటనవలన సభికులకు ఆశ్చర్యమును, కోపమును గలిగెను. తరువాతగూడ తమ ప్రకటనమును ప్రభుత్వమువారు మార్చుకొనక నేనును బాబాత్రిమవాదులగు మిత్రులును ప్రతిపాదించిన 4,5 సవరణలో నేదయినను అంగీకరింపబడుచో తాము బిల్లును ఉపసంహరించుకొందుమని మరల స్పష్టముగా తెలిపిరి. నా కోరిక న న్నున్నచి భారతకాన సభాధ్యక్షుడు ప్రభుత్వమువారు వలంబించుచున్నవైఖరి సంబంధము కాదనియు, ఆర్థిక కన్వెన్షనుయొక్క అభిప్రాయమునకు ప్రభుత్వమువారి పద్ధతి విరుద్ధమనియు, కన్వెన్షనుకు సంబంధించిన అన్ని విషయములనుందును సభవాదనిర్ణయోభిప్రాయమే మత్యవసరమనియు నుపిరి. ఇప్పుడైనను ప్రభుత్వమువారు స్థితిగతులను పునర్విమర్శించుకొని, సభవారి యభిప్రాయమునుబట్టి తమవైఖరి మార్చుకొందుమని తెల్పవలసినదని వారు కోరిరి. భారతకార్యదర్శికి తెలుపకుండ ప్రభుత్వమువారు తమంతట తామే బిల్లును ఉపసంహరించుకొన జాలరనిగూడ వారు తెల్పిరి. ముందుగా ఒక పద్ధతిని బోయెనుమని చెప్పి సభవారి వాదములను వినకపోవుట వలన ప్రభుత్వమువారు సభాచర్యలను పట్టిబాటకముగా చేసిరని అధ్యక్షుడు చెప్పినను మీ ప్రభుత్వమువారు వినరైరి.

సభ్యులను బలవంతముగా లొంగదీయుట

భారతశాసనసభ్యులు ప్రతిపాదించబడిన సవరణలు చాలవరకు ప్రభుత్వమువారు చర్చించుటకు ముందుగా పంపబడినవి. ఆసవరణలు చర్చింపబడుపమయమున నేనుగూడ నుంటిని. ప్రభుత్వము వారి యిష్టాగోష్ఠి సభలలో చర్చింపబడినంత మాత్రమున శాసనసభలో ప్రతిపాదించి సభవారి నొప్పించగల అధికారము సభ్యులకు లేకపోవునా? అదియట్లుండవలెను. సభవారి యెదుట బెట్టిన బిల్లు విషయమై సభవారి యభిప్రాయమును గైకొనుకొండెదమని చెప్పుటకును సభలో సభికులకు బిల్లును మార్పుచో దాని నంగీకరింపమని చెప్పుటకును ప్రభుత్వమువారికి యధికారము గలదు. ఇట్టి అత్యుత్సాహము చర్య నవలంబించి తమ నిర్ణయమును ఒప్పుకొనవలెనని ప్రభుత్వమువారు శాసనసభ్యులను బలవంత పెట్టిరి. సభవారు స్వతంత్రముగా తమ యభిప్రాయమును ప్రకటించకుండా, స్వతంత్రముగా వోటుచేయకుండ ప్రభుత్వమువారు బలవంతపరిచిరి. రాజ్యాంగవిధానములో సభవారికిగల యధికారమును ప్రభుత్వము వారిట్లు భగ్న పరచిరి. భారత శాసనసభా చరిత్రలో ప్రభుత్వమువారిట్లు యెన్నడును ప్రవర్తించియుండలేదు. ప్రభుత్వమువారి వైఖరి నాకు విభ్రాంతి గలిగించినది. ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమును గూర్చిన కన్వెన్షనును మాత్రమేగాక హెచ్చుపన్ను విధించుటకును యితర దేశీయుల శ్రేయమునకై భారతదేశము మీద భారమును పన్నులను విధించుటకుండును ప్రభుత్వమువారు రెన్నడును వెనుదీయరనియు అనధికార సభ్యులలో సభికులసంఖ్య 100 చేయునర్హయమును వారెన్నడును తిరస్కరింప వెనుదీయరనియు కాకు స్పష్టముగా తెలిపబడి

నది. ప్రాంతమును పక్షపాత విరహితమును న్యాయసానమున నీ దురాగతము లొక్క తుణకాలమైనను సమర్థింప బడలేదు.

ముగింపు

కావున, నా దేశములయెడల నిట్టిహోరమును అపచారమును గావించు రాజ్యాంగవిధానమునకు, శాసనసభ్యుడనుగానుండి సహకారము చేయుచుండజాలను. సాధ్యమైనంతవరకు నీ రాజ్యాంగమునుమాన్చి ప్రభుత్వవిధానముని చేప్పదగిన ఒకపద్ధతిని యేర్పరుచుటకు నాకు చేతనైనంత ప్రయత్నముగావించెదను. పూజ్యులను భారతదేశముయొక్క శ్రేయమునువిచారించియు, ప్రపంచములో నాగరికతగల జాతులయెడల మీరు తలతెత్తి తిరుగుటకొరకును మీరును, న్యాయబుద్ధిగల మీ ఆంగ్ల జాతివారును మీ దేశములో ననుభవించుచున్న స్వాతంత్ర్యమును ఈ దేశములో నూడ సాపించుటకు సాయపడెదనని నేను కోరుచున్నాను. నేను శాసనసభ్యుడనుగా నున్నకాలములో మీరు నాయెడల చూపిన దయకును, సాభాత్మిత్వమునకును కృతజ్ఞుడను. మీరయ్య, మర్యాద యిత్యాది విషయాలను తలచుకొనినప్పుడు భారతశాసనసభకుంకి రాజీనామా నిచ్చి వెల్లిపోవలసినందుకు చింత ద్వీరముగనున్నది. కాని నా దేశముయెడల నా విధ్యుక్తమును వెరవేర్చుటకుగాను వేరు మార్గము లేదు.

మోతీలాల్ గారి అభినందనములు

ప్రభుత్వాధికారుల వలలోనుండి బయటబడ్డందులకు అలహాబాదు, ఏప్రిల్ 8:— శ్రీయుత పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు మదనమోహనమాలవ్యా కృష్ణకాంతమాలవ్యా బీర్లా తామార్ దాస్ భాగన, ముక్తార్ సింగు, అనీగారలకు ఈక్రింది తిలకితవార్తనంపుచున్నారు. నిరంకుశాధికారవర్గము వారివలలోనుండి బయట బడినందులకు మిమ్ములను అభినందించుచున్నాను. బూటకములగు నీశాసనసభలను కదలించి నిజమగు స్వాతంత్ర్యపోరాటములో దీక్షతో పాల్గొనవలసిన యవసర మెంత యేనికలదు. (శ్రీ వెన్.)

తణుకులో సత్యాగ్రహ సేనాభివరములు

తణుకులో పురమందిర ఆవరణమునందు సత్యాగ్రహ సేనాభివరములు నిర్మింపబడుచున్నవి. అచ్చట సత్యాగ్రహయోధులకు భోజనసత్తు లేర్పరచి శిక్షణయివ్వబడును గానసత్యాగ్రహ సమరమునందు పాల్గొను హుంబురులందఱును సదకు శివరములో చేరుటకు కోరుచున్నాము. ప్రజలందఱును చంచాలను ధాన్యము రూపముగా గాని డబ్బురూపముగాగాని యితర వస్తువుల రూపముగాగాని యొసంగి ఈమహాధర్మయుద్ధమునకు తోడ్పడ ప్రార్థించుచున్నాము.

కొవ్వలి గోపాలరావు
ముంగిపూడి పురుషోత్తమశర్మ
ముదుగంటి జగ్గన్న శాస్త్రి

అభివందనములు

శ్రీశ్రీశ్రీ కల్లికోట-ఆటగడరాజాసాహెబు బహద్దరు వారి జ్యేష్ఠతనయుని నామకరణమహోత్సవ సందర్భమునందు “సవరత్న మాలిక”ను సమర్పించినందులకు కడవిననెల 20 వ తేదీని స్వహస్తములతో స్వర్ణకంకణమును సాదర వాక్యపురస్కృతముగ తొడిగి బహూకరించినందులకు శ్రీవారికిని, వారిగృహనైడ్యులకు శ్రీయుత పాలకోడెటి వేంకటకృష్ణరావు పంతులుగారి పురుషకారములకు ఈబహూకృతి లభించినందులకు శ్రీపంతులుగారి కిని నాకృతజ్ఞతాభివందనము లర్పించుచున్నాడను.

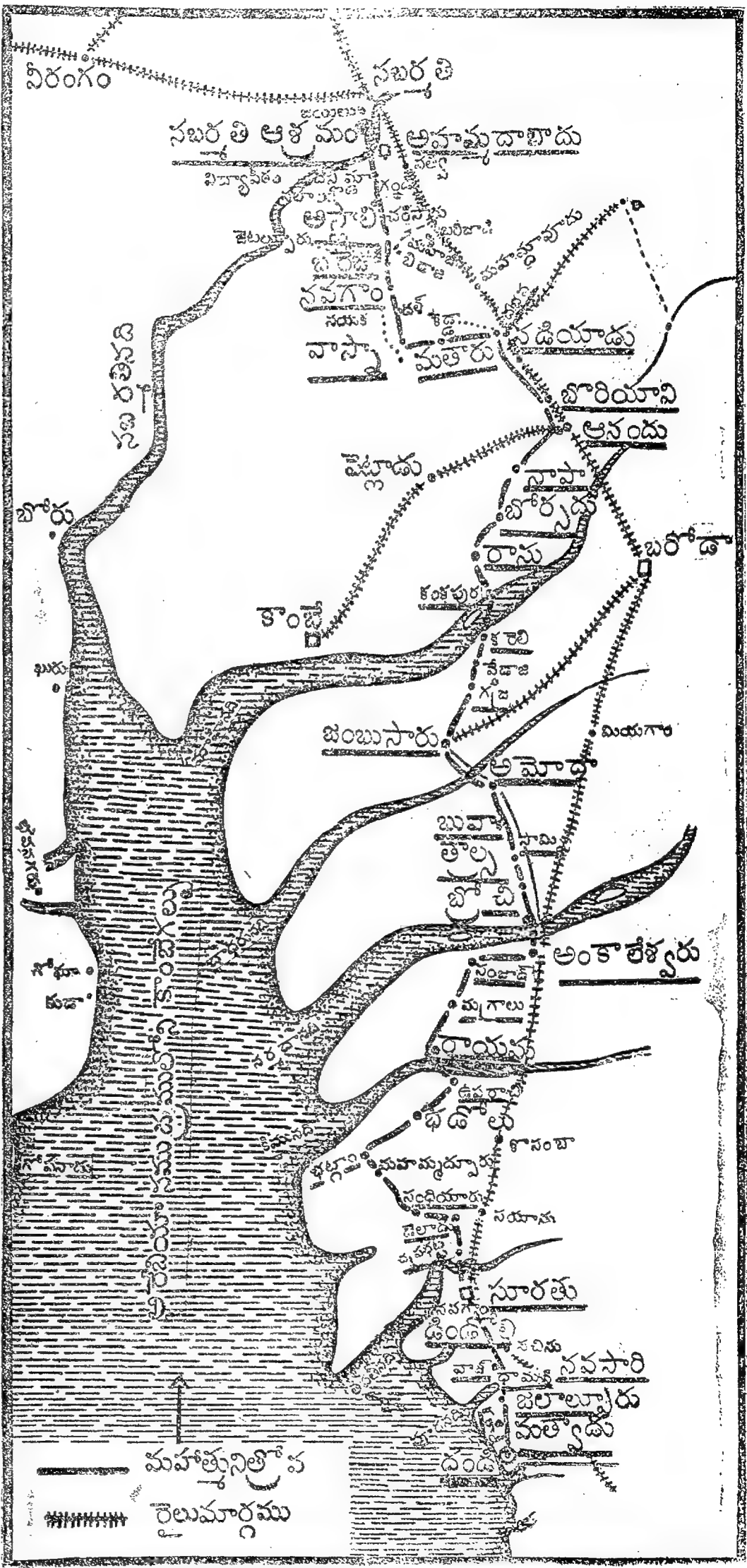
బుక్కపట్టణము రామానుజయ్య.

శ్రీ రాజాసాహెబుగారికి నూతనవత్సర
ధన్యవాదము

- ఆ. రామచంద్రమర్ద-రాజదేవనికంబు
రామచంద్రదేవు-రమ్యకృపకు
నర్మం డగుచు జితత-రాయరాజోగ్యశా
గ్యములఁ దవరఁగాత - మననియందు!
- ఆ. పూర్ణచంద్రదేవ-పుణ్యనామకమూర్తి
పూర్ణచంద్రమోరె - బొల్బుఁగాత!
నూత్న వత్సరమున - నూత్న శోభతోడ
మధు లొలుఁచఁగాత - మోద మలర!
- తే. శ్రీమమోదూతనన్నంబు - చెలఁగఁగాత!
నీరజలకుఁ బ్రమోదంబు - నెఁనుఁగాత!
కీదున్నే హితుల్ బంధువుల్ - మోదతు లయి
నిన్నుఁ గొలుతురుగావులిది - జెప్పుమిగుల.

గాంధీమహాత్ము నిస్వరాజ్యయాత్ర

సబర్మతి ఆశ్రమమునుండి దుశివరకు మహాత్ముడు ప్రథమదశిముతో కాలినడకను వెడలినమార్గము

శాసనసభ్యత్వమునకు

రాజీనామాలు

కేల్కారుగారి అభిప్రాయములు
బొంబాయి, ఏప్రిల్ 8:—నేటిదినము మొయిలులో బొంబాయిచేరిన కేల్కారుగారిని ఈవినింగు న్యూస్ పత్రికాప్రతి నిధి ప్రశ్నింప మహావ్యాప్రభులు శాసనసభ్యత్వమునకు రాజీనామా ఇచ్చినందులకు వారు ఆశ్చర్యము తెలిపిరి. తన రాజీనామావిషయమై ప్రశ్నింప ఇతరమిత్రులతో సంప్రదించి వారి అభిప్రాయముల ననుసరించి ప్రవర్తించునట్లుగ వారు చెప్పిరి. (శ్రీ వెన్.)

సతీను సేనుగారి శిక్ష తగ్గింపబడుట

బారిసాలు, ఏప్రిల్ 8:—సతీనుసేనుగారికి మాజిస్ట్రేటు 6 నెలల శిక్షవిధించిరి. జిల్లాజడ్జికి అప్పీలు చేసికొనగా వారు 3 నెలలకు శిక్షను తగ్గించిరి.
క్రాంతి ధిష్ణి, ఏప్రిల్ 8:—కెపిడెంటు పలేలుగారు ఈదినము నై సాాయిగారిని సందర్శించిరి. వారి దేహము అవస్థ తగా మండుటచే, సిస్టాలో కండ్లు మూడువారములు బంధులకు వెళ్లుచున్నాడు.

శ్రీ భద్రాచల క్షేత్రము

శ్రీ పమిడిఘంటం వేంకటరమణ హరిదాసుగారి అంబానామము

శ్రీ గోతమీరమణ సుప్రసిద్ధుడు పుణ్యక్షేత్రము శ్రీ భద్రాచలము. ఇత్యది యవాదిత్యైత్రవైశాఖ ఇప్పటికి నాల్గవం దల సంవత్సరము క్రిందట శ్రీరామచంద్రుల యశోగ్రహమునకు పాత్రుడగు కంచర్ల గోపన్నయను నామముతో ప్రసిద్ధిచెందిన శ్రీ రామదాసుగారి కాలమునుండియు నత్యంత ప్రసిద్ధిచెంది యుండెను. ఇప్పటికి రమారమి నూరు సంవత్సరముల క్రిందట నీ క్షేత్రమున గుంటూరునుండలవాసు లగు శ్రీ తూము వెంకటరమణహరిదాసుగారి యొక్కయు, చెన్నపట్టణ వాస్తవ్యులగు శ్రీ వరద రామదాసుగారి యొక్కయు, మహామహిమములు కనపరచబడినవి. వీరు భక్తాగ్రేసరులై భగవదనుగ్రహ పాత్రులై, నిరంతర భగవత్సామసంతోషము తోడక, జాతి, మత వివక్షతలేక సర్వభూతములను తృప్తిపరచ జేయుటకు నిరతాన్న ప్రదానముల తోడను తమ జీవితముల నీ పుణ్యక్షేత్రమున గడపి, యొకసాటి సాయంకాలము పడునెనుండు మహాభక్తులతో భగవంతుని స్తుతించుచు, నిండు గోదావరియందు తమ శరీరముల నర్పించి వైకుంఠమునకు జేరి. ఆనంతరము రమారమి నలుబది సంవత్సరములకు, ఆనగా నిప్పటి కరువది సంవత్సరముల క్రిందట వంగవోలు తాలూకాలో నొకపల్లె గ్రామనివాసియగు నొక బ్రహ్మచారి శ్రీ పమిడిఘంటి వేంకటరమణయ్యగారు ఆన బ్రహ్మచారి డివడికివచ్చి కొలదికాలము తపశుచరించి, భగవదనుగ్రహపాత్రులై, తదాజ్ఞాసారముగ నొక యన్నదాన సత్రమును స్థాపించెను. ఈ భక్తుని చరిత్ర మత్త్యర్థము. ఇతడు విద్యావంతుడు కాదు. కాని భక్తిచే భగవంతుని మెప్పించినవాడు. భగవద్దక్షిణ ప్రాంతాల్గుల కన్నదానము చేయుటలో ప్రదర్శించినవాడు. ఇత దాసత్రమును ప్రారంభించినపు డొక యఖండదీపమును వెలిగించెను. ఆ దీప మిప్పటికి నా సత్రముం దవిచ్చియున్న మెగగున్నది. ఈ మహాభావునకు సర్వదా భూతతృప్తి చేయుటయే దా సక్తి. శ్రీహరి నేమను, మానవ నేమను వ్యత్యాస మతనికి కాన్పించునది కాదు. ప్రతి యుదయమునను కానడియందు నాలుగేసి బిందలించి వానితో గోదావరి యుదకమును సత్రమునకు తెచ్చిపోయుచుండెనువాడు. క్రిత నత్రమున కెంతో ద్రవ్య మిచ్చెడివారో, ఎవరికిని తెలియదు. అత డొకరిని యాచించెడిచేదు. కాని ఎవరికివారు తోచిన ద్రవ్యమును తెచ్చి, సత్రమును నడుపుచుండెను వారు. ప్రత్యేకము ననేకుల సత్రమున ఘజించుచుండెడివారు. ఈ క్షేత్రమునకు ప్రతివత్సరము నను చైత్రశుద్ధ పాడ్యమి మొదలు పూర్ణిమ పర్యంత మనేక వేలజనులు శ్రీ సీతారామ కళ్యాణోత్సవ దర్శనమునకై వచ్చుచుండురు. ఈ వచ్చెడువారిలో అయిదువేలకు తక్కువ కాకుండ జనుల సత్రమున భజించుచుండెడి వారు. ఈ భక్తునియందు భగవంతునకు గల వాత్సల్యము వర్ణనాతీతము. ఒక సంవత్సరము శ్రీ రామలక్ష్మణులు వేంకటరమణ దాసుగారి భక్తికి మెచ్చి సత్రమునకు వచ్చి వంటచేసి సంతర్పణము గావించిరిని జనులు చెప్పుకొందురు. వీరు వండిన పెద్దగుండిగా లిప్పటికి రామలక్ష్మణ గుండిగలను పేరులతో నీ సత్రమున కనబడుచున్నవి. ఏబది వత్సరము లవిచ్చన్న మగ మానవనేమయను కాలము ను గడపినవాడగుటచే నీమహానుభావుని శరీరము వంగిపోయినది. ఈ భక్తుడు రమారమి పదునైదు వత్సరములక్రిందట మరణించెను. అవసానకాలమున నీసత్రమునకు ధర్మకర్తగ, హనుము కొండ వాస్తవ్యులను, సుప్రసిద్ధ న్యాయవాదియు, నిరతాన్న నిరతులను, భక్తాగ్రేసరులు నగు శ్రీ తుంగురెడ్డి నరసింహారావుగారిని నియమించిరి. వీరు పది సంవత్సరము లేకడిక్షతో స్వంతద్రవ్యముతోను, భక్తుల సాయముతోను సత్రమును నిర్వహించిరి. సత్రమునకుగాను అని నెట్టిపల్లెయును సగ్రహారమును నిర్వహణక కల్పించి యింకను విశేషవసతులను కల్పించ తలపుటవలె యుండిరి. కాని యాకస్మికముగా వారికి మరణ మానస్స మైనందున యాపని నెరవేర్చ లేరైరి. వ్యాధిగ్రస్తులై చికిత్సకొరకు చెన్నపట్టణమున నుండగ, జీవితాశ తక్కువయగుటచే సత్రముయొక్క ధర్మకర్తత్వమును, వారి జీవితకాలములో సత్రనిర్వహణమునందు తమకు తోడెయున్న శ్రీ సర్వదేవభాట్ల జగ్గయ్యగారికిని, శ్రీ నూరివరపు కామయ్యగారి కిన్ని, మరణశాసనరూపమున సంగమింప జేసిరి. శ్రీ జగ్గయ్యగారు, కంభంమెట్టు వాస్తవ్యులను, విశేష వ్యాపారము గ్గులను, న్యాయవాది వృత్తియందుండువారులై యుండుటచే సత్రకార్యములయందు విశేష కాలమును వినియోగింప వీలులేనివారై యున్నారు. శ్రీ రామయ్యగారు వ్యాపారము చేయువారే అయియున్నను, శ్రీ భద్రాచలమే నివాసముగ నేర్పరచుకొన్న వారగుటచే సత్రమును స్వక్రియ పరక్రియ ద్రవ్యసాయముతో నిర్వహింప తలపెట్టిరి. కాని పెద్దలగుటచే దీనికొరకు సాయమును సంపాదించుటకు సంచారము చేయ సమర్థులు కానందున సత్ర నిర్వహణమునకే చాల యక్కట్లు

లనభవించుచున్నాడు. శ్రీ నరసింహారావుగారి ఆగ్రహారము వై వచ్చు ఆదాయము కొలదియగుటచే పాలుసగి న్యాయమునకు చాలదు. శ్రీ జగ్గయ్యగారు పాలుకొక కలకు న్యాయము నీచుట్టు కంగీకరించిరి. భద్రాచలమునకు సమీపమున గల గ్రామాదులలో తిరిగి కొంత సాయమును సంపాదించి చల్ల కొరే త్వరకై, 2. పట్నంపం రామనాథం, 3. రామదుగుల విశ్వనాథం, గుల్లపల్లి సోమయాజులు, 4. కొవ్వూరు విశ్వనాథ శాస్త్రి, 5. పొన్నపల్లి సుబ్రహ్మణ్యంగార్లు అనువారిని ప్రచారకులగ శ్రీ రామయ్యగారి కేర్పరచిరిగాని విశేష సాయము లభ్యము కాకపోయినది. కొలదిగ లభ్యము సాయము సత్రమున ప్రతినిత్యము జేయవలసిన యన్నదానమున కుపయోగ పడుచున్నది. కాని ఎన్ని విధముల యోజించినను శ్రీరామ కళ్యాణోత్సవ దినములో జరుగవలసిన మహాదాన్వదానమున కుపాయము తోచక శ్రీ నూరివరపు కామయ్యగారు నిరతాన్నులై సత్రము నావితేనుగలసిన దుస్థితికి వగనుగు చేయునదికేక తగు నిజసిద్ధిని విభవసంవత్సర ఫాల్గుణ మాసమున వెల్లడించిరి.

ఇది కడుంగడు విషాదకరమని దేశవందలి భక్తులందరూహించిరి. ఇట్లుండ నొక యుపాయము దైవయోగమున పొడనూపెను. శ్రీ భద్రాచలక్షేత్రమునకు చైత్రమాసమున పోవు యాత్రికుల సౌకర్యమునకై యరణ్యగర్భమున ననేక సత్రములు భక్తులచే నిర్వహింపబడు చుండెడివి. అం దొకటి మలకలపల్లియను గ్రామమున శ్రీ మల్లాది వెంకటసుబ్బారాయ శాస్త్రి హరిదాసుగారిచే నిర్వహింపబడు సత్రము ప్రసిద్ధికిలి యుండెను. ఈ సత్రమునకు, కృష్ణా, గుంటూరు, గోదావరి మండలముల యందలి భక్తులు సాయమునర్పించుడువారు. శ్రీ సుబ్బదాసుగారు చరిపోయిన తర్వాత వారిచే నియుత్తులగు శ్రీరామయ్యగారు భక్తులు, బెజవాడలో సాయమును కొర దానినిపొంది యొక సంఘము నేర్పరచి, దానిచే సత్ర నిర్వహణము కావించుచుండిరి. ఇట్టివల భద్రాచలమునకు కొత్త గూడెంమీదుగ రైలువార్త మేర్పడుటచే మొలకలపల్లి యందు సత్ర మనవసర మాయెను. అందుచే నట సత్రమును మానుచు న్నారని తెలిసి, శ్రీ కామయ్యగారి మలకలపల్లి హరిదాసుగారి సత్రం కమిటివారిని తమసత్రమును భద్రాచలమున జరుప వలయునని కొరగా నా సంఘమువారిందలకు సమ్మతించి, శుక్ల సంవత్సర చైత్ర శుద్ధ ౧ ప్రభృతి పూర్ణిమ పర్యంతము శ్రీ పమిడిఘంటం వెంకటరమణయ్యగారి అంబానామమున దవిచ్చి న్నయుగ నెరవేర్చిరి. ఈసంవత్సరము నదేవిధముగ, నీసంఘము వారు విశేషముగ నన్నదానము జేయవలయునని సంకల్పించి యున్నవారు. ప్రచారకులను దేశమునకు బంపి ద్రవ్యమును సమకూర్చుచున్నారు. ఈ సంఘసభ్యులలో ముఖ్యులు బెజవాడ వాస్తవ్యుల మానల పున్నయ్యగారి కుమారుడు పూర్ణ చంద్ర రావు కొవ్వూరు శ్రీరామలూగార్ల కమిషను కొట్టువారు, శ్రీ పాటిబండ్ల నరసింహం కొలమూడి ఉద్దండరామయ్యగార్ల కమిషను కొట్టువారులై యున్నారు. శ్రీరాజా వేంకటాద్రి పూర్ణాపు బహద్దరు జమీందారుగారు వర్గరాలు సాయపడుచున్నారు. దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు మొదలగువారి షష్టాదు సాయము చేయుటయే గాక యింకయును విశేష సాయమును వ్యాసము జేసికట్లు తెలియుచున్నది.

ఇట్టివలది 22 ఫిబ్రవరి 1930 తేది ఆంధ్రపత్రికయందు శ్రీ నూరివరపు కామయ్యగారిపేర నొక ప్రకటనము గావించ బడియున్నది. అది పూర్వముకన్న ప్రకటితమున నొకకజ్జ ప్తి. అయ్యది కామయ్యగారిచే పంపబడలేదు. అయ్యది పత్రికలో ప్రకటింపబడుటచే కొందఱకు సందియము కలిగి శ్రీ కామయ్యగారికి పరిచితులలో నొకడ నగుటచే నన్నడిగిరి. నేను శ్రీకామయ్యగారి యభిప్రాయమును దీసికొంటిని. చైత్ర మాసము జరుగవలసిన మహాదాన్వదానమునకు శ్రీ మొలకలపల్లి అన్నసత్రము కమిటివారి సాయము తప్ప ఇతరసాయ మేమియు లేదనియు, అసంఘమువారి ప్రకటనము ననుసరించి వారు పంపే ప్రచారకులకు తప్పక సాయము చేయవలయుననియు వారి యభిప్రాయమై యున్నవి. భద్రాచలమునందలి ప్రచారకులు, నుపపాదించు కొలదిద్రవ్యము, నిత్యాన్న సత్రమున కుపయోగ పడునని వారుచెప్పిరి. కావున భక్తులు సందియమునందలి సాయపడ వలయునని వేడుచున్నాడను. ఇప్పటి కీకమిటివారు యేబదిబస్తాలవియ్యము ఏబది డబ్బాల నెయ్యి దానికి తగిన వ్యంజనముల భద్రాద్రికి పంపియున్నారు. సత్రనిర్వహణ సమర్థులగు కంకర్య పంతులు చాలమంది వెలియుచున్నారు. అందు ముఖ్యముగ పె ర్మోపలసినవారు పినుపాటి సుబ్రహ్మణ్యంగారు, దుర్భాకృష్ణయ్యగారు, వల్లభశిఖ్యల రామస్వామివారు, జంధ్యాల కృష్ణయ్యగారు, మొదలగువారై యున్నారు.

చె॥ బుచ్చిరామయ్య, బెజవాడ.

క్రొత్త సంవత్సరము 1930-1931

ప్రమాదాత సంవత్సరమున జగ్గయ్య, పేషసంక్రమణ లగ్నములున్న (మిగుననే చాములు), త్వనాశీలకు మిన నృశ్చికంబులున్న, గ్రహములున్న, దుష్కలములై యుండుటచేత న, సకలభంబుల నందజేయు దేవతలరూపును శుక్రదును ప్రాముఖ్య నాయకత్వములను వహించి కారణమును బట్టియు, సాయుధాదుకముగా ద్వాదశ భావములున్న బహిసంత చెందియుండుటచేతను, యెండవేదియ యొక్క వగా నుండును; ఖండ్యాష్టి కలుగును. సస్యములు నష్టము గును. వ్యవసాయము చేయువారికిన్ని భూమి భూమందు లభ్యము ఉత్సాహము తగ్గును. జనులు కష్టములకు పాలగుదురు. జీవయాత్ర గడుపుకొనట కష్టతరమై కానవించును, దారిద్ర్యము వ్యాపించియుండును. పాతకాలకున్న శిశువులకున్న పుత్రద్రవములు కలుగును. అగ్ని ప్రమాదములకలుగును. చెర సాలలయందున్న ఆనుపశ్రులయందున్న, కార్యాలయముల యందున్న మరణసంఖ్య అధికమగును. అన్యదేశములతోటి వ్యాపారమును ఇబ్బందులు కలిగి మనస్ఫులకు కారణమగును. నాటకములున్న పుత్సానా ప్రదర్శనములున్న వృద్ధిగాంచవు. ధరలున్నదిక్షయములకు లోనగును; బ్యాంకులు నష్టములకు పాలగును, న్యాయస్థానములయందు క్రొత్త విధమైన నేరములు విచారణకువచ్చును, ఇరుపదారులు, మోటారులు మొదలగునాటి యజమానులకున్న, పనివారలకున్న అత్యవినాశిల్లును. పనులు నిలిచి పోవుటకు గురించి కొన్ని అనానుకూలతలను కలుగజేయును.

నాకా సంబంధమున్న, మత విషయముల సంబంధమున్న గల నవమభావమందు కుజాడువుండి, శనిదేత చూడబడినందున ఓడలకు అపాయము సంభవించును. మత విషయములయందు పుడ్రేకములు కలుగును. వ్యయస్థానమును భూమిసందనుచు చూచుటచేత చెరసాలలయందు అవిధేయత ప్రారంభమగునుగాని భావమందు గురువువుండుటవలన శుభత్వమున్న పట్టియున్నదిగావున కొన్ని అనుకూలమైన మార్పులు చేయబడును. పంచమ స్థానమున కేతువు వుండగా భావాధిపతి శుక్రకు పాపగ్రహ మున్నగుటచే యుండుటచేత రాజసంశయముయందుగాని తత్సమాన జౌన్నత్యత వహించిన వారలయందుగాని యొకరిద్దరు మరణ మొందుదురు.

జగ్గయ్య ప్రముఖున శనియుండగా, పేషసంక్రమణ లగ్నాత్మ ప్రముఖున కుజాడు వుండుటచేత, వివాహవల్లముల మీద చర్చలు బైలుబెడలను. శాస్త్ర విరోధమైన వివాహములు జరుగును. శ్రీమతి విజృంభించి స్వేచ్ఛానువర్తలై మెలంగుదురు. కుటుంబభిద్రములు బట్టబయలును. రాజ్యస్థానమున్న అందున్నరవియున్న, కుజరాహువుల మధ్యకుండుటచేతను, భావాధిపతియగు గురువు బలహీనుడై వ్యయస్థానము నుండి యుద్ధకారకు డగు కుజానిచేత చూడబడి నందునను యుద్ధము సంభవించుటకు చాలినంత అవకాశమున్నది. కన్యారాశిని రవి, చంద్ర, కుజ, బుధ, గురు, శుక్ర, శని లేడున్న మాయట చేతను, కుంభమేషరాసులలో కుజాడువుండుటచేతను, లగ్నసప్తమస్థానములగు మిగునధనస్థులకు పాపగ్రహ దృగ్గోగాదులు కలిగి శుభగ్రహ దృగ్గోగాదులు పట్టకుండుటచేతను టర్కీ, గ్రీస్, మెసపటోమియా, జెన్సిడ్స్, అరేబియా, పిట్రియా, ప్రష్య, పోలెండు, రష్యా, ఇంగ్లాండు, ఫ్రాన్సు, జర్మనీ మొదలుగాగల దేశములు యుద్ధమునందు పాల్గొనును. దేశభిక్షానులున్న, ప్రతినిధులున్న జాగ్రూకతకలిగి యుద్ధకారణముల నెప్పటి కప్పుడే నంగదొక్కు ప్రయత్న ములనుచేసి ప్రజాశాంతిని కలుగజేయువలెను.

మకర రాశికియొక ప్రక్కలను కుజశక్తులు చేరియుండుటచేత ఆఫ్ఘనిస్తాన్, పర్షియా, ఇటలీ మొదలుగా గలదేశములు పుత్రద్రవహితములై యుండజాలవు. ఇండియాదేశము రాజతంత్ర వ్యవహారకష్టములకు లోనగును. ప్రజలకు ప్రభుత్వము వారియందు అతృప్తి కలిగియుండును. చక్రర్థ కాదశ భావములు బలహీనములై యుండుటచేత పుత్సన్ ఆఫ్ కామస్థులొనున్న, దేశీయ సభలయందున్న యెదురువాదములు కలుగును. గొప్పవియు అందరానివియు నైన స్వాతంత్ర్యములను ప్రజలు కొరచుందురు.

జగ్గయ్య పేష సంక్రమణలగ్నములకు చతురస్థానమును శాంతి కారకుడగు గురువు చూచుటచేతను నవాంశలగ్నములకు శుభగ్రహముల (గురు, శుక్ర) సంబంధము కలిగియుండుటచేతను ప్రభుత్వమువారు ఇండియాదేశపు ప్రజలయెడ దయారసమును వెదపల్లి కొన్ని స్వాతంత్ర్యముల నిర్దురు.

చి. సుందరరావు, పోలివెల్లులు.

అమృతాంజనండిపో 7 తంబుశెట్టివీధి, మదరాసు

నోటిఫికేషన్

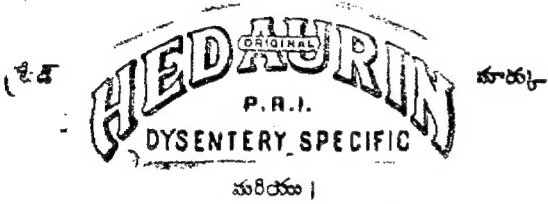
సమర్థతగల ఒక మంత్రసాని నిడదవోలు, లోక్ ఫండు డిస్ కంపెనీకి తక్షణము కావలయును. జీతం నెల 1-కి 30 రూపాయలు, 30-2-50-70 స్కేలు ప్రకారము యివ్వబడును.

అర్హులు తమ వయస్సు, కులము, సాధారణముగాను వ్యక్తిసంబంధమైన యోగ్యతాంశములతో పూర్వపు అనుభవములతో వ్రాయుచు, 1930 వ సం॥ రము ఏప్రిల్ నెల 10 తేదీలోపుగా అర్జి చేరునట్లు సంపు కొనవలయును.

తెలుగు కులమును, తెలుగు తెలిసినవారే అనేకముగా ఎంచుకొనవగును.

తయారు కాల్చాకాబోర్డు ఆఫీసు, తయారు : 19-8-1930 } **ప్రెసిడెంటు**

ఒక బేషధ వివరము

కలరా నివారణి
ప్రొఫైల్ టీస్ అరికులేరియనుండి
తయారు చేయబడినది

ప్రస్తుతకాలమునం దున్న వాటిలో అపూర్వమైన ఓషధి. కలరాను, అతిసారమునకు ప్రప్రథమ మోతాదే గుణపిచ్చు చున్నట్లు గొప్పవైద్యులచే నిర్ధారణ చేయబడినది. అనకులమైన ధరలు ర. 0-15-0, 1-12-0, 2-4-0.

ఫార్మికోలాజికల్ రిసెర్చి ఇన్ స్టిట్యూట్
పోస్టుబాక్సు నెం. 504, మద్రాసు. పి. జి.

విజయ కావలెను

తలనొప్పి, యిక్ష్మయంబా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట, పంటినొప్పి మొదలగు వ్యాధులను ఒక క్షణములో పోగొట్టగల ఖ్యాతికెందిన "జానా తైలమునకు" సమయము మందు చేరదయ్యు లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది. బుడ్డి 1-కి అణాలు 6 ఇచ్చి ఉపయోగించి చూడుడు.

అమర్ చెందు, శోభా చెందు
ఇంగ్లీషు మందులు పలసరకులు సల్పారిక్, నైట్రిక్,
మొరాటిక్ ఆసిడ్ల వ్యాపారస్థులు,
63 నెం. నైన్ వనాయునివీధి, మద్రాసు.

మాన సోల్లా సి సి మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

శల కులభము! (పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకము) గుర్ర శుభికము! కీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి పెత్తనాకల మాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, ఆవులింతలు, అగ్ని మాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిర్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కలు, పూర్వములు, శిరస్సు, క్రేళ్లు, అగులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను పోగొట్టి బాహును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల బేషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

విరుణామా: (38)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా

దక్షిణాంధియా లోక్

వర్తక సంఘము

13 వ వార్షిక సభ

ఎం. జమాల్ మహమ్మదు సాహెబుగారి

అధ్యక్షోపన్యాసము

దక్షిణాంధియా లోక్ వర్తక సంఘముయొక్క 13 వ వార్షిక సభ నిన్నటి సాయంకాలమున (2-4-30) సంఘ కార్యాలయమున (నెం॥ 38 ఎట్టబాల్ చెట్టిపేడి) సమావేశమయ్యెను. సంఘాధ్యక్షులగు ఎం. జమాల్ మహమ్మదు సాహెబుగారు తమ అధ్యక్షోపన్యాసము నొసగిన విమర్శనాత్మక నిర్వాహక నిర్ణయమును ముగించి, నూతన అధ్యక్ష పదవికి ఎం. జమాల్ మహమ్మదుగారికి తిరిగి యెన్నుకొనినది.

ఈక్రిందివారు ఉపాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనినది:—శ్రీ యాతుల సి. అబ్దుల్ హక్కిం సాహెబు, జలాలు అబ్దుల్ కరీం సాహెబు, సి. హజీ అబ్దుల్ కుదుసాహెబు, ఎన్. మహమ్మదు గౌసుసాహెబు, ఖాల్ బిల్ హాచ్ ఎం. జయాయద్దీను మహమ్మదు సాహెబు, డిల్ బిల్ ఎం. బాలసుందరం నాయుడు గార్లు.

మొదట ఎం. జమాల్ మహమ్మదు సాహెబు అందు కంపెనీవారు కోతాధిపతులుగా తిరిగి యెన్నుకొనినది.

ఈక్రిందివారు గౌరవకార్యదర్శులుగా తిరిగి యెన్నుకొనినది.

శ్రీ యాతుల సి. అబ్దుల్ హక్కిం ఇస్మాయిలు, ఎం. సుందరం నాయుడు, మహమ్మదు మస్తాను షేక్ గార్లు.

అధ్యక్షోపన్యాసము

శ్రీ యాతుల సి. అబ్దుల్ మహమ్మదు సాహెబుగారు తమ అధ్యక్షోపన్యాసమునం దిట్లు నడిచిరి:— మహాశయులారా! మన సంఘముయొక్క రిపోర్టు తమ యెదుట పెట్టబడియున్నది. దానిని మీ రామోదింప గోరుచున్నాను.

మన సంఘముయొక్క సభ్యుల సంఖ్య స్థిరముగ నెయున్నది. ప్రస్తుత సంవత్సరమున అంత్య నిలవ మొత్తము గత సంవత్సరమున కంటే తగ్గినప్పటికిని, మన సంఘముయొక్క ఆర్థికస్థితి మునుపటికంటే నిష్పడు. చాల సంతృప్తికరముగా నున్నది. పూర్వపు సంవత్సరమున కంటే గత సంవత్సరమున కార్యనిర్వాహక సభలను, తీర్మానములను, చాల యెక్కువగా జరుగుట బట్టి చూడ, మన సంఘ విషయము యెక్కువ చురుకుగా పని చేయుచున్న దని రుజువుచున్నది. మరియు క సం తృప్తి క ర మ గు వి వ య మే మ న గా,

గత సం వత్సరములో మన సంఘము మద్రాసు వాణిజ్య సంఘముతోను, దక్షిణ యిండియా వాణిజ్య సంఘముతోను, గలిసి యనేకసారులు కార్యాలోచన గావించెను. ఈ రెండు సంఘములను లోక్ పరిశ్రమకు సంబంధించిన యనేక ముఖ్య విషయములలో మన సంఘమునకు లోడ్డుటల విగుల ప్రశంస నీయము. చెన్నపురి కార్పొరేషను కౌన్సిలులో మన సంఘము నకు ప్రాతినిధ్య మొనగబడకపోవుట చాల అన్యాయము. లోక్ పరిశ్రమ యీ రాజధానిలో నోక ముఖ్య పరిశ్రమగా నున్నది. ఈ రాజధాని కంతకును మొత్తమీద సంవత్సరమునకు 15 కోట్ల రూపాయల వ్యాపారము జరుగుచున్నది. ఈ నగర మందును రాజధానియందలి యితర ప్రాంతములందును లోక్ వర్తకులు చాల విలవ గల వర్తకాలను పొంది యుండి చెన్నపురి కార్పొరేషనుకు ప్రభుత్వమునకు అనేకవిధములగు పన్నులను చెల్లించుచున్నారు. కాబట్టి యంతమఖ్యముగు పరిశ్రమకు సంబంధించిన మనసంఘము కార్పొరేషను నందును కాపన సభయందును ప్రాతినిధ్యమును పొందుటకు అర్హత గలిగియున్న దనుటకు సందేహము లేదు.

వర్తకముయొక్క ఊడదశ మారకపులేదు మనదేశముయొక్క ఆర్థికదురవస్థ యెల్లరకును ప్రత్యక్ష మగుచు నేయున్నది. దానికంతకును ముఖ్యకారణము ప్రభుత్వము యొక్క ఆర్థికవిధానమే యనుటలో నెట్టి యభిప్రాయభేదము గూడ నుండజాలదు. ఇకనయినను ప్రభుత్వమువారు మారకపు లేటును తగ్గింపకన్నో, మనదేశముయొక్క భావిపరిస్థితి యెట్లుండనో మన మూహింపజాలము. ప్రభుత్వమువారు నేత పరిశ్రమ కొంత సహాయమును గనపరిచినంత మాత్రమున దేశము యొక్క ఆర్థికస్థితి బాగుపడచాలదు.

లోక్ పరిశ్రమకు సరరక్షణము లోక్ పరిశ్రమకు ప్రభుత్వమువారు రింతవర కొసగిన సహాయమునకు మనము సంతోషింపవలసియున్నది. కాని, యీపరిశ్రమ యింకను ఊడదశయందేయున్నది. దీనికి కారణము మారకపులేటు యొక్క వచేయబడుట మాత్రమే గాదు. ఈ పరిశ్రమకు తగిన సరరక్షణముగూడ అవసరమయియున్నది. ప్రభుత్వము వారు లోక్ ప ము వి చా ర ణ స ం ఘ ము ను

నియమించుటకు ముందుగా యీ పరిశ్రమకు అత్యవసరముగా నున్న సరరక్షణము నొసగవలసి యుండెను. లోక్ పై నెగుమలి మంకమును పూర్వపులేటునకు అనగా 15% కు తెచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారికి నయినను తగిన ప్రయత్నములను చేసెదరని నమ్ముచున్నాను. ఈ మంకము ప్రభుత్వరాబడికి మంచి యాధార మగుటయే గాక దేశ ప్రజలపై నెక్కువ భారమును యితర పన్నులను విధింపవలసిన యవసర ముండదు.

రాబడిపన్ను

ఈ దేశముయొక్క వర్తక సంఘముపై విధింపబడి యున్న రాబడి పన్ను గూర్చి యీ, న్యూ పర్ టాక్సు పన్ను గూర్చి యీ, అనేక సార్లు విన్నపములు గావించబడుచునే యున్నవి. "న్యూ పర్ టాక్సు" పన్ను యూరోపు సంగ్రామము జరిగిన కాలమునకు మాత్రమే యుద్ధోపబంధనందున అట్టిపన్ను యిప్పుడు తీసివేయబడవలె నని విన్నపము గావించబడినది. ఈ విన్నపమును ప్రభుత్వము వారు నిరాకరించుటయేగాక సడల పన్ను రెట్లును యింకను అధికము చేయుట చాల అన్యాయముగ నున్నది.

రైల్వే రేటు

వర్తకులకు లాభకరముగా నుండనట్లు నిర్ణయింపబడిననే గాని దేశపరిశ్రమలు అభివృద్ధియగుట కష్టము. ఈవిషయమును గూడ ప్రభుత్వమువారు తగువిధమున విచారించెదరుగాక యని కోరుచున్నాను.

కొనుడు; ధరింపుడు; ఆనందింపుడు

పెద్దాపురం శ్రీ లక్ష్మీ శిల్పు ఫ్యాక్టరీలో

తయారగు శిల్పుబట్టలు, చీరలు, కోటింగులు, పర్తింగులు వగైరా అతి చౌక.

చాలమన్నిక

హిందూదేశములో ప్రతిమార్కెట్టులోను మా శిల్పులు దొరుకును. కొనునప్పడుమాత్రము మా ప్రేమమార్కులను నీళ్లు ను చూచి కొనుడు. యితర ప్రేమమార్కులను చూచి తక్కువ నాణ్యమయిన సరుకులను కొని మోసపోకుడు. శాంషిల్పు ఉచితము.

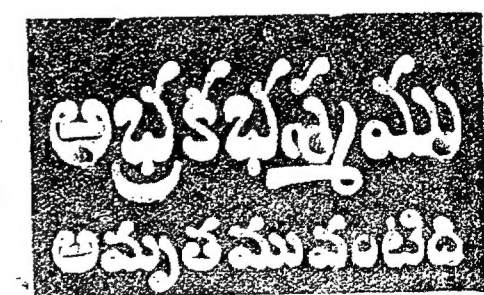
ముప్పన సోమరాజు & వీర్రాజు.

ప్రాప్రయిటర్లు, శ్రీలక్ష్మీ శిల్పు ఫ్యాక్టరీ, పెద్దాపురం తిరివిలాసము } (తూర్పు గోదావరి జిల్లా.)
"సిల్కు గుడ్సు" }
Silk Goods.

విజయనగరం

డాక్టర్. జమ్మి వెంకట్రమణయ్య

లీవరు అందు స్ప్రింగ్ వ్యాధులకు ప్రత్యేక చికిత్స నిపుణుడగు. మద్రాసులో భాయముగా నుందురు. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరము లన్నియు క్రింది ఆడననుకు వ్రాయవలెను. నెం. 27, మాధవపెరమాళ్ కోయల్ వీధి, మైసూరు మద్రాసు.

శ్రీ మత్స్యాలసంస్థానమున తయారుచేయబడినది బహు మాత్రమును, వేడిని, దుడ్డును, తుయను, పోగొట్టును, మాత్రమునందలి చక్కెరను మాయముచేయును. శరీరమునకు మంచి దార్శమ్యమిచ్చి, రక్తజీర్ణిని చేయును. అనుపానవిశేషములచే నన్నివ్యాధుల గుదుర్చును అనేక మంది వాడి మెచ్చి యున్నారు. సంపూర్ణవివరములకు వెంటనే వ్రాయుడు. 100 మొదలు 300 వరకు పుటములు వేయబడిన రకములుగలవు. 300 పుటములు తు 1-కి రు. 5 ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల, (కృష్ణా)

మోక్షగుండరామాయణము

యక్షగానము, హరికథ, 6 కాండములు గల సంపూర్ణరామాయణము. పద్యములు పాటలు, కీర్తనలు, మెట్లు, తోహారాలు అన్ని శుభకార్యములలో పాడవచ్చును. హరిభక్తులకు శ్రీపురుషులకు ఉపయోగము. 422 పుటల క్యాలికోబైండు. వెల రూ 2-8-0.

అష్టాదశపురాణసారము

కడునైమిది పురాణములు 4 భాగములుగ నులభ్యమైనవి వచనములోకథలవలె వండిత పామర, శ్రీపురుష, బాలబాలికలకు ఉపయోగించునట్లు వ్రాయబడినవి. వెల భాగము 1-8 రూ 1-0-0 నాల్గుభాగములుగల సంపూర్ణగ్రంథము. క్యాలికోబైండు, వెల రూ 4-8-0 ఈదర వెంకయ్యపంతులు, ప్రొవైటరు: రామా ఆండుకో, ఏలూరు.

నరసము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది

ఇప్పటి మోస్తరుకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు ఈ దినప లెలుపబడినవారివద్ద అమ్మకమునకు సిగ్గుగా నున్నవి. బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, శా-ఆపరేటింగ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి.

పి. నటేశ మొదలియార్,
ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

ప్రొవైటరు, 59, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

నటరాజన్ ఎంజీనీరింగు వర్క్స్

ఐరన్ అండు బ్రాన్ఫౌండర్లు

ఆయిర్ ఎంజీనీలు, మోటారులు, మెషిన్ భాగములు, మొదలగు నవి రిపేరుచేయుటయందు సమర్థులగువారు. రైలుమిల్లుకు కావలసిన

సిలండర్లు, సాప్లింగ్స్, ప్లంట్లు, సరసముగా యివ్వబడును. నుబ్బరాయప్పిల్ల వీధి, పెద్దనాయకన్ పేట, మద్రాసు. మెషిన్లకు సంబంధించిన భాగము అన్నియు ఆర్డరు యిచ్చిన తయారుచేసి యివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బరులు వ్రాయబడును.

68-2

ఏషియన్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

బొంబాయి
1910 సం॥లో స్థాపితము.

ఆంధ్రదేశమున, శ్రీశిల్లాలోను, పట్టణములోను, సమర్థులగు ఏజెంట్లు కావలసియున్నారు. ఇవి గ్యారంటీ చేయువారికి మంచి కమీషను లేక జీతము లివ్వబడును—1928-వ సంవత్సరాంతమున పాలసీదారులకు రూ. 1000 లకు రూ. 36 లు లాభం పంచిపెట్టబడినది.

వ ర. మలకువివేకంబాచే య్రుడు.

మేనేజరు—బ్రాంచి గుంటూరు లేక విజయనగరం.

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టి చాయనరాలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో “ఇండియాలో” నెల్లను మొదటివా రని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు సలీసుగా చిక్కును.

ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వినా, మరి యితర రకములను ముట్టరు.

130

శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

శ్రీరస్తుతిపవర్చెస్ రాజమండ్రి

అన్ని విధములగు అచ్చు పనులు, బైండుపనులు చేయబడును.

published by K. Nagaswara Rao. Editor, Andhropatrika Power Press, 6 & 7, Thambu Cherty Street, Madras.

AMRUTANJAN DEPOT

Price Annas 10 only.

MADRAS & BOMBAY.

“వశీకరలేహ్యము”

న 5

గంటకు వీర్యము గట్టిపరచును. సింహముతో పోరాడ గల శక్తి నిచ్చును. సంసారసౌఖ్యమును చక్కగ అనుభవించ వీలగును. రక్తము శుభ్రపరచును. గోద్రాండ్లకు సంతానము కలి గించును. శ్రీపురుషులకు ఆనందము కలుగజేయును. హిను లయపర్యకి వనమాతీకలతో, బంగారుతో చేయబడిన. గుణ ము లేదన్న వారికి డబ్బు వాచను అంపెదము. దీనిగుణము వర్షం చుటకు దోరతన మొప్పుదు. వాడితీరును, డబ్బా 80 కు రూ 2, 60 కు 5-8. జర్మనుక్యార్పు యెల్కుగ నేరియాకు 80, రూ 2/8. 1930-వ సం॥ డిసెంబరు 8 అక్షాలు.

డాక్టర్ A. S. మూర్తి, చికాకోల్ సిటీ.

శుక్లబంధు

ఎంత దుర్బలమైన వీర్యమునైనను గట్టిపరచి, పిక్కిలి బలవంతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లనష్టమును కట్టుటలో శీఘ్రపాండి, శ్రీపురుషులకు నిరదియ ప్రేమకు లభించుటకు దీనిని మించిన వాడెవడు లేడు. 28 రూ. 2-8-0 17-8 శ్రీపురుషులదరి ప్రద్యుకాల, మహాప్రవాహమునకు గురైనవారికి, గోదావరికి.

జాతక మార్తాండము

8వ భాగము అచ్చు కయ్యరై 8.6. యిందు ఏలగ్నము ఏగ్రహము ఎక్కడనుండిన యే యే ఫలములనిచ్చునో అనియు మంత్రయు మేవలగ్నములగాయకు వివరములు అభిరుచి యావత్తు ఫలములు సంపూర్ణముగా శ్లోకార్థములలో వ్రాయబడినవి. వెల రూ 1-8-0. పోస్టు ఖర్చులు వేరు.

ఆకెళ్ల వెంకటేశ్వరశ్రీ, గోపాలపురం, 105-2 శాస్త్రశేటపాడు, గోదావరికి.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రూ. 1-0-0. వై ప్రతిప్రశ్నకు రూ. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయు కాలమును తెలుపవలెను. ఏ. పి. 0-4-0 అవును.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి. P. O.

శ్రీ లక్ష్మీనరసింహం వరుని

మ్యాన్ ష్యాక్చరింగ్ జ్యూలర్ ను

డాయిమండుమచ్చెంట్టు, కమీషను యేజంట్టు,

అండు శెట్టర్.

మేనేజరు } 8 కాశీ శెట్టిపేటి
ఎమ్. సత్యనారాయణచారి } మదరాసు.